

NEUTRA - architektonický ateliér – Ing. arch. Peter Mizia , Farská č. 1,
949 01 Nitra ; peter.mizia@gmail.com , tel . 037- 6579461

VEĽKÉ DVORANY

ÚPN - OBCE /Návrh/

TEXTOVÁ ČASŤ

SPRACOVATEĽ : NEUTRA – architektonický ateliér – Ing. arch. Peter Mizia,
Farská č.1, 949 01 Nitra
HLAVNÝ RIEŠITEĽ : Ing. arch. Peter Mizia
OBSTARÁVATEĽ : Obec Veľké Dvory
OSOBA SPÔSOBILÁ NA OBSTARÁVANIE ÚPN OBCE: Ing. Katarína Francová
DÁTUM: 10/2021

ÚLOHA: ÚZEMNÝ PLÁN OBCE VEĽKÉ DVORANY
OBSTARÁVATEĽ: Obec Veľké Dvorany
OBJEDNÁVATEĽ: Obec Veľké Dvorany
KÓD OBCE : 505 676
OKRES: Topoľčany
KRAJ: Nitriansky

ODBORNE SPÔSOBILÁ OSOBA NA OBSTARANIE ÚPD A ÚPP:

IIng. Katarína Francová, registr. číslo 412,

SPRACOVATEĽ : Ing. arch. Peter Mizia, NEUTRA – architektonický ateliér
Farská č.1, 949 01 Nitra

RIEŠITEĽSKÝ KOLEKTÍV:

Riešiteľ úlohy:	Ing. arch. Peter Mizia
Urbanizmus:	Ing. arch. Peter Mizia
	Ing. arch. Zuzana Gajová
	Ing. Lucia Černá
Dopravné systémy:	Ing. Miloš Gontko
Elektrifikácia:	Ing. Ján Hermann
Plynofikácia :	Ing. Vojtech Suchý
Vodné hospodárstvo:	Ing. Bohuš Malík
Ekológia a životné prostredie:	Ing. arch. Zuzana Gajová
Demografia a bývanie:	Ing. Lucia Karaková

OBSAH

- A1 Základné údaje o úlohe a území
- A2 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši
- A3 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce
- A4 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

- B Riešenie územného plánu obce
 - B1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis
 - B2 Vázby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu
 - B3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce
 - B4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy, dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia
 - B5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania
 - B6 Návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území, vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využívania
 - B7 Bývanie – návrh riešenia
 - B8 Občianske vybavenie – sociálna infraštruktúra – návrh riešenia
 - B9 Výroba a skladové hospodárstvo – návrh riešenia
 - B10 Rekreácia - návrh riešenia
 - B11 Vymedzenie zastavaného územia obce
 - B12 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
 - B13 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami
 - B14 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability, ekostabilizačných opatrení a ochrany kultúrneho dedičstva
 - B15 Doprava a prepravné vzťahy
 - B16 Rozvoj technickej infraštruktúry
 - B16.1 Zásobovanie vodou
 - B16.2 Kanalizácia
 - B16.3 Plynofikácia
 - B16.4 Elektrifikácia
 - B16.5 Spoje a zariadenia spojov
 - B17 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie, prípadne hodnotenie z hľadiska predpokladania vplyvov na životné prostredie
 - B18 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov
 - B19 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu, napr. záplavové územie
 - B20 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely
 - B21 Hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno - technických dôsledkov.

- C ZÁVÄZNÁ ČASŤ /tvorí samostatnú časť/

- D DOKLADOVÁ ČASŤ

E GRAFICKÁ ČASŤ

1. Širšie vzťahy M 1:50 000
2. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia k.ú. obce Veľké Dvorany M 1:10 000
3. Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES M 1:10 000
4. Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, stresové javy M 1:10 000
5. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia M 1:2 000
6. Výkres organizácie a regulácie územia M 1:2 000
7. Výkres verejnoprospešných stavieb M 1:2 000
8. Výkres verejného dopravného vybavenia M 1:2 000
9. Výkres verejného technického vybavenia - elektrifikácia, plynofikácia, telekomunikácie M 1:2 000
10. Výkres verejného technického vybavenia - vodné hospodárstvo M 1:2 000
11. Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskych pôdy a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely M 1:2 000

A 1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚLOHE A ÚZEMÍ

OBSTARÁVATEĽ: Obec: Veľké Dvorany
Starosta: Mgr. Ladislav Jančovič

ODBORNE SPÔSOBILÁ OSOBA NA OBSTARÁVANIE ÚPD A ÚPP:
Ing. Katarína Francová

SPRACOVATEĽ: Ing. arch. Peter Mizia, NEUTRA architektonický ateliér,
Farská 1, 949 01 Nitra
ÚLOHA: Územný plán obce Veľké Dvorany
STUPEŇ: Návrh

A 2 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI

A 2.1. Dôvody pre obstaranie územného plánu

- a) Obec nemala doposiaľ vypracovaný záväzný územno - plánovací dokument, má záujem o vypracovanie urbanistickej rozvojovej koncepcie formou územnoplánovacej dokumentácie v digitálnej forme;
- b) je snaha zabezpečiť väčšiu účasť občanov na rozvoji a zveľaďovaní obce;
- c) zosúladiť záujmy obecné so záujmami celospoločenskými, rešpektovaním aktuálneho ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja;
- d) podrobne zmapovať, zhodnotiť a zaregulovať celé záujmové územie obce, rešpektovať vlastnícke vzťahy;
- e) umožniť rozvoj vitálnych funkcií sídelného útvaru, rozvoj obytnej funkcie, výroby, služieb, podnikateľských aktivít, rekreácie a turizmu;
- f) chrániť prírodné hodnoty upriamiť pozornosť na riešenie ekologických problémov obce a rešpektovať nové zmeny technického, civilizačného a sociálno-ekonomického charakteru.
- g) navrhnuť opatrenia na zmiernenie dôsledkov klimatických zmien na riešené územie - obec Veľké Dvorany;

Zadanie je spracované v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vykonanými Prieskumami a rozbormi, ktoré sú prvou fázou, nevyhnutnou pre spracovanie nového územného plánu (ÚPN) obce Veľké Dvorany.

Návrh je vypracovaný na základe zmluvy o dielo č. 2/2020, ktorá bola medzi objednávatelom a spracovateľom uzavretá ako zmluva na poskytnutie služby na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie – ÚPN obce Veľké Dvorany.

a bola uzavretá medzi zmluvnými stranami podľa § 10 zákona o verejnom obstarávaní po vyhodnotení súťaže na dodávateľa uvedenej územnoplánovacej dokumentácie.

Zadanie bolo schválené Obecným zastupiteľstvom obce Veľké Dvorany na 12.zasadnutí dňa 2.2.2021 uznesením č.198/2021.

A 2.2. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia vyjadrujúcich rozvojový program spracovateľa

Všeobecné zásady rozvoja obce a spádového územia:

- na základe vykonaných prieskumov a rozborov v zastavanom území a v katastrálnom území obce navrhnuť optimálny rozvoj obce na návrhové obdobie;
- zapracovať všetky zámery, štúdie a projekty (rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov, dobudovanie ďalších úsekov vodovodu a kompletne vybudovanie obecnej kanalizácie);
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj individuálnej bytovej výstavby a spôsob využitia pozemkov, na ktorých sa nachádzali neobývané, ťažko poškodené domy;
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj hromadnej bytovej výstavby;
- navrhnuť umiestnenie chýbajúcej občianskej vybavenosti;
- navrhnuť chýbajúcu technickú vybavenosť;
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre formovanie a plánovité budovanie sídelného centra v ťažiskovej polohe hlavného referenčného uzla;
- v celom riešenom území navrhnuť opatrenia s cieľom zachovať ekologickú stabilitu územia;
- vytváranie územno-technických podmienok pre rozvoj rekreačných a turistických služieb, drobného podnikania – nových pracovných príležitostí;
- vytvoriť predpoklady pre rozvoj agroturistiky, turistiky, športu a súvisiacich služieb;
- obec formovať ako reprezentatívne obytné centrum, podporovať a udržiavať všetky pamiatky, zvláštnosti a tradície;
- v oblasti centra vytvoriť územnotechnické predpoklady pre lokalizáciu vybavenosti a služieb;

Hlavným cieľom vypracovania Územného plánu obce Veľké Dvorany je zabezpečiť pre samosprávny orgán obce záväzný územnoplánovací dokument, ktorý bude regulačným nástrojom rozvoja obce pre návrhové obdobie:

- pre koordinovanú realizáciu optimálnej rozvojovej urbanistickej koncepcie priestorového a funkčného usporiadania obce a jej katastrálneho územia,
- pre vecnú a časovú koordináciu urbanisticko-architektonických, krajinných a územno-technických rozvojových činností, opatrení a vzťahov ovplyvňujúcich životné prostredie, prírodné, kultúrno-historické a krajinné hodnoty územia, v súlade s celospoločenskými princípmi trvalo udržateľného rozvoja.
- ÚPN obce bude riešený v súlade s ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja a jeho záväznou časťou.

V oblasti rozvoja dopravy je v návrhu potrebné :

- priority rozvoja dopravnej infraštruktúry obce zosúladiť s Programovým vyhlásením vlády SR (2016 – 2020) za oblasť dopravy, s Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2011 v znení KURS 2011, Operačným programom Integrovaná infraštruktúra 2014-2020, Stratégiou rozvoja dopravy SR do roku 2020 a každoročne aktualizovaným Rozvojovým programom priorít verejných prác;
- dopravné napojenia rozvojových lokalít, navrhované cestné komunikácie, plochy statickej dopravy, cyklistické a pešie trasy, je potrebné riešiť v súlade s aktuálne platnými TP a STN;
- postupovať v súlade s uznesením vlády SR č.223/2013 o národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR;

Predmetom riešenia je proporčné riešenie celého územia obce Veľké Dvorany. V riešenom území sa nachádzajú plochy, na ktorých sa bude navrhovať zmena funkčného využitia.

A 3 VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Obec Veľké Dvorany nemala doposiaľ vo svojej histórii vypracovaný záväzný územno – plánovací, alebo regulačný dokument. Obec má záujem o vypracovanie aktuálnej územnoplánovacej dokumentácie, ktorá zohľadní zmeny, predchádzajúci vývoj obce, nové požiadavky a bude riešiť celé územie obce. Obec má záujem regulovať svoj urbanistický rozvoj ako samostatná zvrchovaná obec. Dokumentácia bude vyhotovená v digitálnej forme.

A 4 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM

Zadanie je priamym, východiskovým podkladom pre vypracovanie ÚPN obce Veľké Dvorany. Zadanie bolo schválené uznesením č.198/2021 na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 2.2.2021 vo Veľkých Dvoranoch a predtým prerokované s príslušnými orgánmi územného plánovania a dotknutými inštitúciami. Návrh ÚPN obce je spracovaný v súlade s týmto dokumentom.

O tom, ako sa plnia jednotlivé požiadavky zadania podrobnejšie pojednávajú nasledujúce príslušné kapitoly. Územný plán rieši v kontexte s celým záujmovým územím rozvojové požiadavky, ktoré boli schválené v dokumente: Zadanie ÚPN obce Veľké Dvorany.

B RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

B 1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

Riešeným územím je priestor ohraničený katastrálnou hranicou Veľké Dvorany. Celková výmera katastrálneho územia obce Veľké Dvorany je 774,9 ha. Stred obce leží v nadmorskej výške 199 m. n. m.. Obec sa rozprestiera v nadmorskej výške 179 – 227 m.n.m. Plošný rozsah zastavaného územia obce je 264,1 ha. Zvyšná časť územia /extravilán/. Má výmeru 510,8ha. Katastrálne územie obce leží v Nitrianskom samosprávnom kraji, v okrese Topoľčany. Na západe susedí obec Veľké Dvorany s k.ú. obce Blesovce, na severe s k.ú. obce Bojná, na východe s k.ú. obce Kuzmice a s k.ú. obce Nemčice. Na juhu hraničí s k.ú. obce Urmince a s k.ú. obce Horné Štitáre. Obec leží na seve Nitrianskeho samosprávneho kraja, vo vzdialenosti 11,8 km od okresného mesta Topoľčany a 35,4 km od krajského mesta Nitra. Katastrálnym územím obce Veľké Dvorany preteká zo severozápadu na juhovýchod vodný tok Bojnianka, ktorá je pravostranným prítokom rieky Nitra. Všetky prvky súčasnej krajiny štruktúry, či už antropogénne alebo prírodné, dotvárajú krajinný obraz územia. Kolorit okolitej krajiny je poznačený vysokým stupňom odlesnenia krajiny a intenzívnym poľnohospodárskym využívaním. Zemepisnú polohu obce charakterizujú súradnice 18°04'22''E(V) východnej zemepisnej dĺžky a 48°33'27''N(S) severnej zemepisnej šírky.

B 2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja bol schválený uznesením č. 113/2012 na 23. riadnom zasadnutí Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja, konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č.2/2012 zo dňa 14. mája 2012. Dokument nadobudol účinnosť dňom 29. mája 2012.

Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja a jeho Zmeny a Doplnky č.1 boli schválené uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja, konaného dňa 20. júla 2015 a ktorých záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením NSK č.6/2015.

Kapitola obsahuje požiadavky, ktoré vyplývajú z vyššie uvedenej nadradenej dokumentácie, majú záväzný charakter a sú usporiadané podľa jednotlivých uvedených oblastí.

I. Záväzné regulatívy územného rozvoja Nitrianskeho kraja

1. Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania a funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.3. Podporovať rozvoj ťažísk osídlenia kraja v súlade s ich hierarchickým postavením v
 - 1.3.3. levické a topoľčianske ťažiská osídlenia ako ťažiská osídlenia tretej celoštátnej úrovne prvej skupiny,
- 1.4 Podporovať ekonomickými a organizačnými nástrojmi aglomeračný rozvoj osídlenia predovšetkým v zázemí sídelných centier Nitra, Topoľčany, Nové Zámky, Komárno, Zlaté Moravce, Levice, ktoré tvoria priestory najvýznamnejších ťažísk osídlenia.
- 1.7. Rozvíjať centrá osídlenia ako centrá zabezpečujúce vyššiu a špecifickú občiansku vybavenosť aj pre obce v ich zázemí.
- 1.13. Podporovať rozvoj obcí ako centier lokálneho významu.
- 1.15. Podporovať územný rozvoj v smere rozvojových osí ležiacich na území Nitrianskeho kraja výstavbou príslušných zariadení infraštruktúry a komunikačných zariadení a to:
- 1.16. Podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia, adekvátne k forme sídelného rozvoja v jednotlivých historicky vyvinutých charakteristických tradičných kultúrohistorických regiónov na území Nitrianskeho kraja, s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky obyvateľov, čo znamená:
 - 1.16.1. Podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrohistorických a urbanisticko architektonických daností,
 - 1.16.2. Zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavy a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov;
 - 1.16.3. A dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
 - 1.16.4. Vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrámi, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia

obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.

- 1.17 Vytvárať podmienky pre kompaktný územný rozvoj zastavaných území jednotlivých obcí a nepripúšťať výstavbu nových oddelených samostatných častí obce, ako aj vylúčiť výstavbu v inundačných územiach vodných tokov a na pobrežných pozemkoch vodných tokov.
- 1.18 Pokračovať v systematickom prieskume radiačnej záťaže obyvateľstva a vyčleniť územia a oblasti, kde sú potrebné protiradónové opatrenia pri výstavbe nových objektov alebo kde je nutné realizovať sanačné opatrenia v už existujúcom bytovom fonde s cieľom chrániť obyvateľov pred touto záťažou.

Vytvárať podmienky pre kompaktný územný rozvoj zastavaných území jednotlivých obcí a nepripúšťať výstavbu nových oddelených samostatných častí obce.

2. Zásady a regulatívy rozvoja rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva

Rozvíjať zvyšovanie kvality rekreačných priestorov, rekreačných areálov, najmä kúpalísk a termálnych kúpalísk, a úroveň poskytovania služieb rekreačného charakteru.

- 2.1. Usmerňovať funkčno-priestorový subsystém turizmu a rekreácie v zhode s prírodnými a civilizačnými danosťami a v súbežnom zabezpečovaní nárokov obyvateľov kraja, najmä mesta Nitra a ostatných väčších miest, na každodennú a víkendovú rekreáciu, ako aj nárokov účastníkov širšieho aj cezhraničného turizmu na poznávací a rekreačný turizmus. Podporiť predovšetkým rozvoj tých foriem turizmu, ktoré majú medzinárodný význam - turizmus pri vode na úrovni termálnych kúpalísk až relaxačno-rehabilitačných zariadení, rekreačný turizmus pre pobyt pri vodných plochách (štrkoviskách), vodná turistika a výletné plavby (na Dunaji), cykloturistika, poľovníctvo, poznávací kultúrny turizmus (návšteva pamätihodností, podujatí), kongresový turizmus a výstavníctvo (Nitra - Agrokomplex), tranzitný turizmus.
- 2.2. Usmerňovať tvorbu funkčno-priestorového subsystému na vytváranie súvislejších rekreačných území, tzv. rekreačných krajinných celkov:
 - 2.2.7. Považského Inovca v okrese Topoľčany so strediskom Duchonka a Podhradie.
- 2.7. Vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu a jej formy agroturizmu.
- 2.8. Lokalizovať potrebnú vybavenosť v obciach ležiacich v blízkosti rekreačných cieľov, do voľnej krajiny umiestňovať len tú vybavenosť, ktorá sa viaže bezprostredne na uskutočňovanie činností závislých na prírodných danostiach.
- 2.9. Zabezpečiť prímestskú rekreáciu pre obyvateľov väčších miest v ich záujmovom území; Týka sa to predovšetkým miest Nitra, Nové Zámky, Komárno (Apály), Levice a Topoľčany, Šaľa, Zlaté Moravce a tiež miest Hurbanovo, Kolárovo, Šahy, Šurany, Vráble, Ilmače, Želiezovce.

- 2.10. Vytvárať podmienky pre realizáciu území lesoparkového charakteru lokálneho významu pri menších obciach, najmä pri obciach s rekreačným významom a prepájať centrá obcí, rekreačné areály s územiami lesoparkového charakteru.
- 2.11. Podporovať rozvoj vinohradníctva a vinárstva zachovaním a udržiavaním viníc ako prírodných zdrojov a súčasne cenných historických prvkov v krajinnom obraze vidieckej i mestskej krajiny.
- 2.13. Podporovať rozvoj spojitého, hierarchicky usporiadaného bezpečného, šetrného systému cyklotrás, slúžiaceho pre rozvoj cykloturistiky, ale aj pre rozvoj urbanizačných väzieb medzi obcami/ mestami, rekreačnými lokalitami, významnými územiami s prírodným alebo kultúrno-historickým potenciálom (rozvoj prímestskej rekreácie, dochádzanie za zamestnaním, vybavenosťou, vzdelaním, kultúrou, športom, ...).
- 2.13.1. previazaním línií cyklotrás podľa priestorových možností s líniami korčuliarskych trás, jazdeckých trás, peších trás a tiež s líniami sprievodnej zelene,
- 2.13.2. rozvojom cyklotrás mimo (najmä frekventovaných) ciest, rozvoj bezpečných križovaní cyklotrás s ostatnými dopravnými koridormi, budovanie ľahkých mostných konštrukcií ponad vodné toky v miestach križovania cyklotrás s vodnými tokmi,
- 2.13.3. rozvojom rekreačnej vybavenosti pozdĺž cyklotrás, osobitnú pozornosť venovať vybavenosti v priesečníkoch viacerých cyklotrás.
- 2.16. Regulovať rozvoj rekreácie v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES, rekreačný potenciál v lesných ekosystémoch využívať v súlade s ich únosnosťou.

3. Zásady a regulatívy z hľadiska rozvoja hospodárstva a regionálneho rozvoja kraja

3.1. V oblasti hospodárstva

- 3.1.5. Podporovať rozvoj územnotechnických podmienok k zamedzovaniu a dosahovaniu znižovania negatívnych dôsledkov odvetví hospodárstva na kvalitu životného prostredia a k obmedzovaniu prašných emisií do ovzdušia.

3.2. V oblasti priemyslu a stavebníctva

- 3.2.1. Vychádzať predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných a stavebných areálov.
- 3.2.2. Podporovať rôzne typy priemyselných parkov na základe zhodnotenia ich externých lokalizačných faktorov v lokalitách, kde sú preukázané najvhodnejšie územnotechnické podmienky a sociálne predpoklady pre ich racionálne využitie, so zohľadnením podmienok susediacich regiónov.
- 3.2.3. Vychádzať pri rozvoji priemyslu a stavebníctva nielen z ekonomickej a sociálnej, ale aj územnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno - historického potenciálu územia a historického stavebného fondu so zohľadnením miestnych špecifik a využívaním pritom predovšetkým miestnych surovín,
- 3.2.4. Vychádzať pri vytváraní a prevádzke výrobných kapacít z využitia komparatívnych výhod regiónu (poloha, ekonomický potenciál, disponibilné zdroje).

3.3. V oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

- 3.3.1. Rešpektovať poľnohospodársku a lesnú pôdu ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj.
- 3.3.2. Rešpektovať a zachovať prírodné, kultúrne a historické dedičstvo vo vinohradníckych oblastiach a vylúčiť urbanistické zásahy na plochách, ktoré predstavujú historicky vytvorenú charakteristickú kultúrnu krajinu v danej oblasti.
- 3.3.3. Zabezpečovať protieróznú ochranu poľnohospodárskej pôdy prvkami vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín, v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability.
- 3.3.4. Vytvárať podmienky pre výsadbu izolačnej zelene v okolí hospodárskych dvorov.
- 3.3.5. Zabezpečovať v záujme rozvoja vidieka v horských a podhorských oblastiach so sťaženými prírodnými podmienkami primeranú životnú úroveň a zlepšenie kvality života vidieckeho obyvateľstva prostredníctvom podpory vybraných centier s využitím ich prírodného, demografického a kultúrno-historického potenciálu v prospech rozvoja vidieckych oblastí.
- 3.3.6. Rešpektovať výmeru lesnej pôdy na plochách poľnohospodársky nevyužiteľných nelesných pôd a na pozemkoch porastených lesnými drevinami, evidovaných v katastri nehnuteľnosti v druhu poľnohospodárska pôda.
- 3.3.7. Rešpektovať a zohľadňovať platný lesný hospodársky plán, rešpektovať ochranné pásmo lesnej pôdy, uprednostňovať ekologicky vhodné autochtónne (domáce) druhy drevín.
- 3.3.8. Podporovať v lesnom hospodárstve postupnú obnovu prirodzeného drevinového zloženia porastov, zabezpečovať obnovu porastov jemnejšími spôsobmi, zvyšovať podiel lesov osobitného určenia, zachovať pôvodné zvyšky klimaxových lesov v súvislosti s obnovami lesných hospodárskych plánov.
- 3.3.9. Vytvárať územnotechnické podmienky pre zachovanie stability lesných porastov lužných stanovišť, zabrániť neodborným zásahom do hydrologických pomerov, pred každým plánovaným zásahom posúdiť jeho vplyv na hydrologické pomery vzhľadom na protipovodňové opatrenia,
- 3.3.10. Netriešťať ucelené komplexy lesov pri návrhu koridorov technickej infraštruktúry a líniových stavieb.

3.3. V oblasti ťažby

- 3.3.11. Usmerňovať ťažbu v súlade s ochranou životného prostredia a vodohospodárskymi záujmami.
- 3.3.12. Vytvárať intenzívne kroky pre optimalizáciu ťažobných areálov vo vzťahu podľa ich stavu a pre ďalšie využívanie plôch už existujúcich areálov.
- 3.3.13. Realizovať po ukončení povrchovej ťažby z existujúcich areálov ich revitalizáciu a rekultiváciu s využitím najmä pôvodných druhov drevín.
- 3.3.14. Realizovať po ukončení povrchovej ťažby z existujúcich areálov ich revitalizáciu a rekultiváciu s využitím najmä pôvodných druhov drevín.

4. Zásady a regulatívy z hľadiska rozvoja sociálnych vecí

4.2. V oblasti zdravotníctva

- 4.2.1. Rozvíjať rovnomerne na území kraja zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania - ambulantnej, ústavnej a lekárenskej.
- 4.2.2. Vytvárať podmienky pre rovnocennú prístupnosť a rovnocennú dostupnosť obyvateľov jednotlivých oblastí kraja k nemocničným zariadeniam a zdravotníckym službám.

- 4.2.3. Vytvárať územno-technické predpoklady pre rozvoj agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti, domov ošetrovateľskej starostlivosti, geriatrických centier, stacionárov a zariadení liečebnej starostlivosti v priemete celého územia kraja.

4.3. V oblasti sociálnych vecí

- 4.3.1. Rekonštruovať a obnovovať budovy a zariadenia sociálnych služieb, komplexne modernizovať sociálnu infraštruktúru v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb.
- 4.3.2. Zabezpečovať rovnomernú sieť zariadení sociálnych služieb a terénnych služieb tak, aby územie Nitrianskeho kraja bolo v tejto oblasti sebestačné a vytvoriť z hľadiska kvality aj kvantity sieť dostupnú všetkým občanom v sociálnej a hmotnej núdzi.
- 4.3.3. Vytvárať územnotechnické podmienky pre nové, nedostatkové či absentujúce druhy sociálnych služieb vhodnou lokalizáciou na území kraja a zamerať pozornosť na také sociálne služby, ktorých cieľom je najmä podpora zotrvania klientov v prirodzenom sociálnom prostredí (terénne a ambulantné sociálne služby, sociálne služby v zariadeniach s týždenným pobytom), podpora sebestačnosti rodín, osobitne rodín s malými deťmi, realizovanie nízkoprahových aktivít pre rôzne marginalizované skupiny.
- 4.3.4. Podporovať sociálnu inklúziu prostredníctvom rozvoja sociálnych a zdravotníckych služieb s osobitným zreteľom na marginalizované komunity.
- 4.3.5. Očakávať nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť vo vhodných lokalitách primerané nároky na zariadenia poskytujúce pobytovú sociálnu službu (pre seniorov, pre občanov so zdravotným postihnutím).

4.4. V oblasti duševnej a telesnej kultúry

- 4.4.1. Podporovať rozvoj zariadení kultúry v súlade s polycentrickým systémom osídlenia.
- 4.4.2. Rekonštruovať, modernizovať a obnovovať kultúrne objekty, vytvárať podmienky pre ochranu a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva na území kraja formou jeho vhodného využitia pre občiansku vybavenosť.
- 4.4.3. Podporovať stabilizáciu založenej siete zariadení kultúrno-rekreačného charakteru lokálneho významu.
- 4.4.4. Rozvíjať zariadenia pre športovo-telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky v urbanizovanom aj vidieckom prostredí v záujme zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva.

5. Zásady a regulatívy z hľadiska starostlivosti o životné prostredie, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability a ochrany pôdneho fondu

5.1. V oblasti starostlivosti o životné prostredie

- 5.1.1. Zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území kraja ich predpokladané vplyvy na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.
- 5.1.2. Uprednostňovať pri budovaní nových priemyselných areálov a prevádzok zariadenia a technológie spĺňajúce národné limity a zároveň limity stanovené v environmentálnom práve EÚ.

- 5.1.3. Zabezpečovať podmienky pre postupnú účinnú sanáciu starých environmentálnych záťaží - bývalé skládky komunálneho odpadu, odkaliská a iné pozostatky z banskej ťažby.
- 5.1.5. Podporovať, v súlade s projektmi pozemkových úprav území, revitalizáciu skanalizovaných tokov, kompletizáciu sprievodnej vegetácie výsadbou pásov domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšenie podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií, čím vzniknú podmienky pre realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov.

5.2. V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny

- 5.2.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovenie funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni národnej, regionálnej aj lokálnej, čo v území Nitrianskeho kraja znamená venovať pozornosť predovšetkým vyhláseným chráneným územiám podľa platnej legislatívy, územiám NATURA 2000, prvkom územného systému ekologickej stability.
- 5.2.2. Odstraňovať pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov územného systému ekologickej stability.
- 5.2.3. Zabezpečiť v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou protieróznou ochranu pôdy uplatnením prvkov územného systému ekologickej stability, a to najmä biokoridorov, prevažne v oblastiach Podunajskej pahorkatiny.
- 5.2.4. Vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu výsadby pôvodných a ekologicky vhodných druhov drevín v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameniskách, podporovať zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinovej vegetácie (hlavne pozdĺž tokov, kanálov a ciest a v oblasti svahov Podunajskej pahorkatiny).
- 5.2.5. Vytvárať územnotechnické podmienky pre priechodnosť existujúcich prekážok na vodných tokoch a líniových stavbách v krajine pre migrujúce živočíchy dodatočnými technickými opatreniami.
- 5.2.6. Podporovať územnoplánovacími nástrojmi zakladanie trávnych porastov, ochranu mokradi a zachovanie prírodných depresií, spomalenie odtoku vody v upravených korytách a zachovanie starých ramien a meandrov v okolí Dunaja, Váhu, Hrona a Ipľa.
- 5.2.7. Zachovávať pri rekultiváciách vo vinohradníckych oblastiach prirodzené biokoridory a pri vinohradoch s eróziou zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkov.
- 5.2.8. Podporovať aby podmáčané územia s ornou pôdou v oblasti Podunajskej roviny a pahorkatiny boli upravené na trvalé trávne porasty, resp. zarastené vlhkomilnou vegetáciou.
- 5.2.9. Podporovať a ochraňovať územnoplánovacími nástrojmi nosné prvky estetickej kvality a typického charakteru voľnej krajiny (prirodzené lesné porasty, historicky vyvinuté časti kultúrnej krajiny, lúky a pasienky, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradií, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi a pod.) a podporovať miestne krajinné identity rešpektovaním prírodného a kultúrno-historického dedičstva.
- 5.2.10. Rešpektovať požiadavky ochrany prírody a krajiny vyplývajúce z medzinárodných dohovorov (Bonnský, Bernský, Ramsarský, Haagský, Dunajský, Európsky dohovor o krajine a pod.)
- 5.2.11. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územiach.

5.3. V oblasti využívania prírodných zdrojov

- 5.3.3. Sledovať environmentálne ciele na zabezpečenie ochrany vôd a ich trvalo udržateľného využívania ako sú: postupné znižovanie znečisťovania prioritnými látkami, zastavenie alebo postupné ukončenie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.
- 5.3.4. Rešpektovať ochranné pásmo lesov do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.
- 5.3.5. Uprednostňovať prirodzenú drevinovú skladbu porastov na jednotlivých stanovištiach za účelom potrebného zvyšovania infiltračnej schopnosti a retenčnej kapacity lesných pôd.
- 5.3.6. Nespôsobať pri územnom rozvoji fragmentáciu lesných ekosystémov.
- 5.3.7. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov a funkčné využitie územia navrhovať tak, aby čo najmenej narušalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy a jej využitie so zachovaním výraznej ekologickej a environmentálnej funkcie, ktorú poľnohospodárska pôda a lesné pozemky popri produkčnej funkcii plnia.

6. Zásady a regulatívy usporiadania územia z hľadiska kultúrohistorického dedičstva

- 6.1. Rešpektovať kultúrne dedičstvo s jeho potenciálom v zmysle Európskeho dohovoru o kultúrnom dedičstve, Európskeho dohovoru o ochrane archeologického dedičstva a Deklarácii Národnej rady SR o ochrane kultúrneho dedičstva, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené a navrhované na vyhlásenie urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma).
- 6.2. Rešpektovať kultúrno-historické súvislosti najbližšieho okolia na kraj (súvisiace územia Hornonitrianskej kotliny, Vtáčnika, Štiavnických vrchov a Krupinskej planiny v Trenčianskom a Banskobystrickom kraji) a zohľadňovať pri územnom rozvoji kraja význam a hodnoty jeho kultúrno-historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálne ekonomickom rozvoji.
- 6.3. Akceptovať a nadväzovať pri novej výstavbe na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifičnosti historického osídlenia.
- 6.4. Rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky a architektonické objekty a areály ako potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie.
- 6.5. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne a hospodársko-sociálne celky a prírodno-klimatické oblasti, dominantné znaky typu kultúrnej krajiny so zachovanými vinohradníckymi oblasťami, oblasťami štálov a rôznych foriem vidieckeho osídlenia, vrátane rozptýleného osídlenia.
- 6.6. Rešpektovať a akceptovať v diaľkových pohľadoch a v krajinnom obraze historicky utvorené dominanty spolu s vyhlásenými a navrhovanými ochrannými pásmami pamiatkového fondu.
- 6.7. Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji kraja:
 - 6.7.2. územia historický jadier miest a obcí ako potenciál kultúrneho dedičstva, ako aj časti rozptýleného osídlenia,

- 6.7.3. známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov, v zmysle pamiatkového zákona,
- 6.7.4. Národné kultúrne pamiatky, ich súbory a areály a ich ochranné pásma s dôrazom na lokality: pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón a na medzinárodne významné národné kultúrne pamiatky – Iža, Komárno, Kostol'any pod Tríbečom, Nitra – hrad, Topoľčianky, Sazdice, Želiezovce a pod.
- 6.7.5. historické technické diela,
- 6.7.6. objekty, súbory alebo areály objektov, ktoré sú navrhované na vyhlásenie za kultúrne pamiatky, ako aj územia navrhované na vyhlásenie za pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny a ochranné pásma,
- 6.7.7. pamätihodnosti, ktorých zoznam vedú jednotlivé obce.
- 6.8. Rešpektovať objekty, súbory alebo areály objektov, ktoré sú navrhované na vyhlásenie za kultúrne pamiatky, ako aj územia navrhované na vyhlásenie za pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny a ochranné pásma.
- 6.9. Zohľadňovať archeologické lokality a náleziská, ktoré v Nitrianskom kraji majú mimoriadny význam najmä z hľadiska pravekého a starovekého osídlenia. Kultúrne dedičstvo a pamiatkový fond s dôrazom na ochranu archeologických lokalít a nálezov je podľa pamiatkového zákona limitujúcim faktorom využívania územia nielen nad terénom, ale najmä pod terénom, kde sa nachádzajú rôzne vrstvy a stopy hmotnej časti kultúrneho dedičstva.
- 6.10. Vytvárať územno – technické podmienky pre odkláňanie tranzitnej dopravy mimo existujúce či navrhované pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny.

7. Zásady a regulatívy verejného dopravného vybavenia

- 7.14. Rezervovať koridory pre výhľadové trasy rýchlostných ciest R3, R7 a R8 na území Nitrianskeho kraja:
 - 7.14.3. koridor rýchlostnej cesty R8 v trase vedenej od napojenia na rýchlostnú cestu R1 západne od Nitry v polohe západne od cesty I/64, východne od Topoľčian, v pokračovaní medzi obcami Bošany a Krušovce a prechodom do Trenčianskeho kraja východne od Rajčian.
- 7.26. Pre cesty II. a III. triedy zabezpečiť územnú rezervu pre výhľadové šírkové usporiadanie v kategórii C9,5/80-60 a C7,5/70-50, prípadne C22,5/80-60 (ak je preukázaná potreba na základe prognózy intenzity dopravy).
- 7.27. Cesta II/499 (Piešťany) - Topoľčany: rezervovať koridor pre vybudovanie preložky pri obci Bojná a obchvatu Topoľčian juhozápadne od mesta (medzi Nemčicami a Topoľčanmi) s napojením na súčasnú I/64 a územia pre budovanie križovatiek na rozhraní viacerých obcí.
- 7.40. Orientovať pozornosť predovšetkým na rekonštrukciu a homogenizáciu ciest II. a III. triedy v zázemí sídelných centier v parametroch pre prevádzku autobusovej dopravy a v záujme vytvorenia predpokladov lepšej dostupnosti obcí v suburbanizačnom priestore centier.

- 7.41. Zabezpečiť rozvoj regionálnej hromadnej dopravy v zázemí sídelných centier v záujme zlepšenia dostupnosti z rozvojových obcí v suburbanizačnom priestore do centier a medzi nimi.

8. Zásady a regulatívy verejného technického vybavenia

8.1. V oblasti vodného hospodárstva

8.1.1. Na úseku všeobecnej ochrany vôd:

- 8.1.1.1. vytvárať územnotechnické podmienky pre všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine.
- 8.1.1.2. rešpektovať pri podrobnejších dokumentáciách ochranné pásma pre vodné toky podľa zákona č.364/2004 Z. z. o vodách.

8.1.2. Na úseku odtokových pomerov v povodiach:

- 8.1.2.1. rešpektovať a zachovať v riešení všetky vodné prvky v krajine (sieť vodných tokov, vodných plôch, mokrade) a s nimi súvisiace biokoridory a biocentrá,
- 8.1.2.2. dodržiavať princíp zadržiavania vôd v území,
- 8.1.2.3. navrhovať v rozvojových územiach technické opatrenia na odvádzanie vôd z povrchového odtoku na báze retencie (zadržania) v povodí, s vyústením takého množstva vôd do koncového recipienta, aké odtekalo pred urbanizáciou jednotlivých zastavaných plôch,
- 8.1.2.4. zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov v extrémnych situáciách tak povodňových, ako aj v období sucha,
- 8.1.2.6. podporovať výstavbu objektov protipovodňovej ochrany územia a nenavrhovať v inundačnom území tokov výstavbu a iné nevhodné aktivity,
- 8.1.2.7. zabezpečovať na neupravených úsekoch tokov predovšetkým ochranu intravilánov miest a obcí, nadväzne komplexne riešiť odtokové pomery na vodných tokoch s dôrazom na odvedenie vnútorných vôd podľa Programu protipovodňovej ochrany SR v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody,
- 8.1.2.8. nevytvárať na vodných tokoch na území Nitrianskeho samosprávneho kraja nové migračné bariéry a zariadenia, ktorých výstavba alebo prevádzka ich ochudobňuje o vodu, poškodzuje alebo likviduje brehové porasty alebo mení ich prírodný charakter.

8.1.5. Na úseku verejných vodovodov:

- 8.1.5.1. vytvárať územnotechnické predpoklady pre komplexné zabezpečenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, zvyšovanie podielu zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom priblížiť sa postupne k úrovni vyspelých štátov EÚ,
- 8.1.5.2. chrániť v maximálnej možnej miere zdroje pitnej vody, rešpektovať vymedzené vodárenské zariadenia regionálneho významu, vrátane ich ochranných pásiem,
- 8.1.5.6. zabezpečovať územnú prípravu zdrojov vody tak, aby sa docielil súlad medzi predpokladaným nárastom obyvateľov a ostatných sídelných aktivít a rozvojom vodného hospodárstva, ochranou prírody a ekologickou stabilitou územia,
- 8.1.5.7. zabezpečovať integrovanú ochranu vodárenských zdrojov pre trvalo udržateľné využívanie zdrojov pitnej vody, rešpektovanie pásiem ochrany vodárenských zdrojov (pásma hygienickej ochrany),

- 8.1.5.8. zabezpečovať ochranu lokálnej ako aj nadradenej vodárenskej infraštruktúry (ochranné pásma vodovodov, vodojemov, ČS a pod.), v prípade možnosti aj s ponechaním manipulačných pásov,
- 8.1.5.12. vytvárať územné predpoklady pre zabezpečenie prívodu kvalitnej pitnej vody vo vodovodoch

8.1.6. Na úseku verejných kanalizácií:

- 8.1.6.1 podmieniť nový územný rozvoj obci napojením na existujúcu, resp. navrhovanú verejnú kanalizačnú sieť, s následným čistením komunálnych odpadových vôd v ČOV. Pri odvádzaní prívalových dažďových vôd z rozvojových plôch do vodných tokov zabezpečiť redukciu a reguláciu odtoku vypúšťaných vôd v zmysle legislatívnych požiadaviek,
- 8.1.6.2. preferovať v návrhu skupinové kanalizácie pre aglomerácie viacerých sídiel so spoločnou ČOV,
- 8.1.6.3. vymedziť územné rezervy plôch a koridorov pre kanalizačné stavby nadradeného významu,
- 8.1.6.4. preferovať v návrhu odkanalizovania menších obcí delené sústavy so zadržiavaním dažďových vôd v území,
- 8.1.6.5. zabezpečiť požiadavky v oblasti odkanalizovania s cieľom postupne zvyšovať úroveň v odkanalizovaní miest a obcí v súlade s požiadavkami legislatívy EÚ.
- 8.1.6.9. zabezpečiť, ak je v aglomeráciách s veľkosťou pod 2000 EO vybudovaná stoková sieť, územnotechnické podmienky pre primeranú úroveň čistenia komunálnych alebo splaškových odpadových vôd tak, aby bola zabezpečená požadovaná miera ochrany recipienta; opatrenia realizovať priebežne v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií.
- 8.1.6.11. zabezpečiť územnotechnické podmienky pre na splnenie cieľov stanovených do roku 2015 výstavbu kanalizačných systémov a rozšírenie, intenzifikácie alebo obnovy ČOV v aglomeráciách od 2 000 do 10 000 ekvivalentných obyvateľov (v zmysle prílohy č. 4.1 Vodného plánu Slovenska):
6. aglomerácie v okrese Topoľčany: Solčany, Preseľany, Bojná, Kovarce,

8.2. V oblasti energetiky:

- 8.2.13. rešpektovať koridory súčasných plynovodov,
- 8.2.16. utvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike,
- 8.2.17. obnoviteľné a druhotné zdroje energie situovať mimo zastavané a obytné zóny,
- 8.2.18. podporovať a presadzovať v regiónoch s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, malé vodné elektrárne a pod.) pre potreby obyvateľstva i služieb,

8.3. V oblasti telekomunikácií:

- 8.3.1. rešpektovať jestvujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení,
- 8.3.2. rešpektovať situovanie telekomunikačných a technologických objektov,
- 8.3.3. akceptovať potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách,

- 8.3.4. vytvárať územnotechnické podmienky pre rozšírenie mobilnej siete GSM a umožniť aj služby mobilnej siete tretej generácie – UMTS s vysokorýchlostnou dátovou sieťou,
- 8.3.5. vytvárať územnotechnické podmienky pre budovanie prístupovej telekomunikačnej siete v optickom prevedení s maximálnym prístupom až k zákazníkovi,
- 8.3.6. vytvárať územnotechnické podmienky pre rozširovanie rozsahu telekomunikačných služieb v pevnej a mobilnej sieti,

8.4. V oblasti odpadového hospodárstva:

- 8.4.1. uprednostňovať separovaný zber využiteľných zložiek s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu,

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby, v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie, spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:

1. V oblasti cestnej dopravy

- 1.1. Rýchlostné cesty R3, R7 a R8 a ich zariadenia na území Nitrianskeho kraja.
- 1.19. Homogenizácia ciest prvej triedy na kategóriu C11,5/80, ciest druhej triedy na kategóriu C9,5/80 a ciest tretej triedy na kategóriu C7,5/60.
- 1.9. Cesta II/499 (Piešťany) - Topoľčany: preložka cesty pri obci Bojná a obchvat Topoľčian s napojením na súčasnú I/64.

5. V oblasti vodného hospodárstva

5.2. Verejné vodovody

- 5.2.1. stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou existujúcich) verejných vodovodov, vrátane objektov na týchto vodovodoch (čerpacie stanice, vodojemy, vodné zdroje....)

5.3. Verejné kanalizácie

- 5.3.1. stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou existujúcich) verejných kanalizácií, vrátane objektov na týchto kanalizáciách.
- 5.3.4. stavby kanalizácií (t.j. stokových sietí a čistiarní odpadových vôd) v aglomeráciách od 2 do 10 tis. EO:
 - j) v okrese Topoľčany: Solčany, Preseľany, Bojná, Kovarce,

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 a násl. §§ zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

B3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

Demografické údaje patria k základným zdrojom informácií v podmienkach a predpokladoch ďalšieho rozvoja územia. Pomáhajú pri spracovávaní územno-plánovacej dokumentácie už v jej prípravných fázach. Ich poznanie pomáha pri spracovaní urbanistickej koncepcie územia. Hlavne stav obyvateľstva a jeho vývoj sú základnými údajmi pre optimálne dimenzovanie veľkosti jednotlivých funkčných zložiek sídla.

Kapitola je spracovaná na základe podkladov Krajskej správy Štatistického úradu Slovenskej republiky v Nitre, Vlastivedného slovníka obcí na Slovensku a online databáz Štatistického úradu Slovenskej republiky.

Vývoj počtu obyvateľov obce

K základným rozvojovým potenciálom každej obce patrí ľudský potenciál. Demografická situácia v obci je výsledkom dlhodobého populačného a hospodárskeho vývoja.

Za r. 2019 počet obyvateľov s trvalým pobytom na území obce Veľké Dvorany vzrástol oproti r. 2009 o 8%. Počet obyvateľov podľa poslednej aktualizácie dát k 30.11.2020 je 746. Vývoj počtu obyvateľov má od roku 2015 rastúcu tendenciu, v porovnaní s predchádzajúcim obdobím, kedy mal kolísavý charakter. Obec Veľké Dvorany sa zaraďuje medzi stredne veľké obce okresu Topoľčany.

Hustota obyvateľstva obce je 94,71 osôb na km², čo je o 15% nižšia hustota ako celoslovenský priemer 111,23 obyvateľov na km².

Tab.1 Vývoj počtu obyvateľov obce Veľké Dvorany v rokoch 2008 - 2019

Zloženie obyvateľstva												
Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Muži	341	349	350	361	358	366	376	372	377	379	388	390
Ženy	327	328	334	341	331	335	342	336	338	340	344	346
Spolu	668	677	684	702	689	701	718	708	715	719	732	736

Zdroj: Datacube, 2020

V rámci ukazovateľov bilancie obyvateľstva, vývoj počtu obyvateľov je prezentovaný vnútornými prirodzenými pohybmi – uvedenými v tabuľke č.1. Z hľadiska vývoja počtu obyvateľov možno pozorovať v období posledných 5 rokov kontinuálny nárast. Pozitívne však je, že migračné saldo obyvateľstva malo za posledné 3 roky kladné hodnoty, čo nasvedčuje vyššiemu záujmu obyvateľov o bývanie na vidieku.

Z celkového počtu obyvateľov je 390 mužov (53 %) a 346 žien (47 %). V obci je dlhodobo vyšší počet mužov ako žien, pričom sa udržiava trend rastúceho pomeru počtu mužov a žien. Za posledných 10 rokov vidieť nárast rozdielu o 210 %.

Tab.2 Bilancia pohybu obyvateľstva v obci Veľké Dvorany v rokoch 2008 - 2019

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Živonarodení	5	6	6	7	8	5	12	4	12	8	10	4

Zomretí	8	4	1	3	7	6	6	10	2	8	6	5
Demografické saldo	-3	2	5	4	1	-1	6	-6	10	0	4	-1
Pristahovaní	11	20	12	18	7	19	18	16	17	21	21	23
Vystahovaní	11	13	10	5	21	6	7	20	20	17	12	18
Migračné saldo	0	7	2	13	-14	13	11	-4	-3	4	9	5
Celkový prírastok (úbytok)	-3	9	7	17	-13	12	17	-10	7	4	13	4

Zdroj: Datacube, 2020

Prírodný prírastok (rozdiel medzi počtom živonarodených detí a zomretých osôb v obci za rok) obyvateľstva má v sledovaných rokoch 2008 až 2019 kolísavý charakter. Demografické saldo dosiahlo pozitívny výsledok (počet novonarodených bol vyšší ako počet úmrtí) v rokoch 2009 – 2012, v roku 2014 a v rokoch 2016 - 2018. Negatívny výsledok dosiahol v rokoch 2008, 2013, 2015 a 2019.

Migračný prírastok (rozdiel medzi počtom prisťahovaných a vystahovaných v danom roku) bol v sledovanom období väčšinou pozitívny. Výnimkou boli roky 2012 a 2015, kedy sa z obce odsťahovalo viac obyvateľov ako prisťahovalo. Najvyšší počet prisťahovaných do obce bol v roku 2019 na úrovni 23 osôb za rok a najmenší počet bol zaznamenaný v roku 2012 na úrovni 7 občanov, čo predstavuje viac ako 3-násobný nárast miery imigrácie za posledných sedem rokov. Najvyššia miera emigrácie bola zaznamenaná v roku 2012 na úrovni 21 osôb. Vzhľadom na dlhodobé pozitívne migračné saldo vyplýva pre obec aj viacero povinností a nových úloh v oblasti zabezpečenia vybavenosti a dostupnosti služieb pre všetkých obyvateľov, celkového zatriaktívnenia obce skvalitňovaním životného prostredia, ponukou voľno-časových aktivít, služieb komerčného charakteru a pod.

Celkový prírastok (súčet prirodzeného prírastku a migračného salda) v obci Veľké Dvorany vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu celkovému prírastku došlo v rokoch 2011 a 2014, kedy prírastok obyvateľov dosiahol hodnotu 17 osôb. Najvyšší úbytok bol v roku 2012 - a to 13 osôb. V posledných rokoch teda možno hovoriť o pokračujúcej imigrácii do obce. Tá je výrazne ovplyvnená výhodnou polohou obce (blízkosť okresného mesta) a súčasným trendom migrácie na vidiek za kvalitnejším životom (lacnejšie pozemky, možnosti bývania v rodinných domoch). Napriek kladnému celkovému prírastku však treba upozorniť na stále negatívny prírodný prírastok, ktorý je výrazne ovplyvnený vekovým zložením obyvateľstva (trend starnutia obyvateľstva).

Veková štruktúra obyvateľstva obce Veľké Dvorany

Tab.3 Veková štruktúra obyvateľstva obce v rokoch 2008 - 2019

Rok	Počet obyv.	V tom vo veku						Priemerný vek	Index star-nutia	Index ekonomic.zaťaženia
		predprod.	produkt.	poprod.	predprod.	produkt.	poprod.			
		absolútne			v %					
2008	668	93	479	96	13,92	71,71	14,37	39,1	103,23	39,46
2009	677	94	485	98	13,88	71,64	14,48	39,19	104,26	39,59
2010	684	90	489	105	13,16	71,49	15,35	39,59	116,67	39,88
2011	702	94	500	108	13,39	71,23	15,38	39,72	114,89	40,4
2012	689	92	492	105	13,35	71,41	15,24	39,93	114,13	40,04
2013	701	92	497	112	13,12	70,9	15,98	40,18	121,74	41,05
2014	718	103	499	116	14,35	69,5	16,16	40,02	112,62	43,89

2015	708	101	492	115	14,27	69,49	16,24	40,32	113,86	43,9
2016	715	106	485	124	14,83	67,83	17,34	40,44	116,98	47,42
2017	719	106	497	116	14,74	69,12	16,13	40,32	109,43	44,67
2018	732	114	502	116	15,57	68,58	15,85	40,34	101,75	45,82
2019	736	114	505	117	15,49	68,61	15,9	40,74	102,63	45,74

Zdroj: Datacube, 2020

Index starnutia (Sauvyho index) vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku (65+ rokov) pripadajúci na 100 osôb v predproduktívnom veku (0-14 rokov). V súčasnosti sa na Slovensku celkovo prejavuje trend starnutia obyvateľstva. Tomuto problému je potrebné venovať pozornosť, prejavuje sa následne aj v negatívnom prirodzenom prírastku. Z vývojových trendov vyplýva, že index starnutia a celkovú vekovú štruktúru je možné meniť jedine zvýšením prirodzeného prírastku a imigráciou. Vo Veľkých Dvoranoch sledujeme síce v posledných troch rokoch mierny pokles indexu starnutia, no z dlhodobého hľadiska (z horizontu 10 rokov) sa starnutie obyvateľstva udržiava na rovnakej hodnote.

Produktívne obyvateľstvo, ktoré vytvára hodnoty pre pred- a poproduktívne obyvateľstvo, tvorí 68,61 % z celkového počtu obyvateľov, čo je na úrovni priemeru SR (67,59 %).

Index ekonomického zaťaženia, ktorý vyjadruje počet osôb v predproduktívnom veku (0-14 rokov) a poproduktívnom veku (65+ rokov) pripadajúci na 100 osôb v produktívnom veku (15 – 64 rokov), dlhodobo rastie. Čiže celková veková štruktúra aj trend jej vývoja v obci Veľké Dvorany je nepriaznivý - z dlhodobého hľadiska možno očakávať zvyšovanie zaťaženia produktívneho obyvateľstva v dôsledku rastu počtu obyvateľstva v poproduktívnom veku.

Tab.4 Veková štruktúra obyvateľstva obce podľa Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011

Vek	Muži	Ženy	Spolu
0 - 4	17	14	31
5 - 9	18	12	30
10 - 14	20	13	33
15 - 19	29	23	52
20 - 24	27	30	57
25 - 29	28	28	56
30 - 34	27	22	49
35 - 39	31	30	61
40 - 44	25	23	48
45 - 49	34	17	51
50 - 54	24	25	49
55 - 59	14	11	25
60 - 64	24	23	47
65 - 69	15	23	38
70 - 74	14	14	28
75 - 79	4	14	18

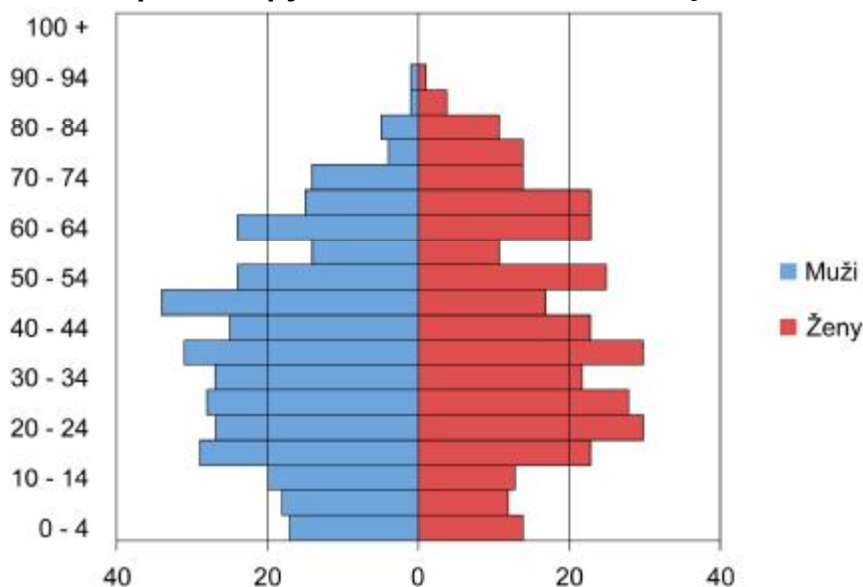
80 - 84	5	11	16
85 - 89	1	4	5
90 - 94	1	1	2
95 - 99	0	0	0
100 +	0	0	0
spolu	358	338	696

Zdroj: SODB, 2011

Populačnú pyramídu obce Veľké Dvorany možno charakterizovať ako progresívny typ vekovej štruktúry. Na znázornenom grafe možno badať postupný nárast mladších ročníkov tvoriacich predproduktívnu zložku obyvateľstva v prospech nárastu produktívnej a poklesu poproduktívnej zložky. V rámci predproduktívnej zložky obyvateľstva (0 - 14 rokov), v zastúpení mužského pohlavia je najpočetnejšou zložkou veková kategória: 10 - 14 (20), v prípade žien to je veková kategória 0 - 4 (14).

V rámci produktívnej zložky obyvateľstva (15 - 64 rokov) je v prípade mužského pohlavia najpočetnejšou zložkou veková kategória 45 - 49 (34 osôb) a v prípade žien je najpočetnejšou vekovou kategóriou rozmedzie veku 20 - 24 a 35 - 39 rokov (zhodne po 30 osôb). V prípade poproduktívnej zložky obyvateľstva je to u oboch pohlaví zhodná veková kategória: 65 - 69 rokov (24 osôb u mužov a 23 osôb u žien).

Obr.1 Populačná pyramída obce Veľké Dvorany

Zdroj: SODB, 2011

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva zohráva významnú úlohu pri ekonomickom rozvoji obce a rozvoji trhu práce. Dôležitú úlohu zohrávajú najmä obyvatelia s vysokoškolským vzdelaním a úplným stredným vzdelaním s maturitou.

Obec Veľké Dvorany je charakterizovaná nízkou vzdelanostnou úrovňou, dominantné postavenie majú vyučení obyvatelia – občania s učňovským vzdelaním bez maturity, ktorý tvoria 21,7 % (151 osôb) a obyvatelia so základným vzdelaním 17,82 % (124 osôb). Úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou (16,38 %) a stredné odborné vzdelanie bez maturity (12,07 %) predstavuje ďalšiu najpočetnejšiu veľkostnú skupinu. Pomerne vysoký podiel

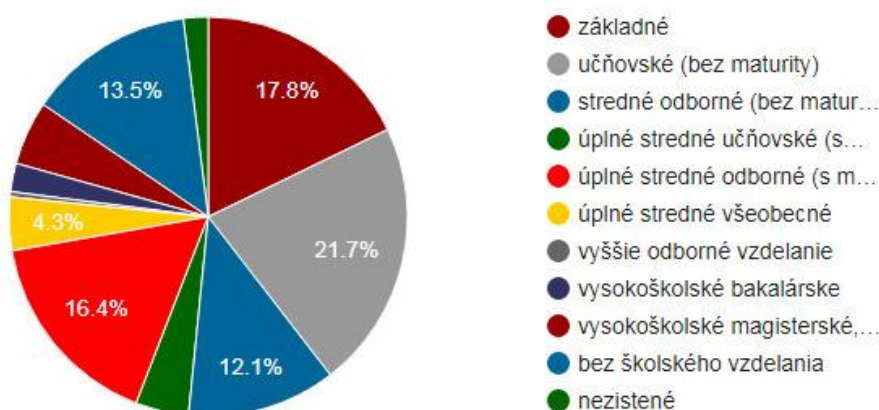
pripadá na ľudí bez školského vzdelania (13,51 %) - zahŕňa hlavne deti bez ukončenej školskej dochádzky. Vysokoškolsky vzdelaní obyvatelia tvoria 7,47 % z celkového počtu obyvateľov. Najnižší podiel pripadá na občanov s úplným stredným učňovským vzdelaním s maturitou a úplným stredným všeobecným vzdelaním (zhodne po 4,31 %).

Prieskum bral do úvahy všetkých obyvateľov obce, teda aj deti s povinnou školskou dochádzkou, navštevujúcich MŠ a ZŠ, čo mohlo spôsobiť určité skreslenie výsledkov.

Úroveň vzdelania v súčasnosti je jedným z najdôležitejších predpokladov pre uplatnenie sa na trhu práce a predstavuje základný kameň smerom k budovaniu vedomostnej ekonomiky.

Obr.2 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Veľké Dvorany podľa typu vzdelania

Najpočetnejšie vzdelanostné kategórie

Zdroj: SODB, 2011

Náboženské vyznanie obyvateľov v obci

Z religiózneho hľadiska možno obec Veľké Dvorany charakterizovať ako jednoliatu, keďže vysokú prevahu (94,68 %) majú obyvatelia hlásiaci sa k rímskokatolíckej cirkvi. Nasleduje evanjelická cirkev metodistická, kresťanské zbory a Bahájske spoločenstvo, ku ktorým sa hlási zhodne po 1 obyvateľovi. Bez vyznania je 11 občanov, čo tvorí 1,58 % z celkového počtu obyvateľov obce. U 23 obyvateľov sa nepodarilo zistiť ich vierovovyznanie.

Tab.5 Obyvateľstvo obce Veľké Dvorany podľa náboženského vyznania

Náboženské vyznanie	počet	%
Rímskokatolícka cirkev	659	94,68
Gréckokatolícka cirkev	0	0
Pravoslávna cirkev	0	0
Evanjelická cirkev augsburg. Vyznania	0	0
Evanjelická cirkev metodistická	1	0,14
Kresťanské zbory	1	0,14
Apoštolská cirkev	0	0
Starokatolícka cirkev	0	0
Bratská jednota baptistov	0	0

Cirkev československá husitská	0	0
Bahájske spoločenstvo	1	0,14
Bez vyznania	11	1,58
Iné	0	0
Nezistené	23	3,3
Spolu	696	100

Zdroj: SODB, 2011

Národnostné zloženie obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry obyvateľstva, v obci Veľké Dvorany jednoznačne dominujú občania slovenskej národnosti na úrovni 98,71% (687). To znamená, že obec je taktiež národnostne jednoliata. V obci žijú 2 obyvatelia českej národnosti a 7 obyvateľov s nezistenou alebo inou národnosťou.

Tab.6 Obyvateľstvo obce Veľké Dvorany podľa národnosti

Národnosť	počet	%
Slovenská	687	98,71
Maďarská	0	0
Rómska	0	0
Česká	2	0,29
Ostatné	1	0,14
Nezistená	6	0,86
Spolu	696	100

Zdroj: SODB, 2011

Bývanie – trendy rozvoja

V obci tvorí prevažnú časť sídelnej štruktúry výstavba rodinných domov. Rodinné domy sú jedno až dvojpodlažné, niektoré sú aj trojpodlažné (obytné podkrovie). Zdravotný stav objektov je pestrý, zastúpené sú všetky bonitné skupiny. Zóna bývania je tvorená len individuálnou bytovou výstavbou (IBV). Jedná sa o vidiecky ráz osídlenia.

Úlohou ÚPN obce bude regulačne usmerniť výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby existujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň bývania. Existencia príležitostí na bývanie, stav domového a bytového fondu sú určujúce faktory, ovplyvňujúce ďalší rozvoj obce a naplňajúce jej obytnú funkciu.

Celkový počet domov v obci je 197 z toho 194 rodinných domov. Z celkového počtu rodinných domov je 166 trvalo obývaných a 10 využívaných na rekreáciu. Všetky rodinné domy sú s 1 – 2 nadzemnými podlažiami. Priemerný vek domov je 43 rokov. Počet obyvateľov, ktorí bývajú v rodinných domoch je 615.

V obci sa okrem rodinných domov vyskytujú aj 4 objekty hromadnej bytovej výstavby (HBV), 1x19 BJ, 3x6BJ. Jedná sa o 3 troj- až štvor-podlažné bytové domy. Priemerný vek bytových domov je 20 rokov. Počet obyvateľov, ktorí bývajú v bytových domoch je 70. (Zdroj: PHSR obce Veľké Dvorany)

Obec počítá s nárastom počtu obyvateľov a tým zabezpečenie stavebných pozemkov pre bytovú individuálnu výstavbu.

Návrh ÚPN obce vytvára územnotechnické predpoklady realizácie 328 BJ v rámci IBV a 12BJ v rámci HBV.

Vybavenosť domov poukazuje na rôznu životnú úroveň obyvateľov obce. Sleduje sa viacerými ukazovateľmi ako napr. vybavenosťou bytov ústredným kúrením, zásobovaním vodou, podľa celkovej podlahovej plochy bytu, pripojenosťou na internetovú sieť. V povoloňavacom procese vyžadovať ekologicky úsporné a energeticky hospodárne technické riešenia novej bytovej výstavby.

Najväčšia časť prístupného obyvateľstva odchádza za prácou do okresných miest Topoľčany a Nitra. Ďalšia podpora IBV môže povzbudiť populačný rast, priviesť nových obyvateľov a vytvoriť predpoklady pre celkový rozvoj a napredovanie obce.

Hospodárska základňa

Základné rozvojové ciele v demografickom a socioekonomickom vývoji ako východiská pre územný rozvoj obce

Základným cieľom v celkovom vývoji obyvateľstva obce je vytváranie podmienok pre priaznivý demografický vývoj a ďalší postupný nárast a kvalitu štruktúry zástavby obce.

Na základe skúmania demografického správania obyvateľstva a vývoja počtu obyvateľov obce uvažovať s nárastom tak, aby sídelná veľkosť obce bola v horizonte návrhového obdobia vo veľkostnej kategórii, ktorá umožní riešiť komplex kvalitnej občianskej vybavenosti tak, aby bol v obci zabezpečený komfortný život vidieckeho sídla bez dennej potreby dochádzania za vybavenosťou do mesta.

Vzhľadom na pretrvávajúci trend migrácie obyvateľstva z miest do obcí sa v závere výhľadového obdobia počíta s optimistickou alternatívou, teda s nárastom počtu obyvateľov. Nárast obyvateľstva obce je možné dosiahnuť ťažiskovo zo zdrojov z dosťahovania obyvateľov do obce, a to v rámci vnútroregionálnej migrácie predovšetkým z mesta Topoľčany za kvalitným vidieckym bývaním.

Vývoj počtu obyvateľov je ovplyvnený reprodukciou obyvateľstva i možnosťami a rozsahom novej bytovej výstavby. Späťne možnosti bytovej výstavby pozitívne ovplyvnia migráciu obyvateľstva. Tým, že v mestách dochádza k stagnácii bytovej výstavby, dochádza v obciach postupným zabezpečovaním vhodných plôch k stabilizácii vidieckeho obyvateľstva.

Nakoľko pri trvalej migrácii prevládajú mladšie vekové kategórie obyvateľstva, (do 40 rokov), dosídľovanie môže mať priaznivý vplyv na demografický vývoj a vekové zloženie obyvateľstva obce v budúcnosti.

Vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít obce a pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce je jedným zo základných cieľov rozvoja.

V súvislosti s úvahami o dosídľovaní obyvateľov do obce z mestských centier, resp. iných regiónov Slovenska, je potrebné zohľadniť skutočnosť sociálnej a ekonomickej štrukturalizácie obyvateľstva, diferenciáciu ekonomických či záujmových vzťahov.

Pri rozvoji a profilovaní hospodárskych činností vytvárať územné podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít výrobného charakteru na báze remeselnej výroby, pri využití miestnych špecifických územno-technických daností.

Vývoj zamestnanosti v zariadeniach verejných služieb bude v obci podmienený predovšetkým demografickým rastom a štruktúrou obyvateľstva.

Pri lokalizácii aktivít výrobného charakteru je potrebné ťažiskovo využívať jestvujúce areály formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu /UPC L, L1/.

Pri rozvoji obce pôjde predovšetkým o vytvorenie nasledovných územných podmienok a predpokladov realizácie bytovej výstavby:

- v návrhovom období vytvoriť podmienky pre realizáciu nových bytov v rodinnej zástavbe vidieckeho sídla – IBV. Pre potreby, ktoré treba očakávať v súvislosti s tvorbou nových domácností a mladých rodín, ktoré budú mať ambície na vlastný byt;
- pre požiadavky bývajúcich občanov na zmenu kvalitatívneho resp. veľkostného štandardu bytov, ktoré môžu byť riešené tak prestavbou existujúceho objektového fondu, ako aj formou novej výstavby;
- ako ponuku pre výstavbu rodinných domov pre obyvateľov zo širšieho územia regiónu, ktorí majú (resp. budú mať ponuku) v obci nové pracovné podmienky, resp. majú ambície bývať vo vidieckom prostredí;
- požiadavky /resp. trend/ obyvateľov z mesta Topoľčany, na kúpu stavebných pozemkov v obci Veľké Dvorany.
- V obci vytvoriť podmienky rozvoja a realizácie rekreačného bývania- primeranej urbanizácie, založenej na revitalizácii pôvodného objektového fondu;

ÚPN obce regulačne usmerňuje výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby existujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň trvalého a rekreačného bývania. V návrhovej časti sú zhodnotené vnútorné rezervy a priestorový potenciál pre rozvoj bývania. Výkres č.5 a č.6

B4 RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY, DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

Z hľadiska vzťahov k vyššej územnej jednotke leží obec v spádovom území okresného mesta Topoľčany, z čoho vyplývajú jeho silné gravitačné väzby na mesto ako centrum administratívno-správne, kultúrno-spoločenské, ale i centrum hospodárskych aktivít a školstva.

Katastrálne územie obce leží v severozápadnej časti Nitrianskeho samosprávneho kraja, v okrese Topoľčany. Zastavaným územím obce Veľké Dvorany preteká vodný tok Bojnianka, ktorá pramení v [Považskom Inovci](#), v podcelku [Nízky Inovec](#), pod Sedlom pod Skalinami (606 m n. m.), v nadmorskej výške okolo 510 m n.m. . Dopravnú polohu obce určuje komunikácia, cesta III. triedy, III/1720, ktorá prechádza zastavaným územím obce. Cesta prepája obce Veľké a Malé Dvorany a zároveň predstavuje spojnicu s okresným mestom. Od okresného mesta Topoľčany je obec vzdialená 11,8 km, od krajského mesta Nitra je obec vzdialená 35,4 km.

Administratívne je obec -sídlo miestneho významu zaradená do okresu Topoľčany (NUTS IV), vyššieho územného celku Nitrianskeho kraja (NUTS III) a do NUTS II Západné Slovensko.

Obec je členom: Združenia obcí Tribečsko - inovecký región, Združenia obcí Mikroregión pod Marhátom, RVC Nitra, OZ Radošinka. V súčasnosti patrí obec i do Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS).

B5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

Územie obce Veľké Dvorany je tvorené jedným katastrálnym územím, a to k.ú. Veľké Dvorany. Tento urbanistický celok je kompaktný, podľa kategorizácie pôdorysných typov sa jedná o skupinový cestný typ. V návrhu je potrebné rozvíjať vybavenostný uzol v polohe primárneho referenčného uzla.

Zastavané územie obce Veľké Dvorany leží v centrálnej časti katastrálneho územia, na brehoch vodného toku Bojnianky.

Funkčné členenie

V obci sú zložky základnej občianskej vybavenosti. V tesnej blízkosti stredu obce je sústredená občianska vybavenosť komerčného a nekomerčného charakteru. Prevláda obytná funkcia. V súčasnosti sa v obci nachádzajú všetky bonitné triedy objektov, od objektov nových, až po objekty odporúčené na asanáciu. Zastavaným územím obce prechádza cesta III. triedy III/ 1720 - ktorá zároveň predstavuje hlavnú kompozičnú os sídla.

Územný plán rešpektuje kompozičnú výstavbu sídla, hlavne polohu kompozičných osí a referenčného uzla. V závislosti na globálnej urbanistickej kompozícii organizuje umiestnenie vyšších funkcií. Uplatňuje princíp revitalizácie tradičných urbanisticko-architektonických vzťahov v súlade s potrebami obce. Novú výstavbu odporúčame limitovať jednoposchodovými stavbami s využitím podkrovia s tradičným typom striech, tvaroslovných prvkov a materiálov v záujme eliminovania množstva cudzorodých prvkov. Snažiť sa o zachovanie tradičných hmotovo - priestorových vzťahov, ktoré zvýrazňujú špecifický charakter obce. Pri rozvoji obce rešpektovať pamiatkovo hodnotné objekty a dodržiavať ich ochranné pásmo.

Formovanie funkčno-priestorovej kostry

Cieľom územného plánu obce je i vytypovanie a riešenie nových rozvojových území najmä pre rozvoj bývania (individuálna bytová výstavba), výrobnopodnikateľských aktivít, rekreácie a ich riešenie v zmysle kontinuity priestorového a hmotového vývoja.

Dôležitou súčasťou návrhu je :

- skompaktňovanie obce;
- identifikácia ťažiska osídlenia;
- návrh formovania obce prostredníctvom regulačného usmerňovania;
- doplnenie chýbajúcej občianskej vybavenosti a technickej infraštruktúry;
- vytvorenie sprievodnej zelene pozdĺž poľných ciest a vodných tokov (protierózne opatrenia) za hranicou zastavaného územia a v stresových polohách návrh vhodnej ekostabilizačnej zelene;

Návrh urbanistickej koncepcie sa predovšetkým riadi základnou kompozičnou kostrou sídla, ktorú tvoria jednotlivé kompozičné osi a referenčné uzly, ktoré sú tiež kategorizované podľa stupňa dôležitosti. (viď výkres č.6 VOR) Táto kostra je východiskom pre všetky ďalšie predovšetkým investičné rozhodnutia.

Kompozícia sídla potvrdzuje polohu centra obce v teritóriu hlavného referenčného uzla, ktorý sa nachádza na krížení kompozičných osí.

V návrhovej časti územného plánu je rešpektovaná táto kompozičná výstavba sídla, hlavne poloha kompozičných osí a referenčného uzla. V závislosti na globálnej urbanistickej kompozícii je organizované umiestnenie vyšších funkcií. Uplatniť princíp revitalizácie

tradičných urbanisticko-architektonických vzťahov v súlade s potrebami obce. Novú výstavbu odporúčame limitovať dvojpodlažnými stavbami s využitím podkrovia, tradičným typom striech, tvaroslovných prvkov a materiálov v záujme eliminovania množstva cudzorodých prvkov. Snažiť sa o zachovanie tradičných hmotovo - priestorových vzťahov, ktoré zvýraznia špecifický charakter obce. Pri rozvoji obce rešpektovať pamiatkovo hodnotné objekty.

Dominantou obce je kostol. Sídlna štruktúra je pomerne kompaktná a vytvára organický celok. V návrhu je potrebné chrániť, pamätihodnosti, architektonicky hodnotné objekty a parcelačnú štruktúru obce.

Silueta, panoráma územia

Panoráma je vnímateľná v diaľkových pohľadoch smerom od Blesoviec, Urminiec a z cesty z Kuzmíc do Malých Dvoran. V týchto pohľadoch je vnímateľná rozvinutá zástavba, mierne stúpajúca smerom na západ a gradujúca areálom kostola. Tento urbanistický celok je ďalej previazaný so svojim krajinným okolím. Diaľkový pohľad predstavuje významnú hodnotu, dokumentuje špecifické usporiadanie vidieckeho sídla.

Významné pohľady sú takisto vnútri vymedzeného územia. Významný je pohľad na areál kostola z hlavného referenčného uzla – námestia od kultúrneho domu. Umiestnenie sakrálneho objektu v dominantnej polohe je potrebné rešpektovať a dodržiavať jeho ochranné pásmo 50 m.

Všeobecné podmienky ochrany vo vzťahu k zástavbe

- Činnosti na území obce nesmú narušiť prírodné a architektonicko-urbanistické hodnoty.
- Zachovať funkčné využitie územia na bývanie, s doplnkovým využitím občianska vybavenosť, prednostne viazané na jestvujúci stavebný fond v území.
- Zachovať pomer zastavania v území, vytvorený pravidelným a rozvoľneným umiestnením objektov popri uliciach a iných miestnych komunikáciách.
- Nové trvalé alebo dočasné úžitkové alebo účelové stavby v dvorových častiach pozemkov musia byť len sekundárne voči hlavnej stavbe na pozemku. Tieto stavby musia vychádzať z jestvujúceho usporiadania parcelácie a radenia objektov.

Zachovanie, údržba a regenerácia výškového a priestorového usporiadania objektov

1. Rešpektovať pamätihodnosti a zachovaný stavebný fond s pamiatkovými hodnotami ako podstatnú zložku stavebného fondu územia;
2. Zachovať, udržiavať a využívať stavebný fond v území v súlade s pôvodnou funkciou, bez požiadaviek na neadekvátne zmeny funkcií a s negatívnym dôsledkom na stavebnú podstatu a dispozíciu historických objektov;
5. pri rekonštrukčnom procese jestvujúcich stavieb a pri novej výstavbe rešpektovať typ strešnej konštrukcie - sedlová strecha a farebnosť novej krytiny prispôbiť farebnosti pôvodným krytinám z pálenej hliny;
6. pri rekonštrukčnom procese jestvujúcich stavieb a pri novej výstavbe prispôbiť farebnosť nových fasád od bielej po zemité farby;
7. pri novej výstavbe v intraviláne obce možnosť stavať iba typické stavby pre naše územie, vylúčiť stavby dreveníc (zrubov), umiestňovanie mobilných domov- mobilónov;
8. umožniť pozmeniť využitie pôvodných objektov stodôl (pájt), so zachovaním architektonického výrazu, hmoty, priznaného kamenného pôvodného materiálu a tvaru stavby;
9. preferovať v lokalitách určených pre občiansku vybavenosť spojenie obytnej funkcie a občianskej vybavenosti a znížiť tak nároky na novovytvárané veľké plochy pre bývanie všade tam, kde je to možné;

10. používať materiály prírodného charakteru na vonkajších prvkoch architektonického stvárnenia, zásadne neaplikovať ploché, strechy s ohľadom na založenú štruktúru a formu objektov, dopĺňať v štruktúre zástavby prvky s regionálnym koloritom, vychádzať z regionálnych daností pri členení fasád (typ, forma a veľkosť okien),

Zachovanie, údržba a regenerácia prvkov interiéru a uličného parteru

1. Udržiavať verejné priestranstvá a poloverejné priestory v dobrom technickom, prevádzkovom a estetickom stave.
2. Odstrániť alebo eliminovať rušivé a hodnotu prostredia neadekvátne zásahy;
3. Riešenie technického vybavenia musí byť v súlade s ochranou pamiatkových hodnôt areálu kostola Narodenia Panny Márie.

Zachovanie, údržba a regenerácia charakteristických pohľadov, siluety a panorámy územia

Zachovať významné a charakteristické diaľkové aj lokálne pohľady na sídelné usporiadanie a na areál kostola Narodenia Panny Márie.

Opatreniami v oblasti starostlivosti o zeleň zachovávať charakteristické pohľady a panorámy. Vylúčiť umiestňovanie stavieb, iných objektov, prevádzkových a technických zariadení alebo výsadbu zelene, ktoré narušia ustálené usporiadanie a pohľadové kužele k sakrálnemu objektu - dominante obce.

Zachovanie, údržba a regenerácia archeologických nálezísk

Rešpektovať a dodržiavať postup určený zákonom o ochrane pamiatkového fondu pred prípravou a projektovaním zámerov v území.

Zachovanie, údržba a regenerácia ďalších kultúrnych a prírodných hodnôt

Primerane uplatňovať v spoločenskej, hospodárskej a riadiacej praxi (napr. bežný každodenný život, cestovný ruch, výkon verejnej správy obce) historickú tradíciu a kultúrne dedičstvo obce.

Rešpektovať plochy záhrad a ostatných celkov verejnej a súkromnej zelene ako súčasti stabilizovaného usporiadania územia.

Vykonávať priebežnú údržbu plôch záhrad a ostatnej zelene; vykonávať odbornú starostlivosť o dreviny a ostatné prírodné prvky v území. Odstraňovať a likvidovať invázne druhy rastlín.

Požiadavky na ochranu, obnovu a prezentáciu zelene

Pri všetkých plochách zelene na verejných priestranstvách zabezpečiť pravidelnú údržbu na primeranej odbornej úrovni. Nové výsadby a akékoľvek úpravy zelene nad rámec bežnej údržby (teda všetky také, ktoré zasahujú do plošného a priestorového usporiadania územia), musia byť vykonávané koncepčne, na základe projektovej dokumentácie. V celom riešenom území sa odporúča výsadba pôvodných druhov drevín.

B6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE S URČENÍM PREVLÁDAJÚCICH FUNKČNÝCH ÚZEMÍ VRÁTANE URČENIA PRÍPUSTNÉHO, OBMEDZUJÚCEHO A ZAKAZUJÚCEHO FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA

Z dôvodov podrobnejšej charakteristiky sídla sa územie rozdelilo na jednotlivé územno-priestorové celky (ÚPC) pre ktoré sú navrhnuté podrobné regulačné opatrenia. Z organizačného hľadiska tak je možná detailnejšia regulácia a riadenie územného rozvoja. Toto členenie zároveň sleduje funkčnú náplň územia a hmotovo - priestorové pomery.

Z hľadiska urbanistického boli vyčlenené zóny intenzívneho záujmu. Sú to základné rozvojové lokality, ktoré boli schválené v Zadaní.

Konkrétne sa jedná o nasledujúce regulačné, územnopriestorové celky:

ÚPC - A

Prevažujúca funkcia: občianska vybavenosť- OV

Východiská : centrálna časť obce ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať revitalizáciu a rekonštrukčný proces na objektoch OV komerčného a nekomerčného charakteru a jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií, inžinierskych sietí, peších chodníkov a priestranstiev, spevnených plôch, objektov TI;
- verejná zeleň;
- rekonštrukcia a dostavba objektov MŠ;
- IBV;
- služby a drobné prevádzky;
- rešpektovať hydrický biokoridor regionálneho významu :RBk3-Bojnianka;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- športoviská;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošípaných, dobytká, hospodárskych zvierat nad rámec VZN;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov;

Intervenčné kroky :

Plocha: 39594 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35

Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,7

Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35

Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – B

Prevažujúca funkcia: obecné pohrebisko

Východiská : jestvujúce obecné pohrebisko, dom smútku;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- pohrebisko, urnový háj, kolumbárium;
- verejná/vyhradená zeleň;
- služby súvisiace s pohrebníctvom;
- realizácia peších chodníkov;
- rešpektovať ochranné pásmo pohrebiska 25m;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než povolené využitie;

Intervenčné kroky :

Plocha: 5998 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,01
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,01
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40
Podlažnosť: maximálne 1 NP

ÚPC – B1

Prevažujúca funkcia: obecné pohrebisko

Východiská : potenciálne rozvojové územie prejavujúce obecné pohrebisko;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- pohrebisko, urnový háj, kolumbárium;
- verejná/vyhradená zeleň;
- služby súvisiace s pohrebníctvom;
- realizácia peších chodníkov, komunikácií;
- rešpektovať ochranné pásmo pohrebiska 25m;
- realizácia parkoviska

Neprípustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než povolené využitie;

Intervenčné kroky :

Plocha: 3698 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,01
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,01
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40
Podlažnosť: maximálne 1 NP

ÚPC – C

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : Obytné územie na západ od toku Bojnianka;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu nových rodinných domov v prelukách;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na existujúcej IBV;
- rekonštrukcia miestnych komunikácií a IS;
- verejná zeleň;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku;
- rešpektovať ochranné pásmo objektov technickej infraštruktúry /TI/;
- rešpektovať hydrický biokoridor regionálneho významu :RBK3-Bojnianka;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, sady;
- služby a drobné prevádzky;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošípaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky:

Plocha: 52 365 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,30
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,60
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC - D

Prevažujúca funkcia: bývanie - HBV

Východiská: územie jestvujúcej HBV v centrálnej časti obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu nových bytových domov v rámci HBV;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej HBV;
- realizácia miestnych komunikácií, objektov TI, ;
- rekonštrukcia miestnych komunikácií a IS;
- verejná zeleň;
- realizácia parkovísk chodníkov a spevnených plôch;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošípaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky:

Plocha: 8753 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,40
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 1,2
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,50
Podlažnosť: maximálne 3 NP

ÚPC – E

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská: jestvujúce obytné územie –západná časť obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia miestnej komunikácie, chodníkov, rigolov a objektov TI.;
- realizácia nových komunikácií,peších chodníkov ,rigolov;
- realizácia nových rodinných domov v prelukách, realizácia novej IBV;

- podporovať viacfunkčné využitie objektov rodinných domov v centrálnej časti;
- bariérová a sprievodná zeleň komunikácii;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s IBV;

Nepřípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošípaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky :

Plocha: 88584 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35

Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,70

Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35

Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – E1

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : západná, potenciálna, rozvojová časť obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia nových komunikácií, peších chodníkov, rigolov;
- realizácia nových rodinných domov v rámci IBV;
- bariérová a sprievodná zeleň komunikácii;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s IBV;

Nepřípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošípaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky :

Plocha: 20100 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35

Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,70

Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40

Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – F

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : jestvujúce obytné územie v dotyku s cestou III. triedy a kostolným kanálom v Z.Ú.;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;

- rekonštrukcia miestnej komunikácie, chodníkov, rigolov a objektov TI.;
- realizácia nových miestnych komunikácií, peších chodníkov ,rigolov;
- realizácia nových rodinných domov v prelukách;
- podporovať viacfunkčné využitie objektov rodinných domov v centrálnej časti;
- sprievodná zeleň komunikácií;
- rešpektovať hydrický biokoridor regionálneho významu :RBk3-Bojnianka;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s IBV;
- sady , záhrady;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošipaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky :

Plocha: 45705 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,30
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,60
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – F1

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : obytné územie medzi cestou III. triedy a tokom Bojnianka za hranicou Z.Ú.;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcie ciest, chodníkov, rigolov a objektov TI.;
- realizácia nových rodinných domov v prelukách;
- sprievodná zeleň;
- rešpektovať OP vodného toku;
- rešpektovať hydrický biokoridor regionálneho významu :RBk3-Bojnianka;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s IBV;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošipaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky :

Plocha: 2573 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,30
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,60
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – G

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : jestvujúce obytné územie v dotyku s cestou III. triedy , tokom Bojnianka v severnej časti obce.;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcie miestnych komunikácií, chodníkov, rigolov a objektov TI.;
- realizácia nových miestnych komunikácií, peších chodníkov ,rigolov;
- realizácia nových rodinných domov v prelukách;
- sprievodná zeleň komunikácií;
- rešpektovať OP vodného toku;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s IBV;
- sady , záhrady;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chov ošípaných a dobytká a domácich zvierat nad rámec VZN ;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;
- rešpektovať hydrický biokoridor regionálneho významu :RBk3-Bojnianka;

Intervenčné kroky :

Plocha: 61910 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,30

Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,60

Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,40

Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – G1

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : potenciálne obytné územie pri ceste III. triedy III/1721 za hranicou Z.Ú.;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- rekonštrukcie ciest, chodníkov, rigolov a objektov TI.;
- realizácia nových rodinných domov v rámci IBV;
- sprievodná zeleň;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s IBV;
- záhrady, sady;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošípaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky : Plocha: 3346 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,30
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,60
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC - H

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : jestvujúce obytné územie na východ od toku Bojnianka;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia miestnych komunikácií, chodníkov, rigolov a objektov TI.;
- realizácia peších chodníkov;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s IBV;
- sady, záhrady;
- rešpektovať hydrický biokoridor regionálneho významu :RBK3-Bojnianka;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chov ošipaných a dobytká na d rámec VZN ;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky : Plocha: 49260 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,30
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,60
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – H1

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : severovýchodná rozvojová oblasť obce pozdĺž Malodvoranského kanála ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia nových komunikácií, peších chodníkov ,rigolov a TI;
- realizácia nových rodinných domov v rámci IBV;
- bariérová, ochranná , sprievodná zeleň komunikácií;
- rešpektovať OP vodného toku;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s IBV;
- sady, záhrady;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošipovaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky : Plocha: 12720 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,30
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,60
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – H2

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : východná rozvojová oblasť obce v nadmerných záhradách ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia nových komunikácií, peších chodníkov ,rigolov;
- realizácia nových rodinných domov v rámci IBV;
- bariérová, ochranná , sprievodná zeleň komunikácií;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s IBV;
- sady, záhrady;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošipovaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky : Plocha: 24949 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,70
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,80
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – H3

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : východná rozvojová oblasť obce ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia novej komunikácie, pešieho chodníka ,rigola a TI;
- realizácia rodinného domu v rámci IBV;
- sprievodná zeleň komunikácií;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s IBV;
- sady, záhrady;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;

- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chov ošípaných a dobytká na d rámec VZN ;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky : Plocha: 551 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,70
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – H4

Prevažujúca funkcia: bývanie

Východiská : severovýchodná rozvojová oblasť obce v lokalite Konopnice ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia nových komunikácií, peších chodníkov ,rigolov a TI;
- realizácia nových rodinných domov v rámci IBV;
- bariérová, ochranná , sprievodná zeleň komunikácií;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s IBV;
- sady, záhrady;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chov ošípaných a dobytká na d rámec VZN ;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky : Plocha: 5654 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,30
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,60
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – I

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : jestvujúce obytné územie na východ od toku Bojnianka;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- realizácia novej IBV v prelukách ;
- rekonštrukcia miestnych komunikácií, chodníkov, rigolov a objektov TI.;
- realizácia komunikácie a peších chodníkov;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s IBV;

- sady, záhrady;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chov ošípaných a dobytká na d rámec VZN ;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky :

Plocha: 40 272 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35

Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,70

Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35

Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – I1

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : východná rozvojová oblasť obce pozdĺž Veľkodvoranského kanála v Z.Ú. ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia nových komunikácií, peších chodníkov ,rigolov a TI;
- realizácia nových rodinných domov v rámci IBV;
- ochranná , sprievodná zeleň komunikácií;
- rešpektovať OP vodného toku;
- rešpektovať hydrický biokoridor regionálneho významu :RBK3-Bojnianka;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s IBV;
- sady, záhrady;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošípaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky :

Plocha: 12 830 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35

Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,70

Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40

Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – I2

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : východná rozvojová oblasť obce pozdĺž Veľkodvoranského kanála za hranicou Z.Ú. ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia novej komunikácie, pešieho chodníka,rigola a TI;
- realizácia nových rodinných domov v rámci IBV;
- ochranná , sprievodná zeleň komunikácie;

- rešpektovať OP vodného toku;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s IBV;
- sady, záhrady;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošipaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky :

Plocha: 2666 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,70
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,35
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – J

Prevažujúca funkcia: šport, rekreácia

Východiská : jestvujúci obecný športový areál. Územie v Z.Ú. na východnom obvode obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rozvoj areálu športu, telovýchovy ;
- voľnočasové aktivity mládeže ;
- realizácia športovísk;
- rekonštrukcia miestnej komunikácie;
- realizácia objektov technickej infraštruktúry;
- realizácia parkoviska v rámci športového areálu;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- verejná zeleň, trvalý trávny porast;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním a športovým areálom;
- výrobné, priemyselné aktivity;
- trvalé bývanie;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chov ošipaných a dobytká a domácich zvierat nad rámec VZN ;

Intervenčné kroky :

Plocha: 10777 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,09
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,18
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,70
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – J1

Prevažujúca funkcia: šport

Východiská : potenciálna územnopriestorová rezerva pre rozvoj obecného športového areálu. Územie za hranicou Z.Ú. na východnom obvode obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rozvoj areálu športu, telovýchovy ;
- voľnočasové aktivity mládeže ;
- realizácia športovísk;
- rekonštrukcia miestnych komunikácií;
- realizácia objektov technickej infraštruktúry;
- realizácia parkoviska v rámci športového areálu;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- verejná zeleň, trvalý trávny porast;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním a športovým areálom;
- výrobné, priemyselné aktivity;
- trvalé bývanie;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chov ošípaných a dobytky a domácich zvierat nad rámec VZN ;

Intervenčné kroky : Plocha: 4735 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,10
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,20
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC - K

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : Obytné územie na západ od toku Bojnianka, pozdĺž cesty III. triedy;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu nových rodinných domov v prelukách;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia miestnych komunikácií a IS;
- verejná zeleň;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku;
- rešpektovať ochranné pásmo objektov technickej infraštruktúry / TI /;
- rešpektovať hydrický biokoridor regionálneho významu :RBK3-Bojnianka;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, sady;
- služby a drobné prevádzky;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošípaných a dobytky, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky : Plocha: 94687 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,30
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,6
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,50

Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – K1

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : Poľnohospodársky obrábané územie s potenciálom na rozvoj IBV na južnom obvode obce pozdĺž cesty III. triedy;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu nových rodinných domov ;
- rekonštrukcia existujúcej komunikácie a IS;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, sady;
- služby a drobné prevádzky;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošipovaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky : Plocha: 3686 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,70
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,50
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – L

Prevažujúca funkcia: výroba

Východiská : existujúci areál výroby , podnikania na juhozápadnom obvode obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia a rekonštrukcia účelových komunikácií a TI;
- priemysel, výroba a podnikanie;
- vyhradená zeleň;
- ekostabilizačné opatrenia , ochranná , bariérová zeleň;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- správcovské bývanie, administratíva;
- agroturistika;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- chov ošipovaných , dobytká a domácich zvierat nad rámec VZN ;
- činnosti , ktoré zhoršujú kvalitu ovzdušia a ohrozujú okolité bývanie v obci;
- rekreácia;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- trvalé bývanie;

- chov ošípaných a dobytká, živočíšna výroba;
- rekreácia

Intervenčné kroky : Plocha: 68003 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,50
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 01,00
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – L1

Prevažujúca funkcia: výroba

Východiská : potenciálne rozvojové územie výroby , podnikania na juhozápadnom obvode obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia účelových komunikácií a TI;
- priemysel, výroba a podnikanie;
- vyhradená zeleň;
- ekostabilizačné opatrenia okolo vodného zdroja ;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- správcovské bývanie, administratíva;
- agroturistika;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- chov ošípaných , dobytká a domácich zvierat nad rámec VZN ;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- trvalé bývanie;
- chov ošípaných a dobytká, živočíšna výroba;
- rekreácia;
- činnosti , ktoré zhoršujú kvalitu ovzdušia a ohrozujú okolité bývanie v obci;

Intervenčné kroky : Plocha: 9216 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,50
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 01,0
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – M

Prevažujúca funkcia: technická infraštruktúra

Východiská : Jestvujúci areál ČOV a technickej infraštruktúry ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- objekty technickej infraštruktúry (TI);
- areál ČOV a komunálnej techniky;
- komunálne služby, sklady komunálnej techniky;
- zberný dvor;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- administratíva a správa areálu ;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- nový rozvoj IBV,HBV;
- rekreácia;
- chov hospodárskych zvierat;
- živočíšna výroba;
- realizácia výškových stavieb;

Intervenčné kroky : Plocha:3669 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,40
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,80
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,35
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – N

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : jestvujúce obytné územie južne od Z.Ú. obce.

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia miestnej komunikácie, rigolov a objektov TI.;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky ;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s funkciou bývania;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošipovaných a dobytká nad rámec VZN ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 3947 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,30
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,60
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – O1

Prevažujúca funkcia: bývanie- IBV

Východiská : Poľnohospodársky využívané územie. Potenciálne rozvojové územie na IBV;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia nových komunikácií, peších chodníkov ,rigolov a TI;
- realizácia nových rodinných domov v rámci IBV;
- sprievodná zeleň komunikácii;
- rekonštrukcia jestvujúcej TS;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, pastviny, orná pôda;
- služby a drobné prevádzky ;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošipaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov , mačiek a domácich zvierat;

Intervenčné kroky:

Plocha: 20707 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,70
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – O2

Prevažujúca funkcia: bývanie- IBV

Východiská : Poľnohospodársky využívané územie za hranicou Z.Ú. Potenciálne rozvojové územie na IBV;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia nových komunikácií, peších chodníkov ,rigolov a TI;
- realizácia nových rodinných domov v rámci IBV;
- sprievodná zeleň komunikácií;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, pastviny, orná pôda;
- služby a drobné prevádzky ;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošipaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov , mačiek a domácich zvierat;

Intervenčné kroky:

Plocha: 7 035 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,70
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – O3

Prevažujúca funkcia: bývanie- IBV

Východiská : Poľnohospodársky využívané územie za hranicou Z.Ú. Potenciálne rozvojové územie na IBV;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia nových komunikácií, peších chodníkov ,rigolov a TI;
- realizácia nových rodinných domov v rámci IBV;

- sprievodná zeleň komunikácii;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, pastviny, orná pôda;
- služby a drobné prevádzky ;

Nepřípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošipovaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov , mačiek a domácich zvierat;

Intervenčné kroky:

Plocha: 46382 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,70
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – O4

Prevažujúca funkcia: bývanie-IBV

Východiská : Poľnohospodársky využívané územie za hranicou Z.Ú. Potenciálne rozvojové územie na IBV;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia nových komunikácií, peších chodníkov ,rigolov a TI;
- realizácia nových rodinných domov v rámci IBV;
- sprievodná zeleň komunikácii;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, pastviny, orná pôda;
- služby a drobné prevádzky ;

Nepřípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošipovaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov , mačiek a domácich zvierat;

Intervenčné kroky:

Plocha: 28027 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,70
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – U

Prevažujúca funkcia: bývanie- IBV

Východiská : Poľnohospodársky využívané územie. Potenciálne rozvojové územie na juh od obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu nových rodinných domov v rámci IBV;
- realizácia miestnych komunikácií, objektov TI;
- rešpektovať jestvujúce zariadenia a línie objektov TI a ich ochranné pásma;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, pastviny, orná pôda;
- služby a drobné prevádzky.

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošípaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov, mačiek a domácich zvierat;

Intervenčné kroky:

Plocha: 17386 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,70
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – V

Prevažujúca funkcia: agroturistika

Východiská : Poľnohospodársky využívané územie. Potenciálne rozvojové územie na juh od obce v lokalite Panský Hon;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu objektov agroturistického areálu rekonštrukcia a realizácia miestnych komunikácií a TI;
- miestna komunikácia, spevnené plochy;
- správcovské bývanie;
- prechodné ubytovanie;
- rastlinná výroba;
- spracovanie poľnohospodárskych plodín

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky;
- chovateľské aktivity/živočíšna výroba/ do max. 50VDJ;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- individuálna bytová výstavba;
- živočíšna výroba nad stanovený limit ;
- činnosti , ktoré zhoršujú kvalitu ovzdušia a ohrozujú okolité bývanie v obci;

Intervenčné kroky:

Plocha: 41976 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,15
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,30
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – Z

Prevažujúca funkcia: technická infraštruktúra

Východiská: areál jestvujúcej fotovoltaikej elektrárne;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- fotovoltaičná elektrárňa;
- realizácia a rekonštrukcia objektov technickej infraštruktúry / TI /;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- lúky, pastviny, TTP;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než prípustné podmienky využitia;

Intervenčné kroky:

Plocha: 77781 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,01
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,05
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,40
Podlažnosť: maximálne 1 NP

Regulatívy pre územné vymedzenie , určenie podmienok umiestnenia reklamných stavieb a obmedzenie vizuálneho smogu na území obce Veľké Dvorany:

Prípustné reklamné stavby:

1. Citylighty o rozmeroch 2400 x 1200 mm;
2. Vývesné štíty na objektoch s plochou do 1 m²;
 - a) umiestniť v maximálnej výške do úrovne kordónovej rímsoy prízemia a v minimálnej výške 2200 mm nad úrovňou terénu ak sú umiestnené kolmo na fasádu objektu.
 - b) propagovať iba prevádzky umiestnené v danom objekte
 - c) pre viacero prevádzok sídliaich v objekte je prípustné umiestniť iba jeden spoločný vývesný štít
 - d) reklamnú stavbu z hľadiska veľkosti, tvaru, materiálového riešenia v primeranej výtvarnej a dizajnovej kvalite

Neprípustné reklamné stavby:

1. Billboardy
2. Bigboardy
5. PVC plachty a tabule na oplotení, zábradliach a fasádach budov; /mimo plôch vymedzených na území nákupných centier a výrobných areálov/;
6. Veľkoplošné obrazovky /mimo plôch vymedzených na území nákupných centier a výrobných areálov/;
7. Totemy /mimo plôch vymedzených na území nákupných centier dopravnej vybavenosti a výrobných areálov/;
8. reklamné kubusy, trojhrany, štvorhrany /mimo plôch vymedzených na území nákupných centier a výrobných areálov/;
9. „Reklamné pilóny“ vo verejných priestoroch /mimo plôch vymedzených na území nákupných centier a výrobných areálov/;

B7 BÝVANIE – NÁVRH RIEŠENIA

Domový a bytový fond

Z hľadiska bytového fondu je zjavné, že prevažná časť bytového fondu je obnovená alebo nová. Na rekonštrukciu je určené 1%. Nové objekty prevažujú vo všetkých častiach obce.

Okrem trvale obývaných objektov sa v obci vyskytujú aj rekreačné a sezónne obývané domy. Nový územný plán do budúcnosti regulačne usmerňuje výšku stavieb určených na bývanie. Odporúčame realizovať 2.N.P. vrátane podkrovia. Objekty neobmedziť tvarovo, pretože aj dlhé pôdorysy sú pre obec prirodzené a na vidiek vhodné. Dôležitým regulatívom je stavebná čiara. V štandardných podmienkach požadovať rešpektovanie stavebnej čiary, ktorá je požadovaná vo vzdialenosti 6m od majetkoprávnej hranice pozemku. Rešpektovať povolená maximálna výška stavieb v jednotlivých územno - priestorových celkoch a koeficient zastavania pozemku/regulačného celku.

Pri novej výstavbe a stavebných intervenciách rešpektovať OP vodného toku a pohrebiska.

Počet obyvateľov z dlhodobého hľadiska má stúpajúcu tendenciu. Je preto potrebné riešiť kvantitatívny aj kvalitatívny rozvoj bývania.

Pozitívny vývoj migračného salda v konečnom dôsledku ovplyvňuje aj hodnoty celkového prírastku obyvateľov v obci. Tento ukazovateľ dosahuje kladné hodnoty, preto je potrebné aby na túto skutočnosť prihliadal aj ÚPN obce.

Základné rozvojové ciele:

Obec má typicky vidiecky charakter s dlhodobou pretrvávajúcou záujmom o bývanie rodinných aj bytových domoch.

Pri ďalšom vývoji a rozvoji obce pôjde predovšetkým o vytvorenie územno-priestorových podmienok pre realizáciu individuálnych foriem bývania:

- pre potreby, ktoré treba očakávať v súvislosti s tvorbou nových domácností a mladých rodín, ktoré budú mať ambície na vlastné bývanie,
- pre požiadavky bývajúcich občanov na zmenu kvalitatívneho resp. veľkostného štandardu bytov, ktoré môžu byť riešené tak prestavbou existujúceho objektového fondu, ako aj formou novej výstavby,
- ako ponuku pre výstavbu rodinných domov pre obyvateľov zo širšieho územia regiónu, ktorí majú (resp. budú mať ponuku) v obci nové pracovné podmienky, resp. majú ambície bývať vo vidieckom prostredí.

Návrh regulačne usmerňuje výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby existujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň bývania. Už v stavebnom konaní eliminovať nežiaduce, prevažne nepôvodné implantované cudzie formy objektov a výstrednú farebnosť fasád.

Podrobná regulácia funkčných plôch bývania je obsahom grafickej prílohy – / výkresy č.5 a č.6/.

Bytový fond - návrh

Rozvoj bývania je lokalizovaný v nasledujúcich polohách:

- rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV a realizácia nových objektov na voľných územiach a prelukách;
- rozvoj IBV na vnútorných rozvojových lokalitách ÚPC H1, H2, I1, ;
- rozvoj IBV na vonkajších rozvojových lokalitách ÚPC E1, F1, G1, H3, H4, I2, O1, O2, O3, O4, U;
- rozvoj HBV na vnútorných rozvojových lokalitách ÚPC D,

V sumáre možno konštatovať, že nový územný plán pripravil v rámci rozvoja bytovej výstavby predpoklady a dostatočné možnosti realizácie pre IBV-328 rodinných domov (RD), služby a drobné prevádzky. Pre HBV -12 BJ v bytových domoch.

Skutočná potreba pozemkov pre výstavbu RD a polyfunkčných obytných domov bude závislá od ekonomických možností a schopností obyvateľstva. ÚPN predkladá celkový návrh potenciálnych možností územia pre zámer bývania .

V prvom rade je potrebné využiť stavebné medzery- preluky a vnútornú priestorovú rezervu sídla, ak je vyčerpaná je možné využiť aj rezervy za súčasnou hranicou zastavaného územia (k1.1.1990).

Výškové zónovanie zástavby je obsahom výkresu organizácie a regulácie územia.

Je potrebné iniciovať rekonštrukčný proces jestvujúcej štruktúry rodinných domov. Nepodporovať umiestňovania mobilných domov a karavánov ako spôsob riešenia bytovej otázky, alebo ako formu rekreácie v zastavanom území obce. Vhodné je zachovávať tradičnú parceláciu, ktorá zabezpečuje kompaktnosť zástavby. Pri nových stavebných pozemkoch je stavebná čiara vzdialená 6m od hranice pozemku zo strany ulice.

Stavby na území s trvalo zvýšenou aktivitou podzemných vôd požadujeme osádzať s úrovňou suterénu min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov. V potenciálnych územiach s povodňovým rizikom rešpektovať záplavové mapy /v súčasnosti sa pre lokalitu spracovávajú pozn./a stavby povoľovať bez suterénu nad výškovou úrovňou Q_{50} a Q_{100} .

- spevnené vjazdy do dvorov rodinných domov, nachádzajúce sa na verejnom priestore, nerealizovať širšie ako je vstupná brána do dvora slúžiaca na vjazd tak, aby nedošlo k zastavaní verejnej a cestnej zelene. Zvyšná plocha musí zostať vzhľadom na retenčnú schopnosť pôd pokrytá vegetáciou.
- V záujme ochrany , podpory a rozvoja verejného zdravia ,vzhľadom na skutočnosť , že obec sa nachádza v území so stredným radónovým rizikom je potrebné pri novej výstavbe ale aj pri rekonštrukciách objektov pri povoľovaní procese vyžadovať návrh a realizáciu protiradónovej ochrany budov. V súlade s Vyhláškou MZ SR č. 98/2018 Z.z. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia. Realizácia radónovej ochrany objektov podľa Vyhl. MZ SR č. 406/2002 Z. z.

- **Oplotenie pozemku z uličnej čiar**

- V uličnej čiare zástavby oplotenie rodinného domu nesmie presiahnuť maximálnu výšku 1,80 m.
- V uličnej čiare môže oplotenie pozostávať z betónového múrika, ktorého výška môže dosiahnuť maximálne 0,90 m. Zvyšok oplotenia z uličnej čiar môže dosiahnuť zvyšnú výšku do 1,80 m. Táto časť musí byť zhotovená z priehľadného materiálu (pletivo, latky, kovová konštrukcia a pod.)
- Ak tvoria oplotenie murované stĺpiky, ich maximálna výška nesmie presiahnuť výšku 1,80 m.

- Odporúča sa kombinácia živého vegetačného oplotenia alebo realizácia čisto vegetačného oplotenia.
- Oplotenie musí byť v súlade s charakterom existujúceho okolitého oplotenia.
- Za oplotením sa doporučuje výsadba vysokých stálezelených porastov pre vytvorenie optickej bariéry a izolačnej bariéry pre elimináciu vplyvov hluku a zachytávanie prachu z uličného priestoru.
- Realizácia pevného betónového nepriehľadného oplotenia sa vylučuje.
- Oplotenie nesmie zasahovať do rozhľadového poľa pripojenia stavby na cestu.
- Oplotenie nesmie ohrozovať bezpečnosť účastníkov cestnej premávky a iných osôb.

Vnútné oplotenie pozemku - medzi susednými pozemkami

- Maximálna výška vnútorného oplotenia medzi susediacimi pozemkami nesmie presiahnuť 1,8 m.
- Oplotenie môže byť zhotovené z transparentných materiálov – pletiva, alebo v kombinácii so živým plotom zo stálo zelených porastov.
- Plné oplotenie je možné realizovať len v dĺžke maximálne 30% z dĺžky pozemku.
- V prípade plného oplotenia sa vyžadovať písomný súhlas vlastníka susediaceho pozemku.
- Betónový základ vyšší ako 1,0 m sa považuje za oporný múr a podlieha stavebnému povoleniu.

Tieto regulačné opatrenia sa vzťahujú na všetky územnopriestorové celky.

B8 OBČIANSKE VYBAVENIE – SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA – NÁVRH RIEŠENIA

Sociálnu infraštruktúru a občiansku vybavenosť v obci charakterizujú zariadenia v oblasti administratívy, kultúry, športové a sociálne zariadenia. Vybavenosť obce službami je rozmanitá a ich účel závisí od ľudských zdrojov, tradícií, podmienok a špecifických daností okolitého mikropriestoru.

Rozvoj občianskej vybavenosti

Riešiť optimálnu štruktúru kompletovania základnej občianskej vybavenosti podľa urbanistických štandardov, aby zodpovedala stanovenej funkčnosti sídla, výhľadovému počtu obyvateľov a aj sledovanému rozvoju obce a katastra k návrhovému obdobiu.

Návrhom vybavenosti zabezpečiť podmienky pre komfortný život obyvateľov obce, bez vynútenej potreby dochádzania za potrebnou základnou občianskou vybavenosťou do okolitých sídiel.

Ťažisko občianskej vybavenosti maloobchodnej siete a služieb a centrálnej administratívy umiestniť v referenčnom uzle. Tu realizovať funkčné plochy a objekty občianskej vybavenosti obce – malé obchodíky, služby, stravovacie zariadenia, občerstvenie, a pod. Preferovať v lokalitách určených pre občiansku vybavenosť spojenie bytovej funkcie a občianskej vybavenosti a znížiť tak nároky na novovytvárané veľké plochy pre bývanie všade tam, kde je to možné.

Školstvo a výchova

Predškolské zariadenia

V obci sa nachádza materská škola. Materská škola vo Veľkých Dvoranoch bola dokončená v roku 1970 ide o jednotriedku s kapacitou 22 žiakov.

Návrh vytvára predpoklady rozšírenia objektového fondu a zvýšenie kapacity škôlky v intenciách školského areálu.

Školské zariadenia

1. V obci sa základná škola nenachádza. Školopovinné deti musia dochádzať za vzdelaním do 3 km vzdialenej obci Bojná. Žiaci stredných škôl navštevujú školy v okresnom meste Topoľčany.

Kultúra a osвета

Zariadenia kultúry slúžia na pravidelné usporadúvanie už tradičných kultúrnych a spoločenských podujatí, ktoré prispievajú k rozvoju spoločenského a kultúrneho života občanov obce. Pre ďalšie návrhové obdobie bude cieľom vytvárať podmienky pre aktivizáciu spoločenského života občanov rôznych vekových kategórií a záujmových skupín v obci. Vytvárať podmienky pre zachovanie, obnovu a rozvoj ľudových tradícií s ich prezentáciou.

K tomu je potrebné zabezpečiť prevádzkové skvalitnenie existujúcich a tvorbu nových zariadení pre kultúrno-spoločenskú činnosť, podmienok pre rozvoj rôznych aktivít a atraktívnych programov. Kultúrne podujatia obce a jej obyvateľov sa realizujú v miestnom kultúrnom dome. Návštevnosť zariadenia kultúry závisí od viacerých faktorov. Z hľadiska kvality priestoru a prevádzkových podmienok sa predpokladá budúca potreba riešenia ďalšej modernizácie najmä technického vybavenia na kvalitatívne vyššej úrovni.

Objekty kultúry môžu byť komponované aj ako integrované súčasti centrálnej administratívy resp. vybavenosti.

kultúrno - spoločenské zariadenia v obci:

- kultúrny dom
- obecná knižnica
- dom smútku
- cintorín
- Rímskokatolícky kostol narodenia Panny Márie

Návrh ÚPN obce vyčlenil lokalitu na rozšírenie areálu obecného pohrebiska /ÚPC B1/a stanovil jeho ochranné pásmo.

Šport a telesná výchova

V obci je vybudované futbalové ihrisko , multifunkčné ihrisko.

Návrh vytvára územnotechnické predpoklady pre:

- rozvoj aktivít telovýchovy a športu obyvateľov v priestore obecného športového areálu – ÚPC J /skvalitnenie existuj. prevádzkového vybavenia športového areálu /;
- rozšírenie plôch telovýchovy a športu obyvateľov v priestore obecného športového areálu – ÚPC J1 /rozšírenie existujúceho športového areálu /;

Ďalší rozvoj športovo-rekreačného vybavenia v obci bude viazaný aj na rast funkcie bývania a program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami pre dané prostredie. Podporovať a realizovať cykloturistické trasy nadväzujúce na regionálne cyklotrasy.

Zdravotníctvo

Cieľom riešenia ÚPN je plánovite vytvárať podmienky pre zabezpečenie kvalitného komplexného poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti v dobrých prevádzkových podmienkach pre všetky skupiny obyvateľov .

Obec nemá vybudovanú vlastnú zdravotnícku infraštruktúru, spádovo patrí pod mesto Topoľčany, ktoré má polikliniku. Najbližšie zdravotné stredisko s ambulanciou všeobecného lekára a stomatologickou ambulanciou sa nachádza v obci Bojná. Pri pretrvávajúcom demografickom raste obce je potrebné uvažovať s územno- priestorovými požiadavkami vlastného zdravotného strediska / hlavný referenčný uzol, centrum obce /

a tiež podporovať tvorbu ambulancií na báze IBV v oblasti polyfunkčnej zástavby. Významnejšie zdravotnícke zariadenia sú zabezpečené v krajskom meste Nitra.

Sociálna starostlivosť

Pre potreby dôchodcov sa v obci v súčasnosti nenachádza žiadne zariadenie.

Návrh ÚPN vytvára územnopriestorové predpoklady pre služby sociálnej starostlivosti, lokalizáciu komplexného seniorského centra s malometrážnym bývaním, spoločenskou časťou so stravovaním, lekárskou a opatrovateľskou starostlivosťou, športovou časťou a regeneráciou / ÚPC D, v oblasti hlavného referenčného uzla.

§ / s tým, že tieto služby by boli aj pre ďalších dôchodcov obce - denné stravovanie dôchodcov, donáška stravy do bytov, pranie, regenerácia a pod. V návrhovom období obec plánuje vybudovať denný stacionár pre seniorov pre vekovú skupinu generácie starších seniorov, ktorí sú odkázaní na starostlivosť.

Komerčná vybavenosť

Maloobchodná sieť a služby

V obci sa nachádzajú nasledovné prevádzky z oblasti maloobchodu a služieb:

Stavebniny, potraviny, pohostinstvo

Obec patrí pod poštový a matričný úrad v obci Bojná. V obci sa nenachádza žiadne ubytovacie ani stravovacie zariadenie.

V ÚPN je navrhované skvalitnenie súčasného obchodného vybavenia obce a program jeho kompletovania podľa urbanistických štandardov na požadovanú veľkostnú úroveň.

Na rozvoj služieb, ktorý je podmienený najmä dopytom, bude mať vplyv spoločenský tlak obyvateľov a vývoj rastu obyvateľstva a jeho demografickej štruktúry. Výrazným rozvojovým stimulom bude sledovaný koncepčný cieľ vytvoriť v rámci obce ponuku kvalitnej vybavenosti. Maloobchod a služby lokalizovať predovšetkým v oblasti hlavného referenčného uzla.

Verejné stravovanie

Vzhľadom na súčasný deficit riešiť skvalitnenie súčasného stravovacieho vybavenia obce a program jeho kompletovania podľa urbanistických štandardov na veľkostnú úroveň a plánovaný rozvoj sídla.

V súčasnosti v obci funguje 1 miestne pohostinstvo. Stravovacie zariadenie sa v obci nenachádza. V návrhovom období je preto vhodné v oblasti referenčných uzlov realizovať stravovacie zariadenia primerané navrhovanej veľkosti obce.

Verejná správa a administratíva

Je zastúpená nasledovnými inštitúciami:

Obecný úrad – stav stavebno-technického zariadenia je dobrý, no územné rezervy pozemku sú vyčerpané a je potrebné výhľadovo uvažovať s presunom centrálnej administratívy do priestorov s dostatočnou územno- priestorovou rezervou.

B9 VÝROBA A SKLADOVÉ HOSPODÁRSTVO – NÁVRH RIEŠENIA

Priemyselná výroba a skladové hospodárstvo

V rámci návrhovej časti ÚPN obce došlo k územnému vymedzeniu rozvojových plôch pre miestnu remeselnú malovýrobu a sklady bez kolíznych vzťahov životného prostredia k

obytnej zástavby obce s predpokladom, že vývojovo do tejto polohy budú premiestnené aj kolízne prevádzky zo súčasnej obytnej zástavby.

ÚPC L a ÚPC L1 treba vývojovo riešiť ako prevádzkovo kombinované zariadenie remeselnopriemyselnej výroby, skladov a podnikania s príslušnými regulatívmi formujúcimi architektonicko - urbanistickú koncepciu tohto funkčného bloku. Pritom sledovať zachovanie a obnovu pôvodnej objektivej skladby pôvodného areálu ako izolovanej výrobnjej funkčnej zóny obce.

V rámci miestnej komunálnej výroby zriadiť v určenej lokalite UPC M zberový dvor so spracovaním odpadu z rastlinnej výroby, činností a v záhradách na území obce . Vyrobené organické hnojivo následne čiastočne využívať na komerčný odpredaj, čiastočne na zveľaďovanie poľnohospodárskej a lesnej pôdy, na skvalitňovanie verejnej zelene v obci

Tento rozvojový návrh je potrebné riešiť veľmi citlivo so zreteľom na zachovanie charakteru krajiny a tiež krajinno - ekologickej hodnoty širšieho priestoru.

Poľnohospodárska výroba

Pri obhospodarovaní ornej pôdy rešpektovať navrhované a súčasné prvky ÚSES a sústavu krajinno - ekologických opatrení.

A) na ochranu poľnohospodárskej pôdy pred eróziou realizovať systém ochranných agrotechnických opatrení (v zmysle § 5 zákona č. 220/2004 Z.z.):

- výsadba účelovej poľnohospodárskej a ochrannej zelene,
- vrstevnicová agrotechnika,
- striedanie plodín s ochranným účinkom,
- mulčovací medziplodina kombinovaná s bezorbovou agrotechnikou,
- bezorbová agrotechnika,
- osevné postupy so striedaním plodín s ochranným účinkom,
- usporiadanie honov v smere prevládajúcich vetrov,
- iné opatrenia, ktoré určí pôdna služba podľa stupňa erózie poľnohospodárskej pôdy;
- na území s funkciou viníc je prípustné umiestniť len vinohradnícke stavby (hajlochy, pivnice) za účelom spracovania úrody a výroby vína, prípadne individuálne rekreačné a hospodárske objekty do 50,0 m² zastavanej plochy pre ubytovanie prechodného charakteru, alebo pre verejné stravovanie menšieho rozsahu;

B) uprednostniť poľnohospodársku výrobu na menších parcelách PPF , jednotlivé parcely oddeliť medzami (pásmi TTP) resp. vhodnými drevinami, a tak umožniť rozmanitejšiu štruktúru krajiny, ktorá by poskytovala viacej možností pre úkryt, hľadanie potravy a rozmnožovanie živočíchov, čo by podporilo zvýšenie biodiverzity v krajine a úživnosť poľovného revíru.

Podporovať rozvoj miestnych poľnohospodárskych fariem v rámci prípustných limitov.

Lesné hospodárstvo

Podľa zdroja lesnícky portál (LGIS)sa v riešenom území lesy nenachádzajú

Navrhované ciele a zásady riešenia:

1. vytvárať pracovné príležitosti ako základný prvok stability sídla;
2. podporovať rozvoj malého a stredného podnikania (ÚPC L,L1);
3. Podporovať rozvoj miestnych poľnohospodárskych fariem a agroturistiky v rámci prípustných limitov/ÚPC VI/.

B10 REKREÁCIA - NÁVRH RIEŠENIA

Základné geograficko - geomorfologické danosti dávajú predpoklady pre rozvoj nasledovných foriem športu a rekreácie:

Cykloturistika

Cykloturisti môžu tiež po navrhovaných trasách navštíviť pamätihodnosti i zaujímavé miesta v regióne s tým, že tieto trasy nadväzujú na cyklistické cesty v susedných regiónoch.

1. Navrhuje sa zrealizovať a vyznačiť cyklotrasu v smere :Bojná - na cyklomagistrálu „Okolo Považského Inovca“, ktorá prechádza obcou Bojná a spravuje ju SCK. Predstavuje pripojenie obce na významné rekreačno-turistické trasy v oblasti Považského Inovca .
2. Navrhuje sa zrealizovať a vyznačiť cyklotrasu v smere :Blesovce
3. Navrhuje sa zrealizovať a vyznačiť cyklotrasu v smere :Urmince – Ponitrianska cyklomagistrála .

Cyklistické trasy sú vyznačené i v širších súvislostiach k príslušnému územiu. Ich šírkové usporiadanie je potrebné v projektovej dokumentácii navrhnuť podľa STN 73 6110.

Každodenná krátkodobá rekreácia

Predovšetkým v obecnom športovom areáli /ÚPC J,ÚPC J1 /: športovo-herné a voľnočasové aktivity, fitness, futbal, kolektívne športy a obecné podujatia.

Agroturistika

Je tiež forma relaxácie a turistiky, pre ktorú ÚPN obce vytvoril predpoklady v lokalite Panský hon: ÚPC V.

Cestovný ruch v mikropriestore obce

Cestovný ruch je interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na jeho realizácii sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú poľnohospodárstvo, priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Predstavuje komplex vzťahov a javov, ktoré výrazne prispievajú k tvorbe pracovných miest, navyše investičné náklady na pracovné miesta sú nižšie než v priemysle.

ÚPN obce ako nástroj pre reguláciu územia má za cieľ vytvárať podmienky a rezervovať územia nielen pre výrobnú sféru, ale podporovať a rozvíjať oblasť rekreácie a turizmu, s prihliadnutím na trvalo udržateľný rozvoj územia, ochranu prírody a vyzdvihnutie kultúrno-historických hodnôt v území. Rekreačný a turistický potenciál obce dáva predpoklady na saturáciu ľudských potrieb v území, za účelom oddychu - rekreačné bývanie, poľovníctvo, turistika, cykloturistika/. Medzi dôležité intervenčné kroky ÚPN obce patrí , podporovať miestne združenia zamerané na chov včiel, podporovať rozvoj ovocinárstva za účelom obnovy a zachovania starých krajových odrôd, ktoré by okrem produktivity mali i edukatívny význam pre širšie okolie. Členstvo a partnerská spolupráca v rámci združenia miest a obcí Dolná Nitra ponúka možnosť rozvoja cestovného ruchu a rekreácie hlavne v oblasti pešej turistiky, cykloturistiky, za účelom budovania prepojujúcich cyklotrás medzi členskými obcami v nadväznosti na sieť cyklotrás s vyšším významom.

Rozvoj vybavenia v obci bude viazaný aj na rast funkcie bývania a program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami pre dané prostredie.

Katastrálne územie má potenciál pre rozvoj predovšetkým pešej turistiky a cykloturistiky.

Obec sa rozprestiera v malebnej členitej krajine, v strednej časti Nitrianskej sprašovej pahorkatiny, na rieke Bojnianka. Poloha obce vytvára predpoklady pre rozvoj rekreácie a

cestovného ruchu. Ponúka viacero možností relaxu a rekreácie v kontakte s okolitou voľnou krajinou.

Jedným z programov ÚPN bude riešenie cestovného ruchu a turisticko-športových aktivít v obci. ÚPN obce ako nástroj pre reguláciu územia má za cieľ vytvárať podmienky a rezervovať územia nielen pre výrobnú sféru, ale podporovať a rozvíjať oblasť rekreácie a turizmu, s prihliadnutím na trvalo udržateľný rozvoj územia, ochranu prírody a vyzdvihnutie kultúrno-historických hodnôt v území. Rekreačný a turistický potenciál obce dáva predpoklady na saturáciu ľudských potrieb v území, za účelom oddychu a športu /vodné športy, športový rybolov, cykloturistika/. Medzi dôležité intervenčné kroky ÚPN obce je, podporovať rozvoj chovu včiel a včelárstva, rybolovu, taktiež ovocinárstva za účelom obnovy a zachovania starých krajových odrôd, ktoré by okrem produktivity mali i edukatívny význam pre širšie okolie. Vytvárať predpoklady pre vznik agroturistických areálov - mini farma, hypoterapia, taktiež za účelom edukácie, či podpory predaja miestnych farmárskych výrobkov. Členstvo a partnerská spolupráca s obcami „Tríbečsko-Inoveckého“ regiónu a mikroregiónu „Pod Marhádom“ ponúka možnosť rozvoja cestovného ruchu a rekreácie hlavne v oblasti pešej turistiky, cykloturistiky, za účelom budovania prepojujúcich cyklotrás medzi členskými obcami v nadväznosti na sieť cyklotrás s vyšším významom.

Rozvoj vybavenia v obci bude viazaný aj na rast funkcie bývania a program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami pre dané prostredie.

Katastrálne územie má potenciál pre rozvoj predovšetkým pešej turistiky a cykloturistiky. Základným predpokladom pre úspešný rozvoj rekreácie a cestovného ruchu sú nasledovné intervenčné kroky:

1. zvýšiť atraktivitu obce Veľké Dvorany;
2. podpora rekreačno-športových aktivít;
3. podpora rozvoja ovocinárstva, vinohradníctva a včelárstva ;
4. prezentácia a propagácia miestnych kultúrno-historických pamiatok a zvyklostí;
5. tvorba propagačných materiálov o miestnych zaujímavostiach a pamiatkach;
6. zriadenie priestoru pre umiestnenie propagačných materiálov;
7. služby pre návštevníkov obce;
8. vytvorenie informačno-orientačných tabúl;
9. vybudovanie a údržba značených turistických a cykloturistických trás, navrhnuť pripojenie obce na náučný chodník Považský Inovec (Radošina - Podhradie);
10. podporovať rozvoj obecného športového areálu;
11. podporovať rozvoj cyklodopravy v nadväznosti na dochádzkové trasy v smere na Topoľčany ,Urmince, Radošinu - Piešťany, Bojnú;

B11 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Pôvodné hranice zastavaného územia k 1.1.1990 aj novo navrhovaná hranica zastavaného územia sú podrobne zobrazené vo výkresovej časti ÚPN /výkres č.5 ,6/.

B12 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Pásma hygienickej ochrany

Ochranné pásma všetkých druhov s potrebou uplatnenia v rámci ÚPN obce Veľké Dvorany

Pásma hygienickej ochrany (PHO) v okolí technických prvkov sa určujú s cieľom ochrany okolia pred ich nepriaznivými účinkami. Možno ich považovať za zóny negatívneho vplyvu daných objektov na okolité prostredie. Okrem pásiem hygienickej ochrany sa v okolí technických prvkov vyčleňujú tiež technické a bezpečnostné pásma, cieľom ktorých je ochrana technických objektov pred negatívnymi vplyvmi okolia.

Spoločnou črtou uvedených pásiem je limitujúci a obmedzujúci vzťah k rozvoju jednotlivých socioekonomických aktivít a z toho vyplývajúci obmedzujúci a limitujúci účinok využitia potenciálu územia.

Do k.ú. obce Veľké Dvorany nezasahujú žiadne pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov. V k.ú. obce sa nenachádza poľnohospodársky areál s určeným PHO.

Ochranné pásma všetkých druhov s potrebou uplatnenia v rámci ÚPN obce Veľké Dvorany :

Ochranné pásmo miestneho cintorína

Ochranné pásmo pohrebiska je 25 m od hranice pozemku pohrebiska; v ochrannom pásme pohrebiska sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom (v súlade so zákonom o pohrebníctve).

Ochranné pásmo líniových stavieb

Ochranné pásmo cestných komunikácií a zariadení

K ochrane ciest a prevádzky na nich mimo zastavaného územia alebo v území určenému k trvalému zastavaniu slúžia cestné ochranné pásma. V týchto pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť cesty alebo prevádzku na nich. Podľa zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb. sú určené zvislými plochami vedenými po oboch stranách komunikácie a to vo vzdialenosti:

- cesta III. triedy (vzdialenosť od osi vozovky) mimo zastavaného územia	20 m
a v zastavanom území ako komunikácia triedy B3	15 m
Vozovky miestnych komunikácií	ochranné pásmo na obe strany od osi cesty 15 m

Ochranné pásmo elektrických zariadení

Rieši zákon č.656/2004 Z. z o energetike a o zmene niektorých zákonov.

Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sa zriaďujú ochranné pásma. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je pri napätí:

a) od 1 kV do 35 kV vrátane

1. pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,
2. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,
3. pre zavesené káblkové vedenie 1 m,

Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je:

1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky,
Ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia

- a) s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- b) s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- c) s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení.

Pásma ochrany verejných vodovodov a kanalizácií

Rieši zákon 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách § 19 ods. 2
 Pásma ochrany sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia na obidve strany
 a) 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm,
 b) 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

Ochranné pásmo čistiarne odpadových vôd.....100m

Ochranné pásma telekomunikačných zariadení a rozvodov

Ochranné pásmo pre telekomunikačné podzemné vedenia sú 1,5 m na obe strany od osi káblovej trasy.

Ochranné pásmo vodného toku

V zmysle § 49 zákona č.364/2004 Z.z. (vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 je nutné rešpektovať a zachovať ochranné pásmo:

- pri vodohospodársky významnom toku 10 m od brehovej čiar (resp. vzdušnej päty hrádze)
- pri drobných vodných tokoch 5 m od brehovej čiar
- manipulačný pás 4 m od brehovej čiar

V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity – „Ochranné pásmo vodných tokov“, Smernej i Záväznej časti ÚPN. Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (§ 49 Zákona o vodách č.364/2004 Z.z). Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiar a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiar. Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma.

Požiadavky a trvalé ciele:

1. V návrhovom období je potrebné rešpektovať všetky uvedené ochranné pásma. Navrhnuť na zrušenie a rekultiváciu všetky nelegálne a divoké skládky, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území obce.

Realizovať opatrenia vedúce k zlepšeniu životného prostredia, kvality povrchových a podzemných vôd a ochranu pôdy.

2. Zabezpečiť ochranu a údržbu povrchových rigolov.

3. Vzhľadom na zvýšené radónové riziko vyžadovať v povolovacom procese a pri výstavbe objektov individuálnej bytovej a hromadnej výstavby protiradónové opatrenia.

4. Rešpektovať pásma hygienickej ochrany, ochranné pásma dopravných a technických zariadení.

5. Rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, Zákon č. 7/2010 o ochrane pred povodňami a príslušné platné normy STN 75 2102 "Úpravy riek a potokov" a pod.

B13 NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

Pri vzniku mimoriadnych udalostí sa činnosť v teritóriu obce Veľké Dvorany riadi v zmysle základných ustanovení Prehľadu činnosti Obecného úradu po vyhlásení stupňov pohotovosti :

1. stupeň pohotovosti - situácia nebezpečenstva
2. stupeň pohotovosti - stav ohrozenia

Právo vyhlasovania predbežných opatrení a stupňov pohotovosti má Bezpečnostná rada štátu. Materiál podrobne charakterizuje realizáciu opatrení pri prvom stupni pohotovosti – situácia nebezpečenstva a pri vyššom stupni pohotovosti – stave ohrozenia. Ďalej sú presne určené opatrenia príslušných ústredných orgánov, o ktorých rozhodla BR SR a spôsob ich nevyhnutnej realizácie. Dôležité je zabezpečenie spojenia. Spojenie Obecného úradu sa organizuje tak, aby bol zabezpečený styk s určenými organizáciami na teritóriu obce s nadriadenými orgánmi okresu Nitra so súčinnosťnými organizáciami pre odborné zabezpečenie činnosti Obecného úradu. Využívajú sa všetky dostupné technické oznamovacie prostriedky (telefón...). Plán činnosti Obecného úradu po vyhlásení stupňov pohotovosti musí mať starosta obce a členovia štábu obrany už v období mieru. Z hľadiska územno-technického je dôležité nezablokovať automobilové komunikácie a udržiavať v prejazdnom stave hlavné evakuačné trasy - cesty III. triedy III/1720 a III/1721.

Ohrozenie územia povodňami

Ochrana pred povodňami zahrňuje:

- a) úpravy tokov,
- b) budovanie ochranných hrádzí
- a) kombináciu opatrení a) + b)

Do celkovej koncepcie vodného hospodárstva je zahrnutá aj úprava menších vodných tokov a drobných prítokov v území.

Medzi ochranu pred povodňami zaraďujeme najmä: povodňové plány, povodňové prehliadky, predpovedná, hlásna a varovná povodňová služba, povodňové zabezpečovacie a záchranné práce.

Pri návrhu rozvojových zámerov v tomto území je nevyhnutné rešpektovať zákon o ochrane pred povodňami č.7/2010 Z.z. (§20, ods. 6, 7, 8, 9).

Je potrebné vypracovať aktuálny dokument:

POVODŇOVÝ PLÁN ZÁCHRANNÝCH PRÁC OBCE VEĽKÉ DVORANY,

S nasledovným obsahom

A. Textová časť

I. Zámer zabezpečenia, riadenia a vykonania povodňových záchranných prác

II. Zoznam orgánov, komisií a štábov, ktoré riadia a zabezpečujú ochranu pred povodňami, vrátane adries, čísiel telefónu, e-mailových adries a čísiel faxu

III. Stupne povodňovej aktivity, predpovedná povodňová služba, hlásna povodňová služba a varovanie obyvateľstva

IV. Povodňové záchranné práce obce

V. Sily a prostriedky na výkon povodňových a záchranných prác

VI. Zoznam povodňových plánov záchranných prác právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov a území obce

VII. Pomocná dokumentácia

VIII. Prílohy

B. Grafická časť

Civilná ochrana

V rámci schvaľovacieho procesu pri stavebných konaniach riešiť požiadavky civilnej ochrany v súlade so Zákonom č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva a príslušnými vykonávacími predpismi.

a) V zmysle § 2 Vyhlášky MV SR č.297/1994 Z.z. O stavebno-technických požiadavkách na stavby a o technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany v znení neskorších predpisov, ukrytie obyvateľstva zabezpečovať :

- v odolnom kryte v objekte samosprávy pre zamestnancov, ktorí budú v prípade vzniku mimoriadnej udalosti zabezpečovať riadenie alebo vykonanie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác;
- v plynutesných alebo jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne v bytových domoch;
- v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne v rodinných domoch;

Obec má vypracovaný "Úkrytový plán obce Veľké Dvorany". Dokumentácia týkajúca sa plánu ukrytia obyvateľstva obce je spracovaná v zmysle Vyhlášky MV SR č. 532/2006 o ochrane obyvateľstva.

b) Zberné komunikácie šírkoivo dimenzovať s rezervou aj z hľadiska možnosti evakuácie obyvateľstva z predmetného územia;

Požiadavky a podmienky civilnej ochrany stanovuje zákon NRSR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva, v znení neskorších predpisov - úplné znenie zákona NRSR č.444/2006 Z.z.

Pri funkčnom využití územia obce a následnej príprave výstavby zariadení pre zhromažďovanie a pobyt ľudí a zvierat ako aj pri činnostiach, ktoré môžu ohrozovať ich bezpečnosť a zdravie, pri budovaní infraštruktúry obce je potrebné sa riadiť citovaným zákonom.

Podmienky pre zariadenia CO ustanovuje vyhláška MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany je potrebné rešpektovať na príslušnom stupni územnej prípravy a investičnej činnosti.

1. Stavebno-technické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany sú požiadavky na územnotechnické, urbanistické, stavebno-technické a dispozičné riešenie a technické vybavenie stavieb z hľadiska potrieb civilnej ochrany. Uplatňujú sa v rámci obstarávania, navrhovania a schvaľovania územnoplánovacej dokumentácie

2. Stavebno-technické požiadavky podľa odseku 1 sa uplatňujú tak, že ochranné stavby
a/ sa budujú v podzemných podlažiach, alebo úpravou nadzemných podlaží stavebných objektov, alebo ako samostatne stojace stavby,

b/ tvoria prevádzkovo uzatvorený celok a nesmú ním viesť tranzitné inžinierske siete, ktoré s nim nesúvisia,

c/ sa navrhujú do miest najväčšieho sústredenia osôb, ktorým treba zabezpečiť úkrytie v dochádzkovej vzdialenosti najviac do 500m,

d/ sa umiestňujú najmenej 100m od zásobníkov prchavých látok a plynov s toxickými účinkami, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť ukrývaných osôb,

e/ sa umiestňujú tak, aby prístupové komunikácie umožňovali prístup k objektu pre ukrývané osoby,

f/ sa navrhujú s kapacitou 150 a viac ukrývaných osôb podľa prílohy č. 1 štvrtej časti písmena A (Kapacita ochrannej stavby je súčet miest na sedenie a ležanie ukrývaných osôb, pričom miest na ležanie musí byť 20% až 30% z navrhovaného počtu miest),

g/ majú zabezpečené vo vnútorných priestoroch mikroklimatické podmienky,

h/ spĺňajú ochranné vlastnosti vyjadrené ochranným súčiniteľom stavby K_0 .

3. Stavebno-technické požiadavky na ochranné stavby podľa ods. č. 1 sa vypracúvajú v územnoplánovacej dokumentácii v časti verejné dopravné a technické vybavenie územia v územných obvodoch takto:

a/ v budovách zabezpečujúcich úkrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti,

b/ v budovách poskytujúcich služby obyvateľstvu, najmä v nemocniciach, hoteloch, ubytovniach, internátoch všetkých typoch škôl, bankách, divadlách, kinách, poisťovniach, telovýchovných objektoch, zabezpečujúcich úkrytie podľa prevádzkovej a ubytovacej kapacity pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,

c/ v hypermarketoch a polyfunkčných domoch podľa projektovanej kapacity návštevnosti pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,

d/ v budovách štátnych orgánov, orgánov miestnej štátnej správy a samosprávy pre plánovaný počet zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti.

4. Ochranné stavby sa navrhujú podľa analýzy územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí.

V zmysle nariadenia vlády 565/2004 Z.z. /ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 166/1994 Z.z. o kategorizácii územia Slovenskej republiky v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 25/1997 Z.z. / čl. I. , Zaradenie územia do jednotlivých kategórií podľa územných obvodov obvodných úradov Slovenskej republiky sa zaraďuje územný obvod do kategórie IV. Následne sa budovanie ochranných stavieb vykonáva:

a/ na území kategórie IV. V plynutesných úkrytoch alebo v jednotlivých úkrytoch budovaných svojpomocne,

b/ na území kategórií I. – IV. V bytových a rodinných domoch s kapacitou do 50 ukrývaných osôb v plynutesných úkrytoch alebo v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne a v bytových domoch s kapacitou nad 50 ukrývaných osôb v plynutesných úkrytoch.

Podrobné podmienky pre uplatnenie citovaného zákona a vyhlášky ustanovuje príslušný orgán ochrany a obec.

V rámci schvaľovacieho procesu pri stavebných konaniach riešiť požiadavky civilnej ochrany v súlade so Zákonom č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva a príslušnými vykonávacími predpismi.

Požiarna ochrana

Riešenie požiarnej ochrany vychádza zo zákona NR SR č.314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov s citáciou § 2, §4 - §7.

V minulosti pôsobil v obci dobrovoľný hasičský zbor. V súčasnosti obec nemá zriadený dobrovoľný hasičský zbor, v prípade potreby zasahuje profesionálna zásahová jednotka - hasičský záchranný zbor z okresného mesta Topoľčany. V obci je vybudovaných niekoľko požiarnych hydrantov. Operačné pracovisko zabezpečuje výjazd do 10 min. Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť, ktorá je navrhnutá na krytie požiarnej potreby a Q_{max}. Odberné miesta budú zriadené a označené aj v navrhovaných rozvojových lokalitách, v zmysle požiadaviek vyhlášky č.699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov. Ako náhradný zdroj vody je v núdzovej situácii možné čerpať vodu z miestneho vodného toku - Bojnianka.

Ak nie sú zriadené odberné miesta (nadmerný, podzemný hydrant alebo výtokový stojan), zriadiť:

- hydranty vo vzájomnej vzdialenosti 400 m pri stavbách na bývanie a 160 m pri ostatných stavbách,
- výtokový stojan vo vzájomnej vzdialenosti 600 m,
- plniace miesto vo vzdialenosti 6000 m,
- odberné miesta musia byť viditeľne označené v zmysle § 9 ods. 7, 8 a prílohy č. 2 cit. vyhlášky. Príjazd pre požiarne vozidlá je v obci zabezpečený po spevnených komunikáciách šírky minimálne 3,5 m (minimálna šírka 3 m v zmysle § 82 vyhl. MV SR č. 94/2004 Z.z.). Komunikácie sú dimenzované na zaťaženie min. 80 kN, reprezentujúce pôsobenie zaťaženej nápravy požiarneho vozidla.

Vojenská správa nemá v riešenom území zvláštne územné požiadavky.

Navrhované zásady, dlhodobé a trvalé ciele:

1. Podporovať opatrenia na vodných tokoch z hľadiska ochrany pred povodňami, úpravy pred vybrežovaním vôd, stabilizácia koryta na tokoch a realizovať ochranné technické opatrenia na monitorovaných lokalitách v rámci riešeného územia obce Veľké Dvorany.
2. V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivityv súlade so Zákom č.7/2010 Z.z o ochrane pred povodňami.
3. Vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu zastavaného územia obce.
4. Stavby protipovodňovej ochrany sú zaradené medzi verejnoprospešné stavby.
5. V rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich.
6. Navrhovanú výstavbu realizovať bez podpivničenia, v dostatočnej vzdialenosti od vodného toku s umiestnením +/- 0,00 min. 30 cm nad Q₅₀ (jednostranná zástavba) resp. Q₁₀₀.
7. Protipovodňovú ochranu navrhovaných rozvojových zámerov, spolu s príslušnou projektovou dokumentáciou si musí žiadateľ - investor zabezpečiť na vlastné náklady.
8. V rozvojových plochách určených pre obytnú výstavbu riešiť ukrytie obyvateľstva v JÚBS, v zmysle príslušných predpisov:
 - zákona NR SR č. 42/1994 o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,

- vyhlášky MV SR č. 533/2006 o ochrane obyvateľstva pri výrobe, preprave, skladovaní a manipulovaní s nebezpečnými látkami v znení neskorších predpisov,
 - vyhlášky MV SR č. 297/199 Z.z. o stavebno-technických požiadavkách na stavby a technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany v znení neskorších predpisov,
 - vyhlášky MV SR č. 314/98 Z.z. hospodárenie s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov,
 - vyhlášky MV SR č. 388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany,
 - v objektoch určených pre funkciu bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a podnikateľských aktivít riešiť ochranu obyvateľstva ukrytím v JÚBS v zapustených, polozapustených priestoroch a v technickom prízemí domov v zmysle vyhlášky 532/2006.
9. Z hľadiska potrieb požiarnej ochrany je nutné:
- pri realizácii rozvojových zámerov riešiť požiadavky na zabezpečenie požiarnej vody pre stavby v súlade s vyhláškou MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov,
 - pri zmene funkčného využitia územia riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarom a súvisiacimi predpismi,
 - zásobovanie požiarou vodou riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete z požiarnych hydrantov, potrebu požiarnej vody stanoviť v zmysle STN 92 0400 PBS Zásobovanie vodou na hasenie požiarov, pričom uvedená potreba požiarnej vody bude zabezpečená z vonkajších podzemných hydrantov.
10. Akceptovať ustanovenia vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a pre potrebu zabezpečenia množstva požiarnej vody je potrebné vychádzať z platnej STN 92 0400:2005-07 Požiarne bezpečnosť stavieb. Zásobovanie vodou na hasenie požiarov.
11. V nových územiach, resp. v rámci rekonštrukcií jestvujúcich vodovodov v jestvujúcom území obce navrhovať a inštalovať na vodovodných radoch najmenej menovitej svetlosti DN 80 nadzemné hydranty pre plnenie cisterien oprávnených osôb. Podzemné hydranty je možné realizovať len vtedy, ak nie je možné navrhnuť nadzemný hydrant v súlade s § 8 ods. 6 vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov.
12. Pre zabezpečenie zásobovania obce požiarou vodou sa navrhujú a využívajú nadzemné hydranty, ktoré slúžia na plnenie cisterien oprávnených osôb v prípadoch požiarov v súlade s vyhláškou MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov.
13. súčasťou záväznej časti je návrh riešenia záujmov civilnej ochrany v zmysle § 4 vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany a to zabezpečenie druhu a rozsahu stavebnotechnických požiadaviek zariadení civilnej ochrany zameraných na ochranu života, zdravia a majetku a technických podmienok zariadení na utváranie predpokladov na znižovanie rizík a následkov mimoriadnej situácie a v čase vojny a vojnového stavu,

14. zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti spojené s ich únikom (vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov),
15. zabezpečenie materiálom civilnej ochrany a humanitárnej pomoci (vyhláška MV SR č. 314/1998 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany (vyhláška MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov).
16. Z hľadiska formalizovanej štruktúry územného plánu obce tvorí „civilná ochrana obyvateľstva“ samostatnú časť, ktorá je zahrnutá v návrhu záväznej časti „Zásady a regulatívy verejného dopravného a technického vybavenia a občianskeho vybavenia“ vrátane jej grafického vypracovania vo forme výkresov grafickej časti územného plánu obce (§11 ods. 5 písm. f) a § 139a ods. 10 písm. m) zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov).
17. Pri spracovaní návrhu je potrebné, vychádzať predovšetkým z už existujúcej dokumentácie obce na úseku civilnej ochrany podľa § 15 zákona NR SR č. 42/1994 o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.
V rámci navrhovaného územného rozvoja obce, či už bytového, výrobného, športového alebo rekreačného žiadame vodné toky rešpektovať a pri vlastnom návrhu rozvojových zámerov vychádzať z nasledovných požiadaviek:
18. Rešpektovať Zákon o vodách č.364/2004 Z.z v znení neskorších predpisov, Zákon č.7/2010 o ochrane pred povodňami a príslušné platné normy STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“ a pod.
19. Navrhované križovanie inžinierskych sietí s vodnými tokmi žiadame technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“.
V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z.(Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 , zachovať ochranné pásmo vodohospodársky významného vodného toku Bojnianka v šírke min.6 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne.
20. V ochrannom pásme, ktoré je potrebné ponechať bez trvalého oplotenia, nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí.
21. Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity. Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení (§ 49 Zákona o vodách č.364/2004 Z.Z) môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.
Uvedené je obsahom textovej (Smerná a Záväzná časť) i grafickej časti ÚPN kap. „Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území“ a ďalších príslušných kapitol.
22. Vlastnú výstavbu navrhovanú v blízkosti vodných tokov situovať nad hladinu Q_{100} , mimo záplavové územie (súvislá zástavba, významné líniové stavby a objekty a pod.,).

V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z o ochrane pred povodňami

23. Zabezpečiť ochranu inundačného územia, zamedziť v ňom výstavbu a iné nevhodné činnosti.

24. Vytvárať podmienky pre prirodzené meandrovanie vodných tokov, pre spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia.

25. V rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok zdaného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod.).

26. Podporovať inovačné postupy a technológie zabezpečujúce vsakovanie dažďových vôd do územia.

27. Obmedziť vypúšťanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku do vodných tokov.

28. Odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z.z a NV SR č.269/2010 Z.z, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.

29. Komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody.

30. V návrhu zohľadniť a rešpektovať PHO vodných zdrojov určených pre hromadné zásobovanie obyvateľov pitnou vodou v zmysle vodoprávných rozhodnutí. Vodný zdroj

31. V súčasnosti SVP š.p. v rámci svojho Podnikového rozvojového programu investícií neplánuje, resp. nemá zaradené investičné akcie v súvislosti s úpravou vodných tokov v riešenom území. Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma odsúhlasí s organizáciou SVP š.p..

B14 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ A OCHRANY KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Ochrana krajiny ,významné krajinárske ekologické štruktúry, chránené územia prírody

Ochranu prírody a krajiny upravuje najmä osobitný zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a zákon č.454/2007, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“)

V zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny na území Slovenskej republiky platí prvý stupeň ochrany, ak tento zákon alebo všeobecne záväzný právny predpis vydaný na jeho základe neustanovuje inak. Ďalej tento zákon upravuje druhovú ochranu, ochranu drevín,

pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, práva a povinnosti právnických a fyzických osôb a zodpovednosť za porušenie povinností na úseku ochrany prírody a krajiny.

Územná ochrana

Podmienky ochrany a povinnosti určené zákonom 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa týkajú najmä vlastníkov a užívateľov príslušných pozemkov. Štátnu správu ochrany prírody vykonávajú príslušné orgány (Okresný úrad, Odbor starostlivosti o životné prostredie), v oblasti ochrany drevín je orgánom ochrany prírody obec.

Pre celkové zlepšenie ekologickej kvality a stability posudzovaného územia je dôležité chápať navrhované opatrenia ako integrované opatrenia všeobecnej, územnej a druhovej ochrany prírody a krajiny.

- súvislostiach so všeobecnou ochranou prírody a krajiny sú dôležité najmä nasledovné ustanovenia zákona:
- významný krajinný prvok možno užívať len takým spôsobom, aby nebol narušený jeho stav a nedošlo k ohrozeniu alebo k oslabeniu jeho ekologicko-stabilizačnej funkcie (§ 4, ods. 2).
- vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispievajú k jeho vytváraniu a udržiavaniu (§ 4, ods. 3).
- podnikatelia a právnické osoby, ktorí svojou činnosťou zasahujú do ekosystémov, ich zložiek alebo prvkov, sú povinní na vlastné náklady vykonávať opatrenia smerujúce k predchádzaniu a obmedzovaniu ich poškodzovania a ničenia (§ 4, ods. 4).
- udržiavanie a dosiahnutie priaznivého stavu časti krajiny sú činnosti vykonávané vo verejnom záujme (§ 5, ods. 4).
- vlastník (správca, nájomca) pozemku s osobitne chránenou časťou prírody a krajiny v navrhovanom území európskeho významu a území medzinárodného významu je povinný pri jeho bežnom obhospodarovaní zabezpečovať priaznivý stav časti krajiny (§ 5, ods. 5).
- ak udržiavanie alebo dosiahnutie priaznivého stavu časti krajiny podľa odseku 5 nemožno zabezpečiť bežným obhospodarovaním, možno vlastníkovi (správcovi, nájomcovi) dotknutých pozemkov poskytnúť finančný príspevok (§ 5, ods. 6).
- ak vlastník (správca, nájomca) dotknutých pozemkov nezabezpečí ani po predchádzajúcom upozornení priaznivý stav časti krajiny alebo ak je zabezpečenie priaznivého stavu časti krajiny potrebné z dôvodu jej bezprostredného ohrozenia, môže tak urobiť organizácia ochrany prírody a krajiny zriadená podľa § 65 ods. 1 písm. k) na vlastné náklady (§5, ods.7).
- každý, kto zamýšľa zasiahnuť do biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu spôsobom, ktorým možno biotop poškodiť alebo zničiť je povinný vyžiadať si súhlas obvodného úradu životného prostredia. Ak zásahom dôjde k poškodeniu alebo zničeniu biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu je žiadateľ povinný uskutočniť primerané náhradné revitalizačné opatrenia vyplývajúce najmä z dokumentácie ochrany prírody a krajiny; táto povinnosť neplatí, ak ide o bežné obhospodarovanie poľnohospodárskych kultúr alebo lesných kultúr. Ak nemožno uskutočniť náhradné revitalizačné opatrenia, je povinný uhradiť finančnú náhradu do výšky spoločenskej hodnoty zasiahnutého biotopu (§ 95). Finančná náhrada je príjmom Environmentálneho fondu (§ 6, ods. 1).
- vlastník (správca, nájomca) pozemku je povinný odstraňovať invázne druhy zo svojho pozemku spôsobmi podľa odseku 7 a o pozemok sa starať takým spôsobom, aby zamedzil opätovnému šíreniu invázných druhov, a to na náklady pôvodcu ich šírenia, ak je známy, inak na náklady štátu (§ 7, ods. 3).

- obstarať Dokument starostlivosti o dreviny - DSOD (aj čiastkového) ako odborného podkladu k ÚP a MÚSES, ako dokumentácie ochrany prírody a krajiny - § 54 zákona, ktorá najmä určuje strategické ciele ochrany prírody a krajiny a opatrenia na ich dosiahnutie, vymedzuje chránené územia a ich ochranné pásma vrátane zón a stupňov ich ochrany, biotopy chránené týmto zákonom, chránené druhy a územia medzinárodného významu, stanovuje zásady ich vývoja vo vzťahu k činnostiam jednotlivých odvetví, posudzuje dôsledky zásahov do ekosystémov, ich zložiek a prvkov alebo do biotopov a navrhuje ich optimálne využitie a spôsob ochrany.
- obsahuje návrh asanačných, rekonštrukčných, regulačných alebo iných zásahov do územia a ďalších preventívnych alebo nápravných opatrení v územnej ochrane, druhovej ochrane a ochrane drevín.
- určuje programové zámery a opatrenia na dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja a územného systému ekologickej stability,
- poskytuje súhrn poznatkov o základných prírodných zložkách ekosystémov chránených území, ich ochranných pásiem a zón,
- určuje vzácnosť, zriedkavosť a ohrozenosť chránených druhov vrátane prioritných druhov a prioritných biotopov.

Obstarávanie a schvaľovanie týchto dokumentov je kompetencia obce - § 69 ods. 1 písm. g/ zákona č. 543/2002 Z. z.

Funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou, to znamená nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, oploteniami, resp. sem neumiestňovať budovy a stavebné zámery.

NATURA 2000

Zo záväzkov SR ako členského štátu Európskeho spoločenstva vyplýva realizácia Programu budovania sústavy osobitne chránených území NATURA 2000. Túto sústavu tvoria dva typy území:

- **územia európskeho významu**

- **chránené vtáčie územia**

Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území schválila Vláda SR dňa 9. júla 2003 uznesením vlády č. 636/2003, národný zoznam obsahuje 38 navrhovaných chránených vtáčích území s celkovou rozlohou cca 1 236 545 ha (25,2% rozlohy SR).

Do riešeného územia nezasahuje žiadne navrhované ani vyhlásené chránené vtáčie územie ani žiadne územie európskeho významu.

Ekologicky významné segmenty krajiny

Územný systém ekologickej stability

V zmysle § 2 zákona o ochrane prírody a krajiny sa za územný systém ekologickej stability (ÚSES) považuje taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základnými prvkami kostry ÚSESu sú biocentrá a biokoridory provincionálneho, nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu a interakčné prvky. Súčasťou tvorby ÚSES v krajine je aj systém opatrení na ekologicky vhodné a optimálne využívanie krajiny a jej potenciálu.

V Slovenskej republike koncepcia ÚSES bola prijatá uznesením vlády SR č. 394 z roku 1991.

V zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny:

- **biocentrum** je ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev,
- **biokoridor** je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentra a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky,
- **interakčný prvok** je určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, najmä trvalá trávna plocha, močiar, porast, jazero, prepojený na biocentra a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom.

V návrhu ÚPN sú zapracované a rešpektované všetky prvky ÚSES, ktoré do k.ú. zasahujú v zmysle Konceptie územného rozvoja Slovenska (2001), ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja, (2012) - časti krajinná štruktúra, R - ÚSESu okresu Topoľčany (2019).

Na miestnej úrovni je ÚSES dopĺňaný o prvky miestneho významu a o interakčné prvky, zároveň ako EVSK /ekologicky významné segmenty krajiny/, čím sa postupne vytvárajú podmienky pre zabezpečenie priestorovej ekologickej stability krajiny a tým zachovanie rôznorodosti podmienok a foriem života.

Druhovú ochranu rastlín a živočíchov

Druhovú ochranu rastlín a živočíchov je zabezpečená zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, jeho vykonávacou vyhláškou MŽP SR č. 24/2003 a novelizovanou vyhláškou MŽP SR č. 492/2006, zákonom č. 15/2005 Z.z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi v znení neskorších predpisov, vyhláškou MŽP SR č. 110/2005 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 15/2005 Z.z..

Rastlinstvo

Fytogeografické členenie

Podľa fytogeografického členenia (Futák, 1966, 1980) patrí územie okresu Topoľčany do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum) a oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (Eupannonicum), ktorý tvorí stred územia a zaberá najväčšiu plochu. V rámci obvodu predkarpatskej flóry rozlišujeme dva okresy, Považský Inovec (západ územia) a Tribeč (východ územia).

Z hľadiska fytogeograficko-vegetačného členenia (Plesník, 2002) radíme riešené územie do dubovej zóny. V rámci tejto zóny rozlišujeme dve podzóny, nížinnú (ťahá sa od juhu, stredom okresu až po sever) a horskú (východná a západná časť územia). V nížinnej podzóne, pahorkatinnej oblasti rozlišujeme tri okresy, Dolnovážska niva, Nitrianska niva a Nitrianska pahorkatina. V horskej podzóne, kryštálicko-druhohornej oblasti rozlišujeme dva okresy a to Považský Inovec (západ) a Tribeč (východ).

Fytogeograficko - vegetačné členenie k.ú. obce Veľké Dvorany

Zóna	Podzóna	Oblasť	Okres	Podokres
dubová	nížinná	pahorkatinná	Nitrianska pahorkatina	Bojnianska pahorkatina

Zdroj: RÚSES okresu Topoľčany, 2019

Súčasný stav vegetačného krytu územia je odlišný od prirodzeného, rekonštruovaného stavu. Pôvodná (prirodzená) vegetácia sa zachovala na nevhodných, alebo neprístupných územiach pre poľnohospodárske, lesnícke a stavebné využitie. Z tohto pohľadu sú najcenejšie časti okresu Topoľčany zasahujúce do pohorí Považský Inovec a Tribeč. V k.ú. obce Veľké Dvorany je zastúpená synantropná vegetácia (ruderálna vegetácia zastavaných území a aj mimo nich a segetálna vegetácia intenzívne obrábanej poľnohospodárskej pôdy, sádov, vinogradov, chmelníc a úhorov). Pôvodná vegetácia bola z rôznych dôvodov odstránená a nahradená sekundárnymi spoločenstvami, prevažne premenená na poľnohospodársky intenzívne využívané plochy. Pôvodné rastlinné spoločenstvá sa zachovali len v refúgiách.

Rastlinstvo je rozmanité, ale svoj pôvodný charakter si zachovalo len miestami. Väčšina územia je premenená na kultúrnu krajinu. V súvislosti s tým možno spomenúť mimoriadne kvalitné pôdy. Ostrovčeky človekom menej obrobených častí prírody majú najväčší význam z hľadiska zachovania jednotlivých biotopov a vzácných druhov rastlín, ktoré sú hodnotené ako jedna zo zložiek lokalizačných predpokladov rekreačného potenciálu krajiny. Lužné lesy sa zachovali najmä pozdĺž tokov, pričom lemujú aj brehy menších tokov. Sú tvorené najmä vrbovo - topoľovými porastmi, ďalej jelšami a dubmi. Druhovité zloženie

Ls1.1 Vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy (91E0*): *Fraxinus angustifolia*, *Populus alba*, *P. nigra*, *Salix alba*, *S. fragilis*, *S. × rubens*, *S. triandra*, *Caltha palustris*, *Carex riparia*, *Epipactis albensis*, *Galium palustre*, *Humulus lupulus*, *Iris pseudacorus*, *Leucojum aestivum*, *Lycopus europaeus*, *Lysimachia nummularia*, *L. vulgaris*, *Lythrum salicaria*, *Mentha longifolia*, *Myosotis scorpioides* agg., *Persicaria hydropiper*, *Phalaroides arundinacea*, *Rubus caesius*, *Symphytum officinale*, *Stachys palustris*, *Urtica dioica*, *Vitis sylvestris*. **Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (91E0*):** *Acer pseudoplatanus*, *Alnus glutinosa*, *A. incana*, *Fraxinus excelsior*, *Padus avium*, *Ribes uva-crispa*, *Salix fragilis*, *Sambucus nigra*, *Viburnum opulus*, v podrade *Aegopodium podagraria*, *Astrantia major*, *Caltha palustris* subsp. *laeta*, *Cardamine amara* subsp. *amara*, *Carex remota*, *Chaerophyllum hirsutum*, *Chrysosplenium alternifolium*, *Circaea × intermedia*, *Cirsium oleraceum*, *Crepis paludosa*, *Equisetum sylvaticum*, *Ficaria bulbifera*, *Filipendula ulmaria*, *Geum rivale*, *Glechoma hederacea*, *Lamium maculatum*, *Lysimachia nemorum*, *Myosotis scorpioides* agg., *Primula elatior*, *Rubus* sp., *Stachys sylvatica*, *Stellaria nemorum*, *Urtica dioica*.

Ls3.4 Dubovo-cerové lesy (91M0): *Acer campestre*, *Cornus mas*, *Ligustrum vulgare*, *Prunus spinosa*, *Quercus cerris*, *Q. petraea* agg., *Q. robur* agg., *Swida sanguinea*, *Carex montana*, *Lathyrus niger*, *Lembotropis nigricans*, *Luzula luzuloides*, *Lychnis coronaria*, *Melica picta*, *Melittis melissophyllum*, *Poa angustifolia*, *Potentilla alba*, *Primula veris*, *Pulmonaria murini*, *Vicia cassubica*, *Veronica officinalis*, *Waldsteinia geoides*. Biotop ohrozený výmladkovou schopnosťou cera

Okrem spoločenstiev závislých na klimatickom charaktere, je krajina typická prítomnosťou azonálnych typov. Súčasný stav vegetácie oproti potenciálnej vegetácii je výrazne pozmenený.

Živočíšstvo

Zoogeografické členenie

Z hľadiska zoogeografického členenia terestrického biocyklu patrí územie Slovenska do oblasti palearktiskej, podoblasti Eurosibírskej, provincie stepi, listnatých lesov a stredoeurópskych pohorí.

Územie okresu Topoľčany radíme v časti Podunajskej pahorkatiny do provincie stepí a panónskeho úseku. Časti okresu v oblasti pohorí Tribeč a Považský Inovec spadajú do provincie listnatých lesov a do podkarpatského úseku. (Jedlička, Kalivodová, 2002, *In Atlas krajiny Slovenskej republiky*).

Plošne najviac je zastúpená synantropná vegetácia (ruderalna a segetálna vegetácia intenzívne obrábanej poľnohospodárskej pôdy, sádov, vinogradov, v súčasnosti opustených chmeľníc a úhorov) a na ňu stanovištna a troficky naviazaná faunu bezstavovcov.

Väčšina rozlohy okresu Topoľčany tvorí Nitrianska pahorkatina a Nitrianska niva s kultúrnou stepou so synantropnou faunou, ktorú dopĺňa vodná fauna nivy regulovanej rieky Nitra so zvyškami biotopov stojatých vôd mŕtvych a viacerých malých vodných nádrží a mokradových ekosystémov. Bohato sú vodných prvkov krajiny, ako sú lužné lesy, vodné toky a stojaté vody. Uvedené má pozitívny vplyv na bohaté zastúpenie živočíšnych spoločenstiev. Typickými predstaviteľmi sú ondatra pižmová (*Ondatra zibethicus*), bobor vodný (*Castor fiber*), hryzec vodný (*Arvicola amphibius*), vodné druhy vtákov, užovka obojková (*Natrix natrix*). K ďalším bežne sa vyskytujúcim druhom patria chrček poľný (*Cricetus cricetus*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), sviňa divá (*Sus scrofa*). V k.ú. obce Veľké Dvorany eviduje ŠOPSR hniezdiská **chráneného druhu rybárika riečného** (*Alcedo atthis*), ktorý je zaradený medzi európsky významné, kriticky ohrozené a prísne chránené druhy.

Koeficient ekologickej stability

Koeficient ekologickej stability (KES) vyjadruje sprostredkovane stupeň prirodzenosti územia na základe kvality (stupeň ekologickej stability) a kvantity (plošná výmera) jednotlivých prvkov súčasnej krajinnej štruktúry v riešenom katastrálnom území. Výpočet KES je možný viacerými spôsobmi (napr. *Tekeľ, 2002; Reháčková, Pauditšová, 2007*).

Pre výpočet KES bol použitý vzťah:

$$KES = (\sum S_i \times P_i) / P_z$$

kde:

P_i - plocha jednotlivého druhu pozemku (plocha všetkých prvkov krajinnej štruktúry s rovnakým stupňom biotickej stability),

S_i - stupeň stability jednotlivého druhu pozemku,

P_z - plocha hodnotenej ZUJ (hranice obce).

Výsledkom je hodnotenie ekologickej stability riešeného územia obce Imeľ koeficientom ekologickej stability (KES) **1,25 - krajina s nízkou ekologickou stabilitou**. V riešenom území je najnižšia hodnota ekologickej stability v sídle a najvyššia v oblastiach s lesmi. Je však potrebné poznamenať, že táto hodnota má zníženú výpovednú schopnosť, lebo obsahuje iba kvantitatívne hodnotenie z pohľadu súčasnej krajinnej štruktúry v celom priestore katastrálneho územia. Hodnoty ekologickej stability nezahŕňajú kvalitatívny rozmer (znečistenie prírodného prostredia, horizontálne interakčné väzby krajinnej štruktúry ...).

Chránené územia:

V k.ú. obce Veľké Dvorany platí stupeň ochrany 1 - voľná krajina.

V k.ú. obce sa nenachádzajú maloplošné chránené územia.

Natura 2000 je európska sústava chránených území, ktorú členské štáty Európskej únie vyhlasujú pre zachovanie najcennejších a ohrozených druhov a biotopov Európy. Pozostáva z chránených vtáčích území vymedzených podľa smernice o ochrane voľne žijúceho vtáctva a z území európskeho významu vymedzených podľa smernice o ochrane biotopov. Do k.ú. obce Veľké Dvorany **nezasahuje žiadne CHVÚ**.

V záujmovom území sa nachádzajú významné biotopy európskeho významu, so stupňom ochrany 2, ktoré sú predmetom ochrany:

- 91M0 dubovo cerové lesy
- 91E0* vrbovo - topoľové nížinné lužné lesy
- 91E0* jaseňovo - jelšové podhorské lužné lesy

Medzi biotopy v k.ú. obce Veľké Dvorany, dôležité z hľadiska záujmov ochrany prírody, patria významné refúgiá fauny a flóry:

Potok Bojnianka - Významný vodný tok a regionálny biokoridor s pobrežnými lužnými porastami. V strmých brehoch predmetného úseku toku eviduje štátna ochrana prírody hniezdiská chráneného druhu rybárika riečneho (*Alcedo atthis*), ktorý je zaradený medzi európsky významné, kriticky ohrozené a prísne chránené druhy.

Periodicky zaplavovaná mokraď - p. č. registra "C" lokalita "Žľab" a sprievodná líniová zeleň a jej prepojenie s tokom Bojnianka. Lokalita má v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny funkciu lokálneho biocentra a interakčného prvku v rámci miestneho systému ekologickej stability. Jedná sa o významný krajinný prvok, ktorý možno užívať len takým spôsobom, aby nebol narušený jeho stav a nedošlo k ohrozeniu alebo oslabeniu jeho ekologickostabilizačnej funkcie.

Všetky na jar periodicky zaplavované poľné depresie, ktoré sa pravidelne zaplavujú najmä v jarnom období - niva potoka Bojnianka a Perkovského potoka. Je žiadúce viesť tieto depresie ako významné refúgiá vtákov, obojživelníkov a vodných druhov cicavcov.

Všetky poľné remízky, stromoradia a poľné lesíky nachádzajúce sa v k.ú. obce - ide o lokálne významné biocentra a refúgiá chránených druhov vtákov, cicavcov a plazov, ale i flóry.

Poľné cesty so sprievodnou zeleňou a travinnými pásmi - potreba ich zachovania ako významných refúgií viacerých druhov fauny a flóry.

Všetky chmeľnice, ovocné sady a zvyšky starých ovocných sádov v k.ú. obce - ide o lokálne významné refúgiá chránených druhov vtákov európskeho významu ako napr. strakoše obyčajné (*Lanius collurio*), penice jarabé (*Sylvia nisoria*) a dudky obyčajné (*Upupa epops*).

Všetky trvalé trávne plochy v k.ú. obce, zvyšky pieskových dún a zvyšky starých pieskovní - ide o lokálne významné refúgiá flóry a fauny, významné plochy z hľadiska protierózných opatrení a pod.

Prvky ÚSES:

Z hľadiska rozloženia jednotlivých ťažiskových prvkov územného systému ekologickej stability v riešenom území možno uviesť nasledovné prvky:

RBk 3 Potok Bojnianka

Dĺžka, šírka existujúca, navrhovaná: existujúca dĺžka 13 036,0 m, šírka 46 – 240 m; navrhovaná dĺžka 14 402 m; šírka 28 – 133 m

Kategória: biokoridor regionálneho významu

Stav: vyhovujúci

Príslušnosť k ZUJ (k. ú.): obce Urmince, Veľké Dvorany, Bojná, Čeladince, Chrabrany

Charakteristika a trasa biokoridoru: hydrický biokoridor – potok Bojnianka s brehovým porastom spája biocentrum RBc Žihľavník v obci Bojná na severovýchode s NRBk Rieka Nitra na hranici k. ú. obcí Chrabrany a Čeladince. Vedie cez intravilán obcí Urmince, Chrabrany, Veľké Dvorany a Bojná, kde má aj minimálnu šírku 28 m, v extraviláne prechádza cez intenzívne využívanú poľnohospodársku krajinu. Za obcou Bojná sprava priberá Čížovec a pokračuje cez obec Veľké Dvorany, za ktorou meandruje až k susednej obci Urmince, kde sa stáča a tečie východným smerom cez osadu Kľačany. V blízkosti obce Chrabrany priberá zľava svoj najvýznamnejší prítok Zľavský potok (navrhované RBk). Za obcou sa stáča na juhovýchod a potom na juh, ďalej už tečie regulovaným korytom až k svojmu ústiu do rieky Nitra pri obci Čeladince. Po pravej strane prechádza okolo RBc

Dubinec (súčasť extravilánu obcí Urmince a Chrabrany). V obci Veľké Dvorany – časť Malé Dvorany sa na koridor napája Zľavský potok. Potok patrí medzi vodohospodársky významné toky a lovný revír (2-0160-4-1) lososový

Legislatívna ochrana, genofondové lokality: -

Ohrozenia, konfliktné uzly: intenzívna poľnohospodárska činnosť, priamo v blízkosti potoka sa nachádzajú poľnohospodárske družstvá – v k. ú. obce Urmince (na jeho pravej strane), ktoré susedí s RBc Dubinec a v obci Bojná (na ľavej strane).

Manažmentové opatrenia (návrh režimu):

- nevykonávať technické opatrenia v blízkosti hydrických biokoridorov, biocentier, genofondových lokalít, podmäčianých biotopov, ktoré by mali vplyv na zmenu hydrologického režimu lokalít.
- hydrické biokoridory odizolovať od poľnohospodársky využívannej pôdy pufracími pásami TTP (min. šírka pásu 10 – 15 m) alebo krovinami, s cieľom ich ochrany pred nepriaznivými vplyvmi z poľnohospodárskej výroby, napr. zatrávnením s pravidelným kosením, prípadne ponechať toto územie sukcesii,
- zabezpečiť ochranu a starostlivosť o brehovú porasty (najmä v pramenných a pobrežných oblastiach vodných tokov), zvýšiť ich zastúpenie v krajine (predovšetkým v poľnohospodársky intenzívne využívannej), doplniť a obnoviť narušené porasty,
- eliminovať chemické a biologické znečistenie vodných tokov budovaním sietí kanalizácií v obciach a čističiek odpadových vôd,
- znižovať znečisťovanie podzemných vôd zabránením priesaku znečisťujúcich látok do podzemných vôd z priemyselno-technických prevádzok a poľnohospodárstva,
- udržiavať a zvyšovať podiel nelesnej drevinovej vegetácie v poľnohospodársky intenzívne využívannej krajine,
- pri intenzívne využívaných poľnohospodárskych pozemkoch ponechať dostatočne široký pás extenzívne využívannej plochy, schopnej zachytávať nepriaznivé vplyvy z okolitých intenzívne využívaných plôch (napr. splachy agrochemikálií z polí), udržanie konektivity voči priľahlým nívnym ekosystémom a pod.
- minimalizovať zásahy do koryta, v prípade ich realizácie brať do úvahy priority prírodo–ochranné atribúty (prehlbovanie plytkých úsekov, realizácia zimovísk, migračných úsekov, ochrana bočných úkrytov, ochrana podomletých brehov),
- regulovať čerpanie vody z vodných tokov najmä v suchom období, aby nedošlo k poklesu vôd pod prahovú hodnotu a tým k ohrozeniu funkčnosti hydrických biokoridorov,
- vykonávať údržbu krovitých porastov, hlavne krovitých vrb, so zohľadnením ochrany brehov bez nepriaznivého vplyvu na prietok vody korytom so zameraním sa hlavne na udržiavanie optimálnej hustoty a zachovania ich pružnosti, zrezávanie je potrebné opakovať pri vyšších formách vrb po 2-3 rokoch, pri nižších formách vrb po 6-7 rokoch,
- vychádzať pri starostlivosti o stromové brehovú porasty z posudzovania ich celkového zdravotného stavu, stability, podomletia vodou (nevhodné, poškodené a nestabilné stromy odstrániť, stabilné pne s pevne ukotvenými koreňovými sústavami ponechať – naďalej plnia spevňovaciu funkciu na brehu vodného toku),
- stabilizovať erózne procesy vzniknuté na brehoch tokov spôsobené vývratmi stromov pomocou vhodných melioračných zásahov a zabezpečiť odstránenie poškodených drevín a ich častí z koryta a jeho bezprostrednej blízkosti,
- odstraňovať z koryt prekážky vytvorené nánosmi zo zachytených častí odumretých drevín a pod. (zmenšovanie prietokovej kapacity koryt).

ÚSES miestneho významu v k. ú. Veľké Dvorany:

Miestny územný systém ekologickej stability MÚSES tvoria plošné a líniové prvky v krajine s

hodnotným ekologickým významom miestneho charakteru.

Súčasťou miestneho územného systému ekologickej stability sú *interakčné prvky*, ktoré predstavujú skupinu ekosystémov, nadväzujúcich na biocentrá a biokoridory, so schopnosťou zabezpečiť alebo posilniť priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny. Sú nimi , areály vyhradenej zelene, medze s líniovou vysokou zeleňou. V k.ú. Veľké Dvorany sa nachádzajú interakčné prvky líniové IPL :

Interakčné prvky líniové jestvujúce

IPL1 –IPL13 NDV pozdĺž kanálov a poľných ciest. / Podrobne výkres č.3 /

Interakčné prvky líniové navrhované

- IPLn1-Líniová zeleň (NDV) lokalita „Panský hon“
- IPLn2-Líniová zeleň (NDV) lokalita „ Veľké Hruštie“
- IPLn3-Líniová zeleň (NDV) lokalita „ Konopnice“
- IPLn4-Líniová zeleň (NDV) lokalita „ Do Vaňovca “
- IPLn5-Líniová zeleň(NDV) lokalita „Prostredný hon “
- IPLn6-Líniová zeleň (NDV) lokalita „ Dolinka“
- IPLn7-Líniová zeleň (NDV) lokalita „ Pri Veľkodvoranskom kanáli “
- IPLn7-Líniová zeleň (NDV) lokalita „ Nemčická cesta “

V k.ú. sa nachádza biocentrum miestneho významu **MBc1- Mokrad' za kostolom.**

Návrh opatrení pre usporiadanie územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a krajiny

V riešenom území výrazne prevláda rastlinná poľnohospodárska výroba no prítomné sú aj menšie lesné spoločenstvá a stabilné územia trvalých trávnych porastov..

Odkrytím pôdnej zložky a jej intenzívne využívanie si žiada používanie umelých hnojív a chemických ochranných prostriedkov na ochranu pestovanej vegetácie ako aj na zvyšovanie objemu poľnohospodárskej výroby.

Vodné toky sú zregulované, povrchová i podzemná voda je ohrozovaná najmä chemickými látkami z poľnohospodárskej činnosti. Prirodzené biotopy boli obmedzené na minimum.

V nadväznosti na vyššie uvedené sú navrhované nasledovné opatrenia:

Navrhované opatrenia:

- A. prvky ÚSESu považovať za limity územného rozvoja, zabezpečiť v nich taký režim využívania, aby spĺňali funkciu biokoridoru, biocentra resp. interakčného prvku, neprerušovať línie biokoridorov a plochu biocentier pri navrhovaní koridorov infraštruktúry a líniových stavieb, navrhované prvky ÚSES schváliť v záväznej časti ÚPD obce,
- B. zachovať súčasnú sieť vodných tokov v riešenom území aj s brehovými porastami za účelom zachovania ich ekologických funkcií pri súčasnom zachovaní úrovne protipovodňovej ochrany,
- C. v rámci revitalizácie vodných tokov ponechať brehy zatrávnené, doplniť brehovú vegetáciu vhodnými pôvodnými drevinami, zabezpečiť dostatočné množstvo vody v tokoch, vybudovať prehrádzky na vybraných úsekoch toku s cieľom zadržiavať vodu v krajine, oddeliť pásmami TTP brehy potokov od plôch ornej pôdy a iné),
- D. zachovať plochy súčasnej NDV a zabezpečiť ich odbornú starostlivosť,
- E. zachovať EVSK a genofondové lokality v území

- F. pri výsadbe drevín v krajine napr. v rámci náhradnej výsadby za realizované výruby drevín v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny alebo pri dopĺňaní prvkov M-ÚSES uprednostniť také druhy, ktoré sú typické pre potencionálnu vegetáciu v riešenom území
- G. vypracovať návrh uličnej a parkovej zelene v obci, v ktorom budú zahrnuté nasledovné úpravy: stanoviť základné prvky starostlivosti o zeleň v obci (napr. kosenie, výsadba drevín), doplniť stromy a kríky na miestach, kde chýbajú, zabezpečiť odbornú starostlivosť o verejnú a vyhradenú zeleň, vyčleniť pozemky na náhradnú výsadbu, odstrániť vzdušné elektrické káblové vedenia v obci,
- H. rozšíriť plochy NDV výsadbou v lokalitách, ktoré sú bez vegetácie a na zanedbaných a nevyužívaných plochách,
- I. zachovať jestvujúce plochy TTP
- J. zachovať jestvujúce plochy ochranných a hospodárskych lesov, dodržiavať lesohospodársky plán
- K. realizovať opatrenia na zamedzenie šírenia inváznych druhov rastlín a drevín.

Návrh opatrení na ochranu prírodných zdrojov a na znižovania negatívneho pôsobenia stresových javov

Ochrana prírodných zdrojov je realizovaná vo forme legislatívnych opatrení na ochranu jednotlivých prírodných zdrojov.

Stresové javy v krajine vytvárajú v krajine rôzne environmentálne problémy ohrozujúce prírodné zdroje (vodu, pôdu, ovzdušie, horninové prostredie, vegetáciu), ekologickú stabilitu, biodiverzitu, i zdravie obyvateľstva).

Navrhované opatrenia:

- L. na ochranu poľnohospodárskej pôdy pred eróziou realizovať systém ochranných agrotechnických opatrení (v zmysle § 5 zákona č. 220/2004 Z.z.):
 - a) výsadba účelovej poľnohospodárskej a ochrannej zelene,
 - b) vrstevnicová agrotechnika,
 - c) striedanie plodín s ochranným účinkom,
 - d) mulčovací medziplodina kombinovaná s bezorbovou agrotechnikou,
 - e) bezorbová agrotechnika,
 - f) oševné postupy so striedaním plodín s ochranným účinkom,
 - g) usporiadanie honov v smere prevládajúcich vetrov,
 - h) iné opatrenia, ktoré určí pôdna služba podľa stupňa erózie poľnohospodárskej pôdy.
- M. uprednostniť poľnohospodársku výrobu na menších parcelách PPF (o veľkosti cca 50-60 ha), jednotlivé parcely oddeliť medzami (pásmi TTP) resp. vhodnými drevinami, a tak umožniť rozmanitejšiu štruktúru krajiny, ktorá by poskytovala viacej možností pre úkryt, hľadanie potravy a rozmnožovanie živočíchov, čo by podporilo zvýšenie biodiverzity v krajine,
- N. realizovať potrebné protiradónové opatrenia pri výstavbe nových objektov alebo kde je nutné realizovať sanačné opatrenia už v existujúcom bytovom fonde s cieľom chrániť obyvateľov pred radiačnou záťažou. Na území, na ktorom je potrebné realizovať potrebné protiradónové opatrenia, neplánovať výstavbu rekreačných objektov, liečební, školských a predškolských zariadení a pod.,
- O. realizovať opatrenia na zníženia zaťaženia obyvateľstva hlukom a exhalátmi z automobilovej dopravy,
- P. realizovať v odpadovom hospodárstve minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov,
- Q. monitorovať upravené (prekryté) skládky v zastavanom území obce

- R. na vzdušných elektrických vedeniach vykonať technické opatrenia zabráňujúce usmrčovaniu vtákov,
- S. rešpektovať plán protipovodňových opatrení
- T. realizovať protierózne opatrenia v lokalitách s extrémnou vodnou, resp. výmoľovou eróziou /vrstevnicový spôsob obhospodarovania - terasovanie parciel na výrazných svahoch so sklonom nad 12°/

Jednotlivé opatrenia sú podrobne graficky znázornené vo výkresoch č.3,4.

V súvislosti so zaradením riešeného územia medzi zraniteľné oblasti sa vyžaduje dodržiavanie určených opatrení pri obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy.

Realizácia ekostabilizačných opatrení v zmysle dokumentu „ R- ÚSES“ okresu Topoľčany (2019):

Veľké Dvorany: P2, E2, E22, MO14

Kódovanie navrhovaných opatrení:

Protipovodňové a protierózne opatrenia

P2: - Zabezpečiť výsadbu izolačnej hygienickej vegetácie v okolí antropogénnych objektov s nepriaznivými vplyvmi na životné prostredie- poľnohospodárske , priemyselné objekty a skládky

Ekostabilizačné opatrenia

E2: - zvýšiť podiel nelesnej drevinovej vegetácie v poľnohospodársky intenzívne využívannej krajine, rozčleniť veľkoblokovú ornú pôdu (makroštruktúry) na menšie bloky (mezoštruktúry až mikroštruktúry)

E22: - zabezpečiť výsadbu izolačnej hygienickej vegetácie v okolí antropogénnych objektov s nepriaznivými vplyvmi na životné prostredie - poľnohospodárske a priemyselné objekty, skládky

Všeobecné a špecifické manažmentové opatrenia

MO14: - zriadiť prechodnú pufrovaciu zónu medzi hydrickými ekosystémami a poľnohospodárskou krajinou za účelom tlmenia negatívnych vplyvov intenzívneho poľnohospodárstva.

MO1 skupina opatrení pre všetky biocentrá:

- Postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov
- V porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa
- Minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok
- Podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva
- Vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia
- Cieľene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy
- Nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry
- Ťažba v mimohniezdnom období
- Regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov

MO2 skupina opatrení pre všetky biokoridory:

- Zachovať či dosiahnuť optimálny stav, zabezpečujúci genofond rastlinných a živočíšnych druhov vyskytujúcich sa v danom priestore
- Nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry
- Minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok

- *Regulovať zarybňovanie nepôvodnými druhmi, snažiť sa o obnovu druhového spektra ichtyofauny*
- *Minimalizovanie regulácie toku - zachovanie vhodných podmienok pre mnohé vzácne živočíšne aj rastlinné druhy*
- *Vyvinúť úsilie na spriechodnenie bariér v toku*
- *Tam, kde to je možné rozšíriť plochy brehových a sprievodných porastov*
- *Vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia*
- *Cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy*

(viď. výkres č.3)

Konfliktné uzly

V záujmovom území je možné v rámci stresových javov definovať konfliktný uzol.

Konfliktný uzol KU1 – narušenie regionálneho hydrického biokoridoru dopravnou líniou/bariérou –cesta III.triedy (viď. výkres č.3)

Územnotechnické predpoklady pre realizáciu opatrení, ktoré budú smerovať k zmierneniu nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy na záujmové územie a sídelné prostredie obce Veľké Dvorany. V súlade s dokumentom:“Metodické usmernenie MDVRR SR k Stratégií adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky klímy”.

a) Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav;

- koncipovať urbanistickú štruktúru obce tak aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu;
- zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v obci osobitne v časti s navrhovanou novou urbanizáciou. - ÚPC E1, F1, H1, H2, H3, I1, O1, O2, O3, O4, ktorú je možné ešte ovplyvniť v koncepcnej fáze ;
- zabezpečiť a podporovať obmedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavieb k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, tienením transparentných výplní ;
- vytvárať a podporovať vhodnú mikroklimu pre chodcov a cyklistov v obci - sprievodná a alejová zeleň pozdĺž jestvujúcich aj navrhovaných ulíc;
- zabezpečiť a prispôbiť výber drevín pre výsadbu v obci meniacim sa klimatickým podmienkam;
- vytvárať komplexný systém plôch zelene v obci v prepojení do kontaktných hraníc obce a príľahlej krajiny. Dôsledne realizovať prepojenie sprievodnej zelene ulíc , alejí /ÚPC E,G,G1, H2,H3 a zelene voľnej krajiny/. Realizovať interakčné prvky:nIPL1 až nIPL8, a prvky MÚSES;

b) Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchríc;

- zabezpečiť a podporovať výsadbu spoločenstiev drevín v extraviláne obce- realizovať navrhovanú výsadbu sprievodnej zelene pozdĺž tokov a poľných ciest Sn1,Sn2, Sn3 /stromoradia , aleje/ v súlade s MÚSES;
- zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie- pravidelná údržba a monitoring;
- zabezpečiť dostatočnú odstupovú vzdialenosť stromovej vegetácie od elektrického vedenia – rešpektovať ochranné pásma elektroenergetických zariadení;
- zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii / výsadba vetrolamov ,živých plotov ,aplikácia prenosných zábran /;

c) Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha;

- podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody;

- zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodovej sieti obce- zaviesť monitoring;
- realizovať opatrenia na voči riziku lesných požiarov- výstražné infotabule;
- podporovať a zabezpečovať zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov;
- v zalesnenej časti katastra a v oblasti depresii na lúkach podporovať budovanie malých akumulčných - zádržných hrádzok;

d) Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok;

- podporovať a zabezpečiť udržiavanie plôch s vegetáciou lesných spoločenstiev;
- zabezpečiť a podporovať infiltračnú kapacitu územia diverzifikovaním štruktúry krajinej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov na urbanizovaných plochách v zastavanom území;
- zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v obci – navrhovaná sprievodná zeleň pozdĺž tokov a poľných ciest
- zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí – územia pozdĺž toku Bojnianka, Perkovský potok;
- odtokové pomery usmerňovať pomocou drobných hydrotechnických opatrení- zadržiavanie vody v malých zdržiach realizovaných na Kostolnom kanáli;
- zohľadňovať aj možnosť realizácie prvkov revitalizácie krajiny v extraviláne a to formou vytvárania drobných vodozádržných a zasakovacích zariadení.
- podporovať a udržiavať sieť lesných ciest s účinnou protipovodňovou ochranou;
- dodržiavať plán protipovodňovej ochrany obce;
- v území s eróziou realizovať vrstevnicový spôsob obhospodarovania v kombinácii s členením veľkoblukov ornej pôdy na menšie celky (Prostredný hon , Konopnice).

Požiadavky na ochranu kultúrneho dedičstva - objekty pamiatkového fondu

Objekty pamiatkového fondu

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v obci Veľké Dvorany eviduje v Ústrednom zozname pamiatkového fondu nasledovnú nehnutel'nú národnú kultúrnu pamiatku.

- **Kostol Narodenia Panny Márie**, č. ÚZPF 270/1, parcela č. 1, barokový s gotickým jadrom z prelomu 14. -15. storočia.

V bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky, desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je pozemok (§ 27 ods. 2 pamiatkového zákona).

Z hľadiska ochrany archeologických nálezov a situácií je potrebné zapracovať do záväznej časti ÚPD nasledovné podmienky:

1.) Ku všetkým rozhodnutiam iných orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ktorými môžu byť dotknuté záujmy chránené pamiatkovým zákonom, sa vyžaduje záväzné stanovisko krajského pamiatkového úradu. Orgán štátnej správy a orgán územnej samosprávy, ktorý vedie konanie, v ktorom môžu byť dotknuté záujmy ochrany pamiatkového fondu, môže vo veci samej rozhodnúť až po doručení právoplatného rozhodnutia alebo záväzného stanoviska orgánu štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu.

2.) V prípade nevyhnutnosti vykonania archeologického výskumu za účelom záchrany archeologických nálezov alebo nálezových situácií predpokladaných v zemi na území stavby o archeologickom výskume a podmienkach jeho vykonania rozhodne v samostatnom rozhodnutí podľa § 35 ods. 7, § 36 ods. 3 a § 39 ods. 1 pamiatkového zákona krajský pamiatkový úrad.

3.) V prípade zistenia archeologického nálezu mimo povoleného pamiatkového výskumu je nálezca povinný oznámiť to krajskému pamiatkovému úradu priamo alebo prostredníctvom obce. Oznámenie o náleze je nálezca povinný urobiť najneskôr na druhý pracovný deň po nájdení. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa oznámenia nálezu. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu. Nález, ktorý je strelivo alebo munícia pochádzajúca pred rokom 1946, môže vyzdvihnúť iba pyrotechnik Policajného zboru.

4.) Podľa § 40 ods. 10 pamiatkového zákona v prípade, ak k nálezu nedošlo počas pamiatkového výskumu alebo počas nepovolenej činnosti, má nálezca právo na náhradu výdavkov súvisiacich s ohlásením a ochranou nálezu podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona. Podľa § 40 ods. 11 pamiatkového zákona Pamiatkový úrad rozhodne o poskytnutí nálezného a poskytne nálezcovi nálezné v sume až do výšky 100 % hodnoty nálezu. Hodnota nálezu sa určuje znaleckým posudkom.

Z hľadiska ochrany archeologických nálezov a situácií je potrebné zapracovať do záväznej časti ÚPD nasledovné podmienky:

Na území obce Veľké Dvorany, okr. Topoľčany, v katastrálnom území Veľké Dvorany, sa nachádzajú evidované archeologické náleziská v polohách:

(D Žľaby (neolit - kultúra s lineárnou keramikou, lengyelská kultúra, eneolit - Lengyel III: skupina Brodzany, bošácka skupina, badenská kultúra, stredovek /14.-15. stor./);

(2) Nový vinohrad (neolit - kultúra s lineárnou keramikou).

Z hľadiska celkového archeologického potenciálu je riešené územie situované na sprašových terasách riečky Bojnianky, a to v regióne s kontinuálnym osídlením sprašových terás od praveku až do doby dejinnej.

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1156 (Duor), neskoršie doložené názvy sú Dawar (1324), Dowaran (1390), Welke Doworany (1773), Veľké Dvorany (1920), maď. Nagydovorán.

Najdôležitejšie zásady a ciele riešenia zapracované v návrhu:

1. *Pri rozvoji obce rešpektovať regionálne, miestne prvky ÚSES k .*
2. *Realizovať ekostabilizačné opatrenia v poľnohospodárskej krajine v zmysle návrhu – cielene dotvoriť prvky kostry MÚSES – biocentrá, biokoridory a interakčné prvky.*
3. *Dbáť na dodržiavanie zásad trvalo udržateľného rozvoja mimo zastavaného územia obce.*

4. *V zmysle návrhu realizovať vegetačný doprovod pozdĺž poľných ciest tak, aby plnil funkciu migrácie v systéme ekologickej stability a ozelenenia krajiny.*

5. *Rešpektovať a chrániť pamiatkové objekty a objekty s kultúrohistorickou hodnotou. Pri každej zmene a doplnku uvádzať aj zmenu KES a SES.*
Zaviesť evidenciu pozemkov určených pre náhradnú výsadbu drevín.
Riešiť otázku verejnej zelene (súčasný stav a návrh) tak, aby bol dodržiavaný princíp zachovania rozlohy, t. j. koľko plochy verejnej zelene zanikne, minimálne toľko plochy verejnej zelene musí vzniknúť. Rovnakým princípom riešiť všetky dreviny rastúce na pozemkoch vo vlastníctve obce, teda každú vyrúbanú drevinu nahradiť výsadbou novej dreviny.
Vypracovať VZN o tvorbe, ochrane a údržbe zelene na území obce Veľké Dvorany, ktorým sa ustanovia podrobnosti o ochrane drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene (§ 69 ods. 2 zákona), a takisto sa ustanovuje, že pri výsadbách drevín (najmä stromov) je nevyhnutné brať na zreteľ ich možnú alergénosť, šírku koruny, uloženie koreňového systému, výšku, vzdialenosť od susedného pozemku, aby sa v zmysle § 127 zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník) nestali príčinou susedských sporov, potrebu zohľadňovať minimálnu vzdialenosť 2,5 m od inžinierskych sietí, a taktiež dodržiavanie STN 83 7010 u prác v blízkosti stromovej vegetácie.
 - *Zadeklarovať potrebu vypracovania sadových úprav ako samostatného stavebného objektu ku každej významnejšej investícii a to už v projektovej dokumentácii pre územné rozhodnutia, resp. stavebné konanie.*
 - *Podporovať vytváranie priestorových rezerv na umiestňovanie uličnej drevinovej zelene v súlade s ochrannými pásmami inžinierskych sietí.*
 - *Vypracovať Dokument starostlivosti o dreviny (DSoD) a miestneho územného systému ekologickej stability (MÚSES), ako dokumentácie ochrany prírody a krajiny - § 54 zákona, ktorá najmä:*
 - *určuje strategické ciele ochrany prírody a krajiny a opatrenia na ich dosiahnutie,*
 - *vymedzuje chránené územia a ich ochranné pásma vrátane zón a stupňov ich ochrany, biotopy chránené týmto zákonom, chránené druhy a územia medzinárodného významu, stanovuje zásady ich vývoja vo vzťahu k činnostiam jednotlivých odvetví,*
 - *posudzuje dôsledky zásahov do ekosystémov, ich zložiek a prvkov alebo do biotopov a navrhuje ich optimálne využitie a spôsob ochrany, obsahuje návrh asanačných, rekonštrukčných, regulačných alebo iných zásahov do územia a ďalších preventívnych alebo nápravných opatrení v územnej ochrane, druhovej ochrane a ochrane drevín,*
 - *určuje programové zámery a opatrenia na dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja a územného systému ekologickej stability,*
 - *poskytuje súhrn poznatkov o základných prírodných zložkách ekosystémov chránených území, ich ochranných pásiem a zón,*
 - *určuje vzácnosť, zriedkavosť a ohrozenosť chránených druhov vrátane prioritných druhov a prioritných biotopov.**Obstarávanie a schvaľovanie týchto dokumentov je v kompetencii obce - § 69 ods. 1 písm. i) zákona.*

6. *Rešpektovať vymedzený priestor na vytvorenie polyfunkčnej krajinskej zelene (dobudovanie ostatných prvkov ÚSES, vetrolamov, sprievodnej zelene poľných ciest a cestných komunikácií).*

7. *Revitalizovať krajinu aj formou budovania vodozádržných prehrádzok na vodnom toku a obmedzením zvyšovania podielu lesnej cestnej siete. V prípade údržby vodných tokov a kanálov zachovať brehové porasty aspoň z jednej strany vodného toku resp. postupne doplniť brehovú vegetáciu a vytvárať podmienky pre rozvoj vodnej a litorálnej vegetácie.*
8. *Zinventarizovať lokality s výskytom invázných druhov rastlín, ktoré sa dosť často prekrývajú aj so živelnými nelegálnymi skládkami odpadov. V prílohe č. 2 vyhlášky č. 24/2003 Z. z. v znení neskorších právnych predpisov, sú uvedené druhy invázných druhov rastlín, pri ktorých sú uvedené aj metódy ich odstraňovania. Na území obce sa nesmú pestovať a rozširovať invázne druhy rastlín podľa zákona č. 150/2019 Z.z. a nariadenia vlády č. 449/2019 Z.z., ktorým sa vydáva zoznam invázných, nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky. Vo vyhláške č. 450/2019 Z. z. sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov.*
9. *Prvky ÚSESu považovať za limity územného rozvoja, zabezpečiť v nich taký režim využívania, aby spĺňali funkciu biokoridoru, biocentra resp. interakčného prvku, neprerušovať línie biokoridorov a plochu biocentier pri navrhovaní koridorov infraštruktúry a líniových stavieb, navrhované prvky ÚSES sú záväzné a sú súčasťou záväznej časti ÚPN obce Veľké Dvorany .*
10. *Územnoplánovacia dokumentácia je spracovaná v súlade s ustanoveniami legislatívy na úseku ochrany prírody, zákona o ochrane prírody a krajiny, a súvisiacich predpisov.*
11. *Pre verejnú a areálovú zeleň zabezpečiť odbornú starostlivosť v zmysle STN 83 7010.*
12. *V prípade použitia celopresklených budov alebo budov s veľkými plochami presklenia navrhnuť a požadovať od stavebníkov -investorov ochranné a kompenzačné opatrenia (napr. použitie špeciálnych fólií odrážajúce ultrafialové svetlo a pod.) zamerané proti vrážaniu vtáctva do skla. Obdobne riešiť aj iné stavby - napr. všetky zastávky MHD.*
13. *V rámci novo navrhovaných obytných alebo rekreačných zón, ako i iných funkčných priestorov v rámci služieb, obchodu a výroby, vytvárať také usporiadanie pozemkov, ktoré umožní vybudovanie a rozvoj funkčnej verejnej alebo areálovej sprievodnej zelene so stromami a kríkovými porastmi. V prípade výstavby resp. zvyšovania podielu parkovacích stojísk v rámci jednotlivých plôch uplatňovať STN 73 60 10, ktorá stanovuje na každé 4 parkovacie miesta umiestnenie 1 ks vzrastlého stromu.*
14. *V prípade rušenia verejnej a inej zelene v prospech IBV požadujeme kompenzovať úbytok verejnej zelene úpravou maximálne prípustného koeficientu zastavanosti v rámci IBV na 0,4. Rešpektovať stanovený minimálny podiel zelene (vrátane hospodársky využívaných záhrad) v rámci nezastavaných častí stavebných pozemkov v zmysle regulatívu pre príslušné ÚPC / 35% z celkovej plochy stavebného pozemku/.*
15. *Neumiestňovať reklamné pútače tzv. Bilboardy popri líniiach regionálnych a lokálnych biokoridorov. V záväzných regulatívoch zakomponovať požiadavku regulovaného umiestňovania reklamných zariadení (pútače, bilboardy, bigboardy, infotabule), ako prvku nežiaduceho vizuálneho smogu. Pre umiestnenie týchto zariadení vytypovať vhodné lokality a neumiestňovať ich živelne len podľa požiadaviek investora.*

16. *Vyšpecifikovať matricu určovania tzv. náhradnej výsadby, zaradená do VZN obce. Pri výruboch výmena drevina za drevinu nie je postačujúce z hľadiska zabezpečenia biologickej diverzity.*
17. *Rešpektovať a realizovať navrhované opatrenia na zmiernenie nepriaznivých prejavov zmenenej klímy na životné prostredie. Pri riešení opatrení na zmiernenie vplyvov na životné prostredie súvisiacich so zmenami klímy rešpektovať Metodické usmernenie MDVRR SR k Stratégií adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky klímy. Každá navrhovaná zmena, a to najmä z funkcie zelene a záhrad na iné funkcie musí obsahovať návrh ADAPTAČNÝCH OPATRENÍ a to podľa typu stavby - napr. zelená strecha, vertikálna zeleň, zelené steny, jazierko a pod.*
18. *V čo najvyššej možnej miere záväzne zachovať plošný rozsah súčasnej zelene (sprievodná zeleň kanálov, Perkovského potoka, Bojnianky) ako významnejšie prvky MUSES. Zachovať aj lokálne lokálne biocentrá už existujúce. V súlade s návrhom MUSES realizovať prepojenia týchto lokalít líniovou okrajovou zeleňou na okraji územia ako lokálneho terrestrického biokoridoru, ktorý by súčasne chránil územie aj pred vetrami. Územie je totiž v súčasnosti veľmi otvorené a vystavené prevládajúcim vetrami najmä s V prúdením - vetrolamy tu nie sú žiadne a situácia sa môže v blízkej budúcnosti len zhoršovať. Je nutné počítať s vysadením vhodných vetrolamov už v iniciačných fázach výstavby a v dostatočnej šírke, najvhodnejšie vo viacerých paralelných líniách a vo viacerých vegetačných etážach.*
19. *Pri prácach v blízkosti stromovej vegetácie dodržiavať STN 83 7010 Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie; ak nie je možnosť obísť koreňový priestor dreviny, výkopové práce sa musia v tomto priestore vykonávať ručne a nesmú sa viesť bližšie ako 2,5 m od päty kmeňa stromu; vzdialenosť uloženia inžinierskych sietí od drevín musí byť podľa platných STN z dôvodu predchádzania negatívnych zásahov do zelene počas údržby zariadení.*
20. *Rešpektovať biocentrum miestneho významu MBc1 - Mokrad' za kostolom.*
21. *Rešpektovať, regionálny hydrický biokoridor - RBk –3 Bojnianka a súvisiace interakčné prvky s funkciou významného krajinného prvku .*
22. *ÚPN obce musí dynamicky reagovať na požiadavky a opatrenia vyplývajúce zo spracovávaných SD - PUM Nitrianskeho regiónu.*
23. *ÚPN je spracovaný digitálne musí byť prístupný pre užívateľov a verejnosť - v grafickej a textovej časti obsahuje podstatné informácie pre verejnosť a investorov v rozsahu riešeného územia/ povinné údaje: KZ, Index zelene, prvky MUSES/.*
24. *Na úrovni obce - každoročne aktualizovať a uchovávať staršie tepelné mapy. Snímky v archíve využívať na vyhodnotenie prijatých a plánovaných opatrení v rámci Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky klímy.*
25. *Záujmovými objektmi ochrany prírody a krajiny vo vzťahu k druhovej ochrane a ochrane biotopov je aj zeleň (NSKV - nelesná stromová a krovinná vegetácia) v urbanizovanej a tiež poľnohospodárskej krajine. Tieto sú prioritné pri vytváraní a udržiavaní územného systému ekologickej stability krajiny, ako činnosti vo verejnom záujme - § 3 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z.*

- 26.** Sledovať ako v budúcnosti budú jednotlivé stavebné alebo regulačné zámery ovplyvňovať kvalitu a stupeň ŽP a ekologickú stabilitu v území obce. Preto je žiadúce, aby na riešené územia v rámci ÚP bol určený a neustále monitorovaný a vyhodnocovaný koeficient ekologickej stability (KES) a stupeň ekologickej stability (SES). Tieto stupne uvádzať aj pri každej zmene a doplnku ÚP podľa najnovších údajov. Udržiavať stupeň ekologickej stability a nepripustiť jeho pokles oproti stanovenému SES v súčasnosti bez kompenzačných opatrení. Stupne ekologickej stability daného územia je nasledovný: pre lesíky - SES=4- 5, SES=3 - TTP, SES=2 - záhrady, vinice, SES=1 - orná pôda, SES=0 - ZPaN - vid' METODICKÝ POSTUP STANOVENIA KOEFICIENTU EKOLOGICKEJ STABILITY KRAJINY - Tamara Řeháčková, Eva Paudišová Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta, Katedra ekozológie a fyziotaktiky, Katedra krajinnej ekológie, Mlynská dolina, 842 15 Bratislava. Stanovovať k jednotlivým rozvojovým územiám ich súčasný SES a SES po realizácii zámerov.
- 27.** Závazne podporovať riešenia pozitívne ovplyvňujúce negatívny trend vysušania krajiny a nepriaznivé trendy - zelenú infraštruktúru: zelené strechy stavieb, vertikálne ozelenenie, dažďové záhrady, zariadenia alebo objekty zadržiavajúce a sústreďujúce dažďovú vodu, uprednostňovať na voľných nezastavaných plochách porasty TTP a záhrad, pričom všetky tieto riešenia plnia ekosystémové služby. Podporovať riešenia využívajúce dažďovú vodu v objektoch a recykláciu použitej vody. V prípade právnej možnosti podporiť tieto riešenia vhodným legislatívnym nástrojom (príspevok obce a pod., úľava na dani z pozemku, nižší koeficient pri stanovení platby pri investičnom príspevku a pod.). Vegetačné strechy budú takto plniť spolu so sadovými úpravami zákonom stanovené ekosystémové služby (§ 2 ods. 2 písm. zh/ zákona) s výrazne tlmiacim vplyvom na negatívne zmeny v klíme.
- 28. Zelená infraštruktúra a biodiverzita:**
Za každý záber z každého pozemku o ploche min. 30 m² a viac (aj začatých) určenej na stavby, vrátane spevnených plôch, parkoviska a komunikácie (nie inžinierske siete) ako kompenzáciu za zníženie stupňa ekologickej stability (z ornej pôdy, vinica, TTP a záhrada na ZPaN) záväzne vysadiť 1 ks vzrastenej stromovej zelene . Sadenice stromov musia byť o min. výške 1,8 metra - začleniť do záväzných regulatívov. Zelené strechy — minimálne extenzívne suchomilné (15 cm výška) - aplikovať záväznú požiadavku a reguláciu na všetky objekty s plochými strechami - do záväzných regulatívov. Popri zelených strechách žiadame používať aj samostatne stojace zelené steny, vertikálne ozeleňovanie stien budov pri vyššom koeficiente zastavanosti nad 50%.
- 29.** Pri všetkých plochých strechách akýchkoľvek objektov so sklonom strechy do 20° do ÚP zaviesť záväzný regulatív s povinnosťou zriadiť celoplošnú vegetačnú strechu (minimálne extenzívnu suchomilnú) a to, ako v prípade nových objektov (najmä pri plochých strechách väčšie a tiež menšie objekty), tak aj v prípade ich rekonštrukcie ako významné adaptačné opatrenie na nepriaznivé zmeny v klíme. Uvedené opatrenie je zamerané predovšetkým na znižovanie tepelnej sálavosti a tlmenie horúčav urbanizovaného prostredia - vyplýva z toho pozitívny vplyv na zmiernenie účinku desertifikácie územia a na celkové zlepšenie mikroklimy. Tepelnú sálavosť budov a zastavaných plôch riešiť aj vhodným výberom farieb. Uvedené vegetačné strechy by mohli plniť v čase od jari do jesene aj funkciu krátkodobej relaxácie (napr. čítanie, slnenie sa a pod.). V tomto prípade však je potrebné zohľadniť najmä možné vyvstávajúce problémy napr. s odstraňovaním snehu počas obdobia intenzívnejšieho sneženia. Ostatné typy striech budov realizovať v takej hmotovej a povrchovej úprave, aby neakumulovali nadbytočné teplo v letných horúčavách v nadväznosti na zmeny v klíme.

30. *Minimalizovať riziko vzniku bahenných povodní vytváraním prvkov zelenej infraštruktúry v svahovitejších lokalitách. Ponechávať nekosené časti trávnikov na vhodných miestach pre rozvoj bezstavovcov.*
31. *Vodná politika: prispôbiť ju aktuálnym potrebám obce. Závazne vytvárať na území obce vodné prvky - aj pri stavbách - do ZR Vytvárať podmienky pre zadržiavanie najmä dažďovej vody pre obdobia sucha - akumulčné a záchytné nádrže s recirkuláciou.*
32. *Doprava. Nové MK vytvárať aspoň s jednostrannou verejnou zeleňou - stromy , kroviny - bez inžinierskych sietí. Nové MK povoľovať len s cyklopruhami. Všetky parkoviská (objekty statickej dopravy) pri iných stavbách ako rodinných domoch či už nové, alebo ktoré budú podliehať rekonštrukciám žiadame doriešiť v zmysle STN 73 6110 parkovacie stojiská a to výsadbou 1 ks vzrastenej dreviny na každé 4 parkovacie stánia - (sadenice o výške cca 1,8 až 2,0 metra) pôvodného druhu - stromu do maximálnej vzrastovej výšky stromu 4 metrov. Sadenice neumiestňovať solitérne ale musia byť umiestnené do spoločného žľabu s prepojením koreňových systémov - využiť dažďovú vodu. Parkovacie (odstavné) stojiská pri rodinných domoch taktiež ozeleniť min. 1 ks stromovej zelene k dátumu kolaudácie - § 8 ods. 5 vyhlášky č. 532/2002 Z. z. Cyklotrasy: dokončiť plánované a vytvoriť nové a technicky ich upraviť spôsobom, aby boli bezpečné pre cyklistov ako zraniteľného účastníka CP. V rámci dopravy žiadame, aby obec ako cestný správny orgán spasportizovala všetku cestnú zeleň na komunikáciách v pôsobnosti obce a rozhodovala o výrube drevín v týchto prípadoch podľa osobitného predpisu. V rámci cestných telies, spevnených plôch a parkovísk nesmú byť realizované alebo v prevádzke také stavebné objekty, ktoré by pôsobili ako pasce efektom pre živočíchy (odkryté jamy, žumpy, nádrže, nekryté alebo nevhodne k týmto odtokové žľaby a kanalizačné šachty s nevhodným typom poklopov a pod.). V prípade ich existencie ich upraviť technicky.*
33. *Stavby: v rámci budov sa zamerať na záväzné používanie materiálov a technických riešení, ktoré znižujú akumuláciu tepla, z čoho vyplýva aj zníženie potreby energie na prevádzku vzduchotechniky a zníženie tepelnej záťaže na pracoviskách a v obydlíach.*
34. *Pri stavbách budov sa zamerať aj na riešenie nasledovného: V prípade použitia celopresklených budov alebo budov s veľkými plochami presklenia navrhnuť a požadovať ochranné a kompenzačné opatrenia (napr. použitie špeciálnych fólií odrážajúce ultrafialové svetlo a pod.) zamerané proti vráždaniu vtáctva do skla. Obdobne riešiť aj iné stavby - napr. zastávky hromadnej dopravy. Prípadne sklené výplne opatriť nálepkami proti nárazom vtáctva. Pri bytových domoch a administratívnych budovách v rámci podpory biodiverzity viesť investorov k záväznému začleňovaniu umelých hniezd pre spevavce a netopiere ich vhodným začleňovaním do stien budov.*
35. *Rekreácia: V ÚPC J, ÚPC J1 vytvoriť menšiu zónu pre krátkodobú rekreáciu a oddych s dozorovaným ohniskom a prístreškom - piknik lúka.*
36. *Pri návrhoch nových zón na IBV zabezpečiť územnú rezervu pre funkčnú uličnú zeleň bez kolízie s podzemnými alebo vzdušnými koridormi inžinierskych sietí a vytvárať také usporiadanie pozemkov, ktoré umožní vybudovanie a rozvoj funkčnej verejnej alebo areálovej sprievodnej zelene so stromami a kríkovými porastmi.*
37. *Závazne zadeklarovať v záväzných regulatívoch ÚP povinnosť vypracovania Sadovníckych úprav ako samostatný stavebný objekt ku každej investícii a to už v projektovej dokumentácii pre územné rozhodnutia a tiež stavebné povolenie.*

- 38.** Rešpektovať v rámci novonavrhovaných obytných, ako i iných funkčných priestorov v rámci služieb, obchodu a výroby, záväzne zadefinovaný vyšší podiel zelene. Index zelene min. 40% v prípade IBV (RD so záhradami, nie s ornou pôdou a vinicami), 40% v prípade polyfunkcie a vybavenosti) z každého predmetného pozemku. Z každého pozemku na dreviny rezervovať min 40% z jeho rozlohy na dreviny - zabezpečiť záväznú pokryvnosť drevinami na tejto ploche aspoň 60%.
- 39.** Rešpektovať navrhované funkčné zónovanie územia obce a nevčleňovať dodatočne plochy akejkoľvek výroby a podnikania - najmä hlučných, prašných, emisne zhoršujúcich a enormne dopravu zaťažujúcich prevádzok do zón určených na bývanie.
- 40.** Upriamujeme pozornosť na možnosť obstarania dokumentov ochrany prírody a realizácie zelenej infraštruktúry v zmysle využitia finančnej náhrady za výrub drevín - § 48 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z.:, Finančná náhrada je príjmom obce, na území ktorej sa výrub uskutočňuje; obec je povinná tieto príjmy použiť výlučne na úhradu nákladov spojených s
- vypracovaním dokumentu starostlivosti o dreviny, -vypracovaním dokumentu miestneho územného systému ekologickej stability,
 - výsadbou najmä geograficky pôvodných a tradičných druhov drevín a starostlivosťou o dreviny rastúce na jej území,
 - realizáciou opatrení súvisiacich s vytváraním prvkov miestneho územného systému ekologickej stability [§ 2 ods. 2 písm. a) druhá veta] podľa schváleného dokumentu miestneho územného systému ekologickej stability,
 - budovaním prvkov zelenej infraštruktúry, ako sú zelené parky, zelené strechy alebo ekodukty,- realizáciou opatrení na zabezpečenie starostlivosti o chránené územia a chránené stromy podľa programov starostlivosti o chránené územia a chránené stromy,
 - realizáciou iných opatrení vykonávaných na účely ochrany prírody a krajiny v odôvodnených prípadoch na základe súhlasného stanoviska ministerstva.
- 41.** Lokality cintorínov vždy izolovať od zástavby určenej na bývanie min. 5-15 metrov širokou plnou vegetačnou clonou v rámci ochranného pásma cintorína . V priestore ochranného pásma cintorína nepovoľovať žiadne bývanie a výrobné aktivity.
- 42.** 47. Hľadať a uplatňovať nástroje a možnosti v oblasti OPaK na zavádzanie a uplatnenie legislatívnych nástrojov: § 2 ods. 2 zákona:
- ekosystémové služby - prínosy a úžitky, ktoré poskytujú prirodzene fungujúce ekosystémy
 - zelená infraštruktúra - sieť prírodných a poloprírodných prvkov, predovšetkým plôch zelene a vodných ekosystémov, ktorá je vytváraná a spravovaná tak, aby poskytovala široký rozsah ekosystémových služieb, s osobitným zreteľom na zabezpečenie biologickej rozmanitosti, ekologickej stability a priaznivého životného prostredia a prepojenie urbanizovaného prostredia s okolitou krajinou,
 - zelený park - územie so súvislými plochami drevinovej a inej vegetácie poskytujúce prostredie pre biodiverzitu v urbanizovanom prostredí, ktoré je územným plánom vymedzené na tento účel
 - zelená strecha - vrchná časť budovy alebo inej stavby pokrytá vegetáciou, ktorá poskytuje prostredie pre biodiverzitu v urbanizovanom prostredí
 - ekodukt objekt, ktorý prekonáva umelú prekážku v migračných trasách živočíchov a ktorý slúži ich migrácii a zároveň znižuje negatívne dopady fragmentácie krajiny.

43. Rešpektovať navrhovaný index ozelenenia plochy (podiel vegetačných prvkov v rámci pozemku ako aj stavby). Stanovený podiel zelene ako tzv. zelený index, vrátane plôch trávnikov s drevinami, mobilnej a vertikálne zelene a vegetačných striech). Tento index Nieje možné z akýchkoľvek príčin znižovať, ale udržiavať a zvyšovať. Index musí byť stanovený pri každej ďalšej zmene a doplnku ÚP.
44. Nepripustiť ponechanie nezastavaných častí pozemkov v kultúrach zastavané plochy a nádvoria, resp. ostatné plochy.
45. Každé oplatenie z uličnej strany kombinovať súvislou zeleňou do výšky max 1,8 metra, okrem vstupnej časti a to najvhodnejšie živým plotom.
46. Realizovať navrhované opatrenia v oblasti monitorovaných konfliktných uzlov .
V oblasti KU1 Realizovať opatrenia na na kompenzáciu negatívneho vplyvu na živočíšstvo a to pri budovaní a prevádzkovaní najmä líniových stavieb –cesta III. triedy. Je potrebné zachovať vhodnými technickými opatreniami ich migračnú priechodnosť - § 4 ods. 6 a 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších právnych predpisov.
47. Na území obce sa zaoberať aj monitoringom migrácie živočíchov, ktorý poukáže na najviac konfliktné úseky plánovaných a existujúcich ciest. Poukazujeme na to najmä v súvislosti s neustále rastúcim nebezpečenstvom a zvyšujúcim sa rizikom vo vzťahu k mimoriadne závažnému javu na cestách, t. j. k usmrčovaniu živočíchov na cestách a to z dôvodu významného oblasti výskytu najmä poľovnej zveri (diviaky, srny, zajace, bažanty), ale aj iné vtáctvo (chránené druhy - sovy, dravce, spevavce) resp. cicavce (napr. jež, kunovité šelmy a pod.) alebo obojživelníky. Uvedený jav môže znamenať v prípade súbežného vedenia viacerých vážnu prekážku v migrácii živočíchov, vyšší stupeň stresového pôsobenia na živočíchy, ako aj vážne nebezpečenstvo, čo sa týka bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a zvyšujúce sa riziko vážnych dopravných nehôd (škody na majetku a zdraví). Takýto jav môže mať vážny negatívny synergický vplyv na okolitú faunu.
48. Pri výsadbách drevín používať dreviny odolné voči extrémnejším suchám, mrazom, ktoré sú trvácnejšie - nie s mäkkým a lámavým drevom, nie alergénne. Navrhujeme použiť také druhy a typy drevín, ktorých výška nepresiahne 5 m (odporúčaná výška 4-6m) nad úrovňou terénu v blízkosti bytových domov. Dreviny pri výsadbe dobre ukotviť a zabezpečiť, aby sa eliminoval v čo najvyššej možnej miere ich vývrat vplyvom živelných udalostí (vietor, rozmočenie terénu, a pod.) a navrhujeme ich umiestňovať minimálne vo vzdialenosti 4-8 m od budov. Pri výsadbách používať aj pôvodné druhy ihličnatých drevín z dôvodu protibakteriálnych účinkov, potreby stálej zelene aj v zime. Na plochách výsadiieb neuvažovať s umiestňovaním IS z dôvodu ich preventívnej ochrany pred poškodzovaním a výrubom.
49. ÚPN obsahuje princípy trvalo udržateľného rozvoja (TUR), ktoré sú uvedené v záväzných regulatívoch. V strategickom dokumente musia byť implementované princípy trvaloudržateľného rozvoja (TUR), ktorými bude nakoniec v záväzných regulatívoch samotného ÚP stanovené, aby akékoľvek investície a rozvojové projekt}', napr, vybavenosť obytného komplexu, služby a pod., boli v čo najmenšej miere závislé na vonkajších zdrojoch a súčasne, aby sa vhodne zhodnocovali a využívali lokálne energeticko-surovinové zdroje (využitie slnečnej energie, geotermálnej energie, využitie vody zo studní a pod.), v čo možno v najširšom uplatniteľnom rozsahu, aby boli použiteľné na poskytnutie určitého stupňa energeticko-surovinového samozásobovania.

50. *V súlade s opatreniami na elimináciu dôsledkov zmenenej klímy realizovať prvky revitalizácie krajiny v extraviláne a to formou vytvárania drobných vodozádržných a zasakovacích zariadení.*
51. *Areály výrobných podnikov (bývalý areál PD) a obytných súborov od seba záväzne izolovať štrukturálne členitou a druhovo bohatou vyhradenou zeleňou v súlade s ekologickými princípmi.*
52. *Podporovať zavádzania prvkov hmyzích hotelov na vhodných objektoch, najmä pre samotárske včely a iný užitočný hmyz na vhodných miestach (napr. strechy objektov, oplotenia a pod.) a podporu včelárstva ako významného biodiverzitu podporujúceho prvku (opeľovače rastlín, potravná báza pre vtáctvo a pod.).*
53. *V zónach vyhradených na bývanie nepripúšťať nadmerný chov akýchkoľvek problémových hospodárskych zvierat (najmä väčších typov HZ – kone, ošípané, hovädzí dobytok), príp. nebezpečných zvierat, s negatívnymi účinkami na kvalitu bývania a ZP, veľkosť chovu limitovať formou VZN .*
54. *Verejné priestranstvá, ako aj prístup do objektov, riešiť s ohľadom aj na imobilných občanov.*
55. *V rámci odpadového hospodárstva zabezpečiť pre záujemcov z radov obyvateľstva bývajúcего v rodinných domoch bezplatne kompostéry priamo do záhrad, čím sa zníži nadmerné množstvo bioodpadu zvášaného do kompostárne.*
56. *Pri návrhoch nových obytných súborov resp. nových zón na IBV zabezpečiť územnú rezervu pre funkčnú uličnú zeleň bez kolízie s podzemnými alebo vzdušnými koridormi inžinierskych sietí a vytvárať také usporiadanie pozemkov, ktoré umožní vybudovanie a rozvoj funkčnej verejnej alebo areálovej sprievodnej zelene so stromami a kríkovými porastmi.*

B15 DOPRAVA A PREPRAVNÉ VZŤAHY

Z hľadiska širších dopravných vzťahov sa obec nachádza cca 11km západne od okresného mesta Topolčany. Najvýznamnejšou dopravnou tepnou je pre obec cesta III. triedy III/1720, ktorá zabezpečuje cestné dopravné prepojenie s cestou II/499 Topolčany – Myjava . Cesta III. triedy III/1720 vedie stredom zastavaného územia obce. Severnou časťou obce prechádza aj cesta III/1721 , Velké Dvory - Blesovce. Podľa posledného platného ÚPN-R NSK nie je v katastrálnom území plánovaný cestný rozvojový zámer.

Cestná doprava

Cesta III. triedy III/1720 slúži ako hlavná dopravná kostra obce. Z cesty III. triedy vychádza niekoľko vjazdov na poľnohospodárske pozemky, ktoré úzko súvisia s poľnohospodárskou výrobou. Po ceste III. triedy je prevádzkovaná autobusová doprava. Organizácia vnútornej dopravy bude založená na vytvorení siete miestnych komunikácií organizovaných podľa dôležitosti, napojených na cestu III. triedy. Severnou časťou obce

prechádza aj cesta III/1721 , ktorá zabezpečuje scestné spojenie s obcou Blesovce. Obe cesty III triedy v zastavanom území sú vo vyhovujúcom technickom stave a sú v správe VÚC NSK.

Miestne komunikácie

Sú to cesty IV. triedy.

Cesta III. triedy III/1720 prechádza celou obcou a na ňu naväzujú miestne komunikácie. Stav niektorých miestnych komunikácií je vyhovujúci, komunikácie v zlom stavebno-technickom stave sú určené na rekonštrukciu (poškodené krajnice komunikácií a povrch vozoviek). Komunikácie s poškodenými krajnicami a poškodeným povrchom sú určené na rekonštrukciu. Sieť miestnych komunikácií je v obci umiestnená paralelne alebo v kolmom smere na cestu III. triedy. Smerové oblúky na miestnych komunikáciách majú malé polomery. Komunikácie sú vybudované v nenormových kategóriách, v šírkach od 2,7m do 5,0m. Dopravná premávka je na všetkých komunikáciách napriek nie vždy vhodným šírkovým usporiadaniam obojsmerná. Odvodnenie ciest je riešené do priľahlej zelene alebo priekop. Vzhľadom na dopravný význam, spoločenskú funkciu a polohu v obci prisudzujeme miestnym komunikáciám funkčnú triedu C3.

Miestne komunikácie sú obslužné komunikácie, miestneho významu, prevažne so spevneným povrchom. Slúžia predovšetkým ako prístupové cesty k rodinným domom a k iným verejným objektom a využívajú sa aj ako prístupové cesty na poľnohospodárske pozemky v rámci zastavaného územia, alebo ako spojovacie komunikácie mimo zastavaného územia.

Účelové komunikácie

Sieť ciest , ktorú tvorí cesta III. triedy a miestne komunikácie je doplnená účelovými komunikáciami. Ako účelové komunikácie sú vybudované cesty, tvoriace pokračovanie miestnych komunikácií mimo zastavaného územia. Okrem toho, že účelové komunikácie sprístupňujú jednotlivé časti chotára, sú taktiež súčasťou výrobného areálu. Povrch účelových komunikácií je z časti spevnený a z časti nespevnený.

Poľné cesty

Prístup do chotára zabezpečuje sieť poľných ciest, nadväzujúca na cesty III. triedy, účelové alebo miestne komunikácie. Majú väčšinou prašný povrch. Sprístupňujú jednotlivé časti chotára s blokmi poľnohospodárskej pôdy, lúk a lesných celkov.

Pešie komunikácie a priestranstvá

Pešie trasy nie sú v obci dobudované. Z hľadiska pešej dopravy je navrhovaná kompletizácia peších chodníkov popri cestách III. triedy v zastavanom území a určených miestnych komunikáciách. V obci Veľké Dvorany sa navrhuje kompletizácia rozsiahlejších peších priestranstiev v centrálnej časti /ÚPC – A /.

Statická doprava

Obec má vybudované parkovisko pred miestnym kultúrnym domom pri bytovke a potravinách. Plochy statickej dopravy sa navrhujú pri cintoríne a kostole/ÚPC- B1/. a ihrisku/ÚPC- J1/. , obecnom úrade, v rámci navrhovanej HBV /ÚPC- D/. Garážovanie motorových vozidiel je riešené v súkromných garážach na pozemkoch rodinných domov. Stavebník je povinný na stavebnom pozemku vytvoriť dve parkovacie/garážové/ státa .

Dopravné zariadenia

V obci Veľké Dvorany sa verejná ČSPHM nenachádza a ani sa nenavrhuje. Najbližšie verejné ČSPHM sa nachádzajú v okresnom meste Topoľčany, rovnako aj významnejšie dopravné zariadenia.

Cestná hromadná doprava

Hromadná preprava osôb je v súčasnosti zabezpečovaná . Linky sú realizované po ceste III. triedy.

Topoľčany –Bojná –Blesovce;

Topoľčany- Bojná - Radošina – Piešťany;

Bojná- Kuzmice – Topoľčany – Partizánske;

Ochranné pásma cestných dopravných trás

Cesty III. triedy	ochranné pásmo na obe strany od osi cesty	20m
Vozovky miestnych komunikácií	ochranné pásmo na obe strany od osi cesty	15m

Cyklistická doprava

1. Navrhuje sa zrealizovať a vyznačiť cyklotrasu v smere :Bojná - na cyklomagistrálu „Okolo Považského Inovca“, ktorá prechádza obcou Bojná a spravuje ju SCK. Predstavuje pripojenie obce na významné rekreačno-turistické trasy v oblasti Považského Inovca .

2. Navrhuje sa zrealizovať a vyznačiť cyklotrasu v smere :Blesovce

3. Navrhuje sa zrealizovať a vyznačiť cyklotrasu v smere :Urmince – Ponitrianska cyklomagistrála .

Letecká doprava

Podľa Dopravného úradu ako príslušného orgánu štátnej správy na úseku civilného letectva v zmysle § 28 ods. 3 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa riešené územie nachádza mimo ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení.

V zmysle § 30 leteckého zákona je nutné s Dopravným úradom prerokovať nasledujúce stavby:

- stavby alebo zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1 písmeno a) leteckého zákona),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1 písmeno b) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielačie stanice (§ 30 ods, 1 písmeno c) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1 písmeno d) leteckého zákona).

Železničná doprava

Obec Veľké Dvorany nie je napojená na sieť železničných tratí SR. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v okresnom meste Topoľčany.

Najdôležitejšie zásady a ciele riešenia zapracované v návrhu:

1. Rešpektovať existujúce trasy ciest : III. triedy. V obci sa nachádzajú cesty III. triedy: III/1720 Malé Dvorany – Urmince a III/1721 Veľké Dvorany Blesovce .

Z hľadiska koncepcie rozvoja cestnej siete :

- rešpektovať nadradenú ÚPD Nitrianskeho kraja;

2. mimo zastavané územie rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101;
- v zastavanom území rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v kategórii MZ 8,5/50 a MZ 8,0/50, vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110;
3. V grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie sú vyznačené, rešpektované existujúce trasy ciest a navrhnuté ich šírkové usporiadanie v súlade s STN 73 6110;
4. Mimo zastavané územie sú vyznačené a rešpektované ochranné pásma ciest v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb. Je navrhnuté umiestnenie zastávok autobusovej dopravy a vyznačená ich pešia dostupnosť;
5. Cyklistické a pešie trasy sú navrhnuté a vyznačené i v širších vzťahoch k príslušnému územiu. Ich šírkové usporiadanie je potrebné navrhnuť v zmysle STN 73 6110;
6. Návrh ÚPN obce je v súlade s nadradenou dokumentáciou ÚPN regiónu Nitrianskeho samosprávneho kraja, ktorý zabezpečuje majetkovú správu a prevádzku ciest II. a III. triedy, rešpektuje Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja, rešpektuje ochranné pásmo cesty III. triedy 20m od osi vozovky na obe strany v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. a vyhlášky č. 35/1984 Zb. Pri realizácii dopravných rozvojových zámerov rešpektovať zákon číslo 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, v nadväznosti na vyhlášku číslo 35/1984 Zb., ako i príslušné STN (01820);
7. Na všetkých miestnych slepo ukončených komunikáciách sú navrhované otočky;
8. v zmysle STN 73 6110/Z1 - Projektovanie miestnych komunikácií Zmena 1. časť 16.3.17, v súlade s STN 83 7010 Ochrana prírody. Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie, povinne realizovať na všetkých navrhovaných parkovacích plochách výsadbu vysokej zelene v počte minimálne 1 strom na 4 parkovacie miesta v priestore medzi stojiskami.
9. Pri návrhu nových lokalít IBV, OV v blízkosti ciest I. rešpektovať nepriaznivé vplyvy z dopravy v zmysle vyznačeného pásma prípustných hladín hluku podľa Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov;
10. Dopravné napojenia navrhovaných lokalít sú riešené systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty a miestne komunikácie vyššieho dopravného významu, v súlade s platnými STN a TP.
11. V návrhu sú vyznačené hranice ochranného pásma ciest mimo sídelného útvaru obce označeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce v zmysle Zákona č. 135/1961 Zb. v znení jeho neskorších predpisov (účinnosť od 02.01.2015).
12. Za účelom ochrany vodohospodárskych záujmov a v záujme zamedzenia vzniku migračných bariér, škôd a porúch na vodných tokoch, ako i zabezpečenia riadnej

údržby vodných tokov (v zmysle § 48 a § 49 zákona č.364/2004 Z.z. o vodách) správca vodných tokov požaduje nové dopravné a technické riešenie územia, miestne komunikácie resp. dopravné vybavenie akéhokoľvek druhu, ktoré budú križovať vodný tok navrhovať:

- o ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť (urbanistický obvod, lokalitu a pod.), ktorá v prípade vhodných technických podmienok môže byť v súbehu s vodným tokom, a s následným - iba jedným spoločným križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku,
 - o križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“,
 - o žiadna časť navrhovaných objektov nesmie zasahovať do prietochového profilu vodného toku,
 - o za účelom optimalizácie a regulácie nových mostných objektov križujúcich vodné toky, návrh situovania (umiestnenia) ešte pred zahájením spracovania podrobnejšej dokumentácie odsúhlasiť s organizáciou SVP š.p. a v prípade možností prednostne využívať už vybudované mostné objekty, ak to technické vybavenie záujmového územia umožňuje.
13. Pri zásahu do cesty III. triedy postupovať v súlade so zákonom č.135/1961Zb.(Cestný zákon) v znení neskorších predpisov ,ako aj príslušné STN.
14. V zmysle § 3 ods. 2 cestného zákona, miestnu štátnu správu vo veciach miestnych komunikácií a účelových komunikácií vykonávajú obce, ako prenesený výkon štátnej správy.
15. Nové ulice formovať v zmysle optimálnej šírky bez dopravných závad, t.j. musia byť prejazdné a spĺňať všetky kritériá, rozvoj inžinierskych sietí, odstavné plochy, účinná prepravná šírka. V rámci uličných priestorov riešiť aj koridor pre peší pohyb, riešiť peší pohyb a cyklistickú dopravu zvlášť medzi oboma susediacimi obcami .

B16 ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

B16.1 ZÁSOBOVANIE VODOU

Povrchové vody

Vodné toky

Hydrograficky patrí dotknuté územie do povodia rieky Nitra (4-21-12). Typ režimu odtoku v predmetnej oblasti je dažďovo – snehový. Najvýznamnejším tokom širšieho záujmového územia je rieka Nitra, ktorá preteká východne od predmetného územia prevažne SV – JZ smerom.

Hlavným tokom záujmového územia je Bojnianka, ktorá preteká západne až juhozápadne od predmetnej lokality asi vo vzdialenosti 150 m.

Bojnianka je pravostranným prítokom Nitry s dĺžkou 25 km, je tokom IV. rádu. Pramení v Považskom Inovci, v podcelku Nízky Inovec, pod Sedlom pod Skalínami v nadmorskej výške okolo 510 m n. m. Od prameňa tečie najskôr južným smerom, na hornom toku priberá niekoľko kratších prítokov. Potom preteká kopaničiarskou oblasťou obce Nová Lehota a stáča sa na juhovýchod. Zľava priberá najprv Lieskový potok, ďalej prítok spod Skalky a

pravostranný prítok z Hradnej doliny Hradný potok. Následne vteká do Podunajskej pahorkatiny, podcelku Nitrianska pahorkatina, časti Bojnianska pahorkatina a tečie viac na juho-juhovýchod územím obce Bojná. Sprava priberá Čížovec a pokračuje cez Veľké Dvorany. Za obcou riečka meandruje až k susedným Urminciam, kde sa stáča a tečie východným smerom. Preteká okrajom osady Kľačany, v blízkosti obce Chrabrany priberá zľava svoj najvýznamnejší prítok, Zľavský potok. Preteká cez obec, stáča sa na juhovýchod a potom na juh. Ďalej už tečie regulovaným korytom až k svojmu ústiu do Nitry v blízkosti obce Čeladince.

Na toku Bojnianka sa hydrologické parametre nesledujú. Najbližším miestom so sledovaním hydrologických parametrov je Nitrianska Streda, ktoré sa nachádza na toku Nitry nad ústím Bojnianky. Nitra preteká východne od predmetného územia prevažne SV – JZ smerom.

Podľa spracovaných hydrologických charakteristík priemerných mesačných prietokov za obdobie 1961 – 2000, SHMÚ, Bratislava, 2006, dosiahol na toku Bojnianka, na profile ústie (plocha povodia 122,679 km²) priemerný prietok 0,64 m³.s-1. Minimálna priemerná mesačná hodnota prítoku dosiahla hodnotu 0,212 m³.s-1 v mesiaci september a maximálna 1,323 m³.s-1 v mesiaci apríl. Priemerný prietok vo vegetačnom období (IV. – IX.) bol v ústí Bojnianky 0,553 m³.s-1.

Vodné plochy

V dotknutom území ani jeho širšom okolí sa vodné plochy prírodného a umelého charakteru nenachádzajú.

Podzemné vody

Hydrogeologická charakteristika širšieho okolia záujmového územia je odrazom jej geologickej stavby. Kvartérne sedimenty, ktoré tvoria pokryvný útvar a sú zastúpené sprašovými sedimentami, sú vzhľadom na mocnosť a litologické zloženie hydrogeologickým izolantom. Preto sú z vodárenského hľadiska bezpredmetné a prakticky nevyužiteľné.

Neogénny komplex v širšom okolí sa javí ako jediný využiteľný zdroj podzemnej vody ako pre hospodárske tak i pre pitné účely. Piesčité horizonty neogén – pont však majú malú mocnosť, jemnozrnnosť a veľmi častú ílovitú prímes. Tieto pomery predstavujú nízke filtračné vlastnosti a tým aj využiteľné množstvá podzemnej vody z týchto kolektorov.

Polohy pieskov a pieskovecov a tiež ojedinele aj drobných štrkov sú uzatvorené v nepriepustných íloch a tým vytvárajú artézské horizonty s negatívnou výtlacnou výškou.

Hydrogeologické pomery záujmového územia sú podmienené geotektonickým vývojom širšieho okolia, morfológiou a klimatickými pomermi. Podzemná voda neogénneho komplexu je viazaná na priepustné polohy pieskov a štrkov, uzavretých v nepriepustnom ílovitom súvrství a má charakter artézskych podzemných vôd. Dopĺňovanie zásob neogénnych vôd je zo zrážok alebo z podzemných vôd kvartéru v miestach styku výchozov priepustných vrstiev na povrch, pod eróznou bázou potokov, po zlomových a poruchových líniach.

Podľa výsledkov hydrogeologických prieskumov je v danom území výdatnosť vodných zdrojov premenlivá a kolíše od 0,3 l.s-1 do 3,0 l.s-1., v závislosti od hrúbky zvodnenej vrstvy, plošného rozšírenia, granulometrického zloženia a spôsobu dotácie. Kvartérne podzemné vody majú malý hydrogeologický význam.

V rámci sídelného útvaru sa nachádza v areáli družstva lokálny vodný zdroj, ktorý slúži výlučne pre potreby poľnohospodárskeho družstva.

Pramene a pramenné oblasti

V záujmovom území nachádzajúcom sa v podcelku Nitrianska pahorkatina a časti Bojnianska pahorkatina sa pramene, ani minerálne a termálne vody nevyskytujú.

Vodohospodársky chránené územia

Predmetné územie nezasahuje do Chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO). Priamo v dotknutom území sa nenachádza vodohospodársky významné územie.

PHO

Predmetné územie sa nenachádza v pásme hygienickej ochrany (PHO). Priamo v dotknutom území sa nenachádza vodohospodársky významné územie resp. ochranné pásmo vodného zdroja (PHO). V blízkosti územia sa nenachádzajú žiadne zdroje termálnych a minerálnych vôd.

Pre ďalší rozvoj, či už bytový, výrobný, športový alebo rekreačný upozorňuje SVP, š.p. na oprávnenie pri správe vodných tokov, kde v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z. z. podľa § 49 môže správca vodného toku pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami, v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku, sú pozemky do 10 m od brehovej čiary pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze. Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma.

- v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod.);
- podporovať inovačné postupy a technológie zabezpečujúce vsakovanie dažďových vôd do územia a obmedziť vypúšťanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku do vodných tokov;

Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma odsúhlasiť s príslušným správcom vodných tokov.

Pri aktivitách obce (priestorovom usporiadaní územia, umiestňovaní a uskutočňovaní stavieb v blízkosti vodných tokov) vyplývajúcich z predmetného strategického dokumentu požadujeme rešpektovať zákon č. 364/2004 Z.z., o vodách v znení neskorších predpisov a zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov. Pre návrh odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd je potrebné zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle NV SR č. 269/2010, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.

Vodné hospodárstvo

Navrhovaný stav – riešený územný plánom

Sídelný útvar Veľké Dvorany spadá v rámci zásobovania pitnou vodou do Skupinového vodovodu Topoľčany, ktorý je zásobovaný vodou z dvoch smerov a to z VDJ Krušovce, napojeného na Ponitriansky skupinový vodovod a zo starej pramennej oblasti Podhradie-Závada-Záhrady.

V Skupinovom vodovode Topoľčany sú zachytené nasledovné pramene : Beňovský, Lúky, Rybníčky I. a II., Zľavy, Zvernica.

Voda zachytená z prameňa Lúky je ČS prečerpávaná do vodojemu Záhrada (50m³). Odtiaľ je vedená potrubím z prameňov Zľavy, Zvernica a vŕtanej studne HVZ1 cez obec Tesáre do VDJ Tesáre-Bojná 2x250 m³. Z týchto prameňov cez vodojem Tesáre-Bojná 2x250 m³ sú prednostne zásobené obce : Tesáre, Bojná, Malé a Veľké Dvorany. Prípadný prebytok vody

dotečie tiež gravitačne do prerušovacej komory 1x50 m³ nad obcou Tesáre a bude sa ňou dotovať prívod vody z VDJ Duchonka, ktorým sa plní VDJ Kuzmice pre mesto Topoľčany.

Zdrojom vody pre sídelný útvar Veľké Dvorany a súčasne aj pre sídelný útvar Malé Dvorany a Bojná je vodojem Tesáre-Bojná 2x250 m³. Z vodojemu Tesáre-Bojná je vybudované zásobné vodovodné potrubie DN 200 a DN 150, ktoré zásobuje sídelný útvar Bojná, Malé Dvorany a Veľké Dvorany pitnou vodou. Zásobné vodovodné potrubie je na konci trasy prepojené na rozvodnú vodovodnú sieť sídelného útvaru Veľké Dvorany. V bode prepojenia je vybudovaná vodomerná šachta Veľké Dvorany.

Sídelný útvar Veľké Dvorany je zásobovaný v jednom tlakovom pásme.

Pre návrhové obdobie je potrebné rozšíriť existujúcu vodovodnú sieť o nasledovné :

VETVA	MATERIÁL	PRIEMER V (mm)	DĹŽKA V (m)
„1-2“	HDPE	100	790,0
„1-2-1“	HDPE	100	216,6
„1-3“	HDPE	100	249,7
„2“	HDPE	100	272,0
„2-2-1“	HDPE	100	124,0
„2-3“	HDPE	100	155,0
„2-4“	HDPE	100	520,6
„2-4-1“	HDPE	100	128,0
„3“	HDPE	100	769,6
„3-1“	HDPE	100	27,5
„4“	HDPE	100	902,0

Celková potrebná dĺžka vodovodného potrubia pre konečný stav riešený územným plánom predstavuje 4155,0m.

Vodovodná sieť je navrhovaná ako okružná sieť v kombinácii s vetvovou sieťou, s čo najväčšou mierou zokružovania vodovodnej siete.

Tlakové pomery vo vodovodnej sieti sa budú pohybovať cca 0,4 MPa.

Vodovodné potrubia budú uložené v komunikáciách, chodníkoch a vo výnimočných prípadoch v zelených pásoch.

Na jednotlivých vetvách budú umiestnené uzávery, hydranty, hydrant – kalník a hydrant – vzdušník.

Ochranné pásmo vodovodného potrubia v zmysle zákona č.442/2002 o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách je :

- pre potrubie do DN 500 – 1,5m horizontálne na obe strany od okraja potrubia
- pre potrubie nad DN 500 – 2,5 m horizontálne na obe strany od okraja potrubia.

Výpočet potreby vody

Výpočet potreby vody pre sídelný útvar Veľké Dvorany je spracovaný v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z.z. zo dňa 14.11.2006.

Návrhový stav riešený územným plánom

Počet obyvateľov : 1884 obyv.

Priemerná špecifická potreba vody pre bytový fond , občiansku a technickú vybavenosť /Qp/

Bytový fond

1884 obyv..... 145 l/ob/d..... 273 180 l/d.....3,161 l/s

Vybavenosť

1884 obyv..... 25 l/ob/d..... 47 100 l/d.....0,545 l/s

$$Q_p = 3,161 + 0,545 = 3,706 \text{ l/s}$$

Maximálna denná potreba vody Qm

$$Q_h = Q_p \times K_d$$

$$Q_m = 3,706 \times 1,6$$

$$Q_m = 5,929 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba vody Qh

$$Q_h = Q_m \times K_h$$

$$Q_h = 5,929 \times 1,8$$

$$Q_h = 10,673 \text{ l/s}$$

Zásady technického riešenia verejnej vodovodnej siete predpokladajú:

- 1) Technické riešenie verejnej rozvodnej vodovodnej siete zodpovedá ustanoveniam normy STN EN 805:2001 (75 5403) – Vodárenstvo; Požiadavky na systémy a súčasti vodovodov mimo budov; a STN 75 5401:1988 - Navrhovanie vodovodných potrubí.
- 2) Opis technického riešenia tlakového potrubia
 - potrubie bude navrhované ako tlakové pre tlak do 1MPa, s detailmi technického riešenia podľa normy STN 75 5401 - Navrhovanie vodovodných potrubí
 - potrubie je z PVC, profilu DN 100
 - v bežnej trase bude potrubie uložené tak, aby krytie nad potrubím bolo od 1,4 do 1,7m.

Na potrubnej trase sú navrhnuté sekčné uzávery, ktoré slúžia pri poruche systému na odstavenie úseku. Zasúvadlá sú ovládané zemnou zasúvadlovou súpravou.

Poloha podzemných zasúvadliel je signalizovaná orientačnými tabuľkami podľa OTN 75 5025.

Trasa potrubia bude križovať rôzne terajšie podzemné a nadzemné vedenia. Styk sa navrhuje podľa ustanovení STN 73 6005 - Priestorová úprava vedení technického vybavenia.

Pozemné komunikácie štátnych ciest budú križované prevedením tlakového potrubia v otvore pretlačenom pod cestou.

Zásady pripojenia spotrebiteľov na vodovod:

Súčasťou súkromnej vodovodnej prípojky je vždy vodomerná šachta navrhnutá podľa STN 75 5411 – Vodovodné prípojky.

Na vodovodný systém sa môžu napojiť odberné miesta vodovodnými prípojkami podľa STN 75 5411. Odberné miesta, kde sa manipuluje so zdraví škodlivými vodami,

musia mať vodovodnú prípojku vybavenú spätnou klapkou so zavzdušnením pri strate tlaku vody vo vodovodnom systéme pitnej vody.

Kombinovanie napojenia vlastných vodných zdrojov na ten istý vnútorný vodovod, alebo na vnútroareálový rozvod vody sú zásadne neprípustné. V prípade záujmu odberateľa vody o kombinovanie odberu z vlastného vodného zdroja a z vodovodu podľa toho projektu, je potrebné tlakové prerušenie medzi verejným vodovodom a súkromným vodovodom.

Je potrebné vykonávať kontrolu kvality pitnej vody v zmysle Nariadenia vlády SR číslo 354/2006 Z.z. Kvalita vody bude meraná v rámci obecného vodovodu na základe odsúhlaseného harmonogramu prevádzkovateľa Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Nitre. Kontrola kvality vody sa vykonáva v budove obecného úradu.

Podrobné grafické riešenie navrhovaných vodárenských zariadení je obsahom výkresu č.10.

„V zmysle Zákona MŽP SR č. 442/2002 Z.z. §22, v znení neskorších predpisov, ak má žiadateľ o pripojenie na verejný vodovod požiadavky, ktoré presahujú možnosti dodávky vody existujúcim verejným vodovodom, vlastník verejného vodovodu môže odmietnuť splnenie týchto požiadaviek. Ak to technické podmienky umožňujú, so súhlasom vlastníka verejného vodovodu si žiadateľ o pripojenie na verejný vodovod môže splnenie týchto požiadaviek zabezpečiť vlastnými zariadeniami na vlastné náklady.“

Zavlažovanie

Zavlažované územia predstavujú vlastne územia poľnohospodárskej pôdy, na ktorých sú vybudované zavlažovacie systémy (závlahy). Ide najmä o oblasti s nižšou intenzitou zrážok, na pôdach málo zadržujúcich vodu, umožňujú reguláciu využívania vody v poľnohospodárskej krajine za účelom zvyšovania produkcie v poľnohospodárstve. V závislosti od prírodných podmienok - zdrojov vody v krajine (podzemných i povrchových), zvýšený tlak na využívanie vody môže mať aj negatívne dôsledky ako napr. vodnú eróziu, salinizáciu alebo kontamináciu podzemných vôd splavenými minerálmi hnojivami či pesticídami. Na druhej strane dosahovanie lepších výsledkov v poľnohospodárstve vytvára tlak na využívanie prírodných zdrojov, najmä vody. Pri dostatočných zásobách vody a jeho vysokom potenciáli využiteľnosti, sa samotný tlak na využívanie vody môže pohybovať v intenciách trvalej udržateľnosti.

V riešenom území obce sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

Kanál(evidenčné číslo 5209 166 001), ktorý bol vybudovaný v roku 1967, má dĺžku 0,690km v rámci stavby „OP Urmince“ a je v správe Hydromeliorácie š.p.

V k.ú. je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom – vlastník neznámy.

Vodné zdroje a ich ochranné pásma

V k.ú. obce Veľké Dvorany sa vodné zdroje s ochranným pásmom nenachádzajú.

Závlahové stavby

Pozostávajú zo záujmového územia závlahy a podzemného závlahového potrubia. Na povrch sú vyvedené hydranty, vzdušníky, kalníky, chránené betónovými skružami. V katastrálnom území sa nenachádzajú žiadne hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie š.p.

B16.2 KANALIZÁCIA

Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

V súčasnosti má obec Veľké Dvorany vybudovanú splaškovú kanalizáciu a čistiareň splaškových odpadových vôd, s odvedením vyčistených odpadových vôd do vodného toku Bojnianka.

Obec Veľké Dvorany, spolu s obcami Malé Dvorany a Bojná má vybudovanú kanalizáciu a ČOV v rámci stavby: „Kanalizácia čistiareň odpadových vôd Bojná – Veľké Dvorany“ na ktorú Okresný úrad Topoľčany, odbor starostlivosti o životné prostredie ako miestne príslušný orgán štátnej vodnej správy podľa §61 zákona c. 364/2004 Z.z. o vodách vydal povolenie na zriadenie vodnej stavby „Kanalizácia a ČOV Bojná – Veľké Dvorany“ pod číslom OU-TOOSZP-2014/003254-To zo dňa 30.7.2014.

Predmetom stavby bola kanalizácia Bojná v k.ú. Bojná, Malé Dvorany, kanalizácia Veľké Dvorany a čistiareň odpadových vôd Veľké Dvorany, v k.ú. Veľké Dvorany. Kapacita ČOV je podľa stavebného povolenia 2650 obyvateľov (1988 ekvivalentných obyvateľov).

Kanalizačná sieť v obci je zrealizovaná ako delená kanalizácia - splašková kanalizačná sieť.

Vzhľadom na nepriaznivú konfiguráciu terénu kanalizačná sieť je zrealizovaná ako gravitačná sieť v kombinácii s čerpacími stanicami a prečerpávaním splaškových odpadových vôd do najbližšej gravitačnej kanalizačnej stoky.

Návrh

Pre odvedenie splaškových vôd z územia riešeného územným plánom je potrebné dobudovať splaškovú kanalizačnú sieť a to o:

- gravitačnú kanalizačnú sieť
- 3 ks kanalizačnej čerpacej stanice PČSD, PČSE a PČSF
- kanalizačného výtlaku

Gravitačná kanalizačná sieť

Vzhľadom na charakter územia je navrhovaný systém kanalizácie gravitačný, v kombinácii s dvomi prečerpávacími stanicami a kanalizačnými výtlakmi. Jednotlivé stoky budú gravitačne odvádzať splaškové vody do jestvujúcej gravitačnej kanalizácie, resp. do podzemnej čerpacej šachty, odkiaľ budú prečerpávané cez výtláčne potrubie do najbližšej šachty nasledujúcich gravitačných stôk.

Vedenie trasy navrhovanej kanalizácie v intraviláne obce bude väčšinou v miestnych komunikáciách, prípadne v zelených pásoch.

V rámci návrhu územného plánu je potrebné doprojektovať a vybudovať nasledovné gravitačné kanalizačné stoky :

- stoka „A1“ – PVC DN 300 - 455,0m
- stoka „A1-1“ – PVC DN 300 - 332,0m
- stoka „B4“ – PVC DN 300 – 622,2m
- stoka „B4-1“ – PVC DN 300 – 207,7m
- stoka „C“ – PVC DN 300 – 87,0m
- stoka „C1-1“ – PVC DN 300 – 210,2m
- stoka „C1-1-1“ – PVC DN 300 – 51,0m

-stoka „C2“ – PVC DN 300 – 292,6m
 -stoka „C2-1“ – PVC DN 300 – 123,0m
 -stoka „D“ – PVC DN 300 – 162,0m
 -stoka „E“ – PVC DN 300 – 211,0m
 -stoka „F“ – PVC DN 300 – 187,0m

Celkovo je potrebné doprojektovať a dobudovať pre jestvujúci a navrhovaný stav riešený územným plánom 2940,7 m gravitačnej splaškovej kanalizácie, materiálu a dimenzie PVC DN 300.

V náväznosti na kanalizačnú sieť sa budú postupne budovať aj kanalizačné prípojky, ktoré slúžia na odkanalizovanie domov ležiacich pozdĺž trasy gravitačných stôk. Pre každú nehnuteľnosť bude vybudovaná samostatná kanalizačná prípojka z potrubia PVC DN 150, resp. DN 200 združená, zaústená do stoky prostredníctvom sedlovej odbočky PVC DN 300/150, resp. PVC DN 300/200 a na ňu nadväzujúce tvarovky – kolena PK 150/30°, PK 150/45°. Domové prípojky budú ukončené revíznou kanalizačnou šachtičkou pred hranicou pozemku majiteľa pripojovanej nehnuteľnosti.

Čerpace stanice

PČSD

Na kanalizačnej stoke „D“ navrhujeme z dôvodu nepriaznivých výškových pomerov navrhovanej kanalizačnej siete voči jestvujúcej kanalizačnej sieti, vybudovať jednu prečerpávaciu čerpaciu stanicu splaškových odpadových vôd PČSD. Jedná sa o podzemný objekt a slúži na prečerpávanie splaškových odpadových vôd privedených do objektu z kanalizačnej stoky „D“ do kanalizačnej stoky „C“.

PČSE

Na kanalizačnej stoke „E“ navrhujeme z dôvodu nepriaznivých výškových pomerov navrhovanej kanalizačnej siete voči jestvujúcej kanalizačnej sieti, vybudovať jednu výtlačnú prečerpávaciu čerpaciu stanicu splaškových odpadových vôd PČSE. Jedná sa o podzemný objekt a slúži na prečerpávanie splaškových odpadových vôd privedených do objektu z kanalizačnej stoky „E“ do kanalizačnej stoky „B“.

PČSF

Na kanalizačnej stoke „F“ navrhujeme z dôvodu nepriaznivých výškových pomerov navrhovanej kanalizačnej siete voči jestvujúcej kanalizačnej sieti, vybudovať jednu výtlačnú prečerpávaciu čerpaciu stanicu splaškových odpadových vôd PČSF. Jedná sa o podzemný objekt a slúži na prečerpávanie splaškových odpadových vôd privedených do objektu z kanalizačnej stoky „F“ do kanalizačnej stoky „A“.

Kanalizačné výtlaky a tlaková kanalizácia

V rámci dobudovania kanalizačnej siete pre ÚP Veľké Dvorany je potrebné vybudovať :
 -z navrhovanej prečerpavacej stanice PČSD kanalizačný výtlak VD - HDPE D90 a dĺžky 180,6m.

Kanalizačným výtlakom budú dopravované splaškové odpadové vody z čerpacej stanice osadenej na kanalizačnej stoke „D“ do kanalizačnej stoky „C“.

-z navrhovanej prečerpavacej stanice PČSE kanalizačný výtlak VE - HDPE D90 a dĺžky 258,7m.

Kanalizačným výtlakom budú dopravované splaškové odpadové vody z čerpacej stanice osadenej na

kanalizačnej stoke „E“ do kanalizačnej stoky „B“.

-z navrhovanej prečerpavacej stanice PČSF kanalizačný výtlak VF - HDPE D90 a dĺžky 298,0m.

Kanalizačným výtlakom budú dopravované splaškové odpadové vody z čerpacej stanice osadenej na kanalizačnej stoke „F“ do kanalizačnej stoky „A“.

Ochranné pásmo kanalizačného potrubia v zmysle zákona č.442/2002 o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciach je :

- pre potrubie do DN 500 – 1,5 m horizontálne na obe strany od okraja potrubia.
- pre potrubie nad DN 500 – 2,5 m horizontálne na obe strany od okraja potrubia.

Celkové množstvo odpadových vôd prijímaného do kanalizačnej siete – návrh riešený ÚP

-výhľad riešený ÚP - 1884 obyv.

Priemerný denný prítok odpadových vôd Q_{24}

$$Q_{24} = 273,18 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{24} = 11,382 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$Q_{24} = 3,161 \text{ l/s}$$

Maximálny hodinový prítok odpadových vôd Q_h

$$Q_h = 34,138 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$Q_h = 9,483 \text{ l/s}$$

Minimálny hodinový prítok odpadových vôd $Q_{\min}$

$$Q_{\min} = 6,825 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$Q_{\min} = 1,896 \text{ l/s}$$

Navrhované ciele a zásady riešenia:

1. Vytvoriť územno-technické predpoklady pre realizáciu vodovodu, kanalizácie v obci, vo všetkých rozvojových lokalitách a zaradiť ich medzi verejnoprospešné stavby.
2. Rešpektovať vodárenské zariadenia a ich ochranné pásma.
3. Vytvorenie územno-technických podmienok pre lokalizáciu stavieb, objektov a opatrení protipovodňovej ochrany obce.
4. Vytvoriť územno-technických podmienky pre lokalizáciu stavieb, objektov a opatrení protipovodňovej ochrany obce. Zamedziť výstavbu v území ohrozovanom povodňami. Vlastnú výstavbu situovať nad hladinu Q_{100} - ročnej veľkej vody, mimo zistené inundačné územie.
5. Zachovať retenčnú schopnosť územia/ dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe v maximálnej miere zadržať v území.
6. Rozvojové aktivity riešiť v súlade so zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

7. Rešpektovať potrubné vedenia a ochranné pásma v zmysle zákona č. 442/2002 Z.z.
8. Rešpektovať a zachovať ochranné pásma vodohospodársky významného vodného toku- Bojnianka.
V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí.
Zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity – „Ochranné pásmo vodných tokov“, Smernej i Závaznej časti ÚPN. Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (§ 49 Zákona o vodách č.364/2004 Z.z). Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary. Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma.
9. V ÚPD sú rešpektované dostupné vypracované projektové dokumentácie nových zdravotne - vodohospodárskych stavieb (Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.).
10. V rámci rozvoja obce, či už bytového, výrobného, športového alebo rekreačného rešpektovať Zákon o vodách č. 364/2004 Z.z a príslušné platné normy STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“ a pod.
11. V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z o ochrane pred povodňami.
12. Zabezpečiť ochranu inundačného územia a vytvárať podmienky pre:
 - pre prirodzené meandrovanie vodných tokov
 - pre spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia
 - dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe je potrebné v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia), akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov, respektíve kontrolované vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky
 - návrh odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z.z. a NV SR č.269/2010 Z.z, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd;
 - komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody;
 - vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu zastavané územie obce;
 - stavby protipovodňovej ochrany sú zaradené v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby,
 - v rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich;
 - navrhované križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť technicky riešené v zmysle s STN 73 6822;
Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v citlivej oblasti v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma prejednať s príslušným správcu vodného toku;
13. Na vodovodných radoch vybudovať nadzemné hydranty. Podzemné hydranty je možné realizovať len na miestach, ktoré spĺňajú požiadavky podľa vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. § 8 ods. 6.

Z hľadiska ochrany pred požiarmi žiadame zabezpečenie prístupových komunikácií k objektom a zdrojom vody na hasenie požiarov v zmysle predpisov o ochrane pre požiarmi.

- 14. Zabezpečiť ochranu a obnovu verejného vodovodu .*
- 15. Realizácia novej ÍBV je možná až po komplexnom doriešení jej zásobovania vodou cez verejný vodovod a odvedenia odpadových vôd do verejnej kanalizácie.*
- 16. Snažiť sa udržať vody z povrchového odtoku na miestach, kde padnú a neodvádzať ich do recipientu, resp. kanalizácie.*
- 17. Doriešiť zabezpečenie vykonania preventívnych opatrení pred povodňami, ako sú opatrenia, ktoré spomaľujú odtok vody z povodia do vodných tokov, zvyšovanie retenčnej schopnosti územia, akumuláciu vody v lokalitách na to vhodných a ktoré chránia od zaplavenia územia vodou z povrchového odtoku, ako aj zaplavenia vodou z vodného toku.*
- 18. Pri umiestňovaní stavieb brať do úvahy inundačné územia, územia ohrozené povodňami (v potenciálnej zóne zaplavenia) a pobrežné pozemky vodných tokov.*
- 19. Rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov.*
- 20. Pri schvaľovaní nových investičných zámerov brať do úvahy ich budúci možný vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd, ako aj ich celkový vplyv na životné prostredie.*
- 21. monitorovať kvalitu povrchových vôd, eliminovať vypúšťanie odpadových vôd;*

B16.3 PLYNOFIKÁCIA

1.1. Dôvody na vypracovanie

Návrh plynárenských zariadení (PZ) bol vypracovaný pre Návrh Územného plánu obce (ÚPN-O) Veľké Dvorany. ÚPN-O rieši kataster Veľké Dvorany.

1.2. Podklady použité na vypracovanie

Na vypracovanie návrhu PZ boli použité tieto podklady:

- údaje poskytnuté od SPP – distribúcia a.s., od OcÚ Veľké Dvorany a od spracovateľa ÚPN-O,
- mapové podklady riešeného územia od spracovateľa ÚPN-O,
- Zákon č. 251/2012 Z.z. o energetike a
- Technické pravidlo plyn TPP 702 07 Miestne plynovody a prípojky. Zásady pre navrhovanie distribučných sietí s prevádzkovým tlakom do 400 kPa.

2. Stav odberateľov zemného plynu v obci

Zemný plyn (ZP) sa v obci v najväčšej miere používa na účely vykurovania, prípravu teplej vody, varenie a na rôzne technologické účely.

Každý odberateľ ZP je vybavený obchodným meradlom na meranie odobratého množstva ZP. Obchodné meradlo je vlastníctvom distribútora (dopravcu) ZP.

2.1. Kategorizácia odberateľov zemného plynu

V obci sa môžu v zmysle kategorizácie odberateľov nachádzať štyri základné kategórie odberateľov ZP. Prvou kategóriou odberateľov je kategória domácnosti (D). Druhou kategóriou odberateľov (ročný odber do 60 tis.m³) je kategória maloodberatelia (M). Treťou kategóriou odberateľov (ročný odber nad 60 tis.m³) je kategória strednoodberateľov (S). Štvrtou kategóriou odberateľov (ročný odber nad 400 tis.m³) je kategória veľkoodberateľov (V).

Stav odberateľov nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce podľa jednotlivých kategórií k 10/2021 je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

stav odberateľov ZP k 10/2021:

<i>kategória odberateľa</i>	<i>počet</i>
domácnosť (D)	193
maloodberateľ (M)	13
strednoodberateľ (S)	0
veľkoodberateľ (V)	0

3. Stav plynárenských zariadení v obci

Dominantným energonosičom na výrobu tepelnej energie v predmetnej obci je ZP. Zo zdroja ZP k jeho odberateľom je ZP dodávaný VTL a STL plynovodnou distribučnou sieťou (DS) tvorenou systémom diaľkových a miestnych PZ. Plynovodnú DS v katastrálnom území obce v súčasnosti prevádzkuje najmä fa SPP – distribúcia, a.s..

3.1. Opis plynárenských zariadení

Primárnym zdrojom ZP obce Veľké Dvorany je VTL prípojka (PR) Urmince PN25 DN50 z VTL plynovodu (PL) Chrabrany - Urmince PN25 DN150 a VTL regulačná stanica (RS) VTL/STL2 RS 2000 Urmince. Tieto PZ sa ale v katastrálnom území obce Veľké Dvorany nenachádzajú.

Sekundárnym zdrojom ZP v obci Veľké Dvorany je STL2 plynovodná DS Veľké Dvorany. Táto tzv. miestna sieť (MS) tvorí jednu spoločnú rozvodňu ZP aj s STL2 plynovodnými DS Urmince a Bojná.

MS je tvorená úsekmi PL a PR z PE a ocele. MS zabezpečuje v obci plošnú distribúciu a dodávku ZP.

Do odberných plynových zariadení (OPZ) jednotlivých odberateľov v obci je ZP dodávaný plynovodnými prípojkami. Doreguláciu ZP a meranie odberu ZP zabezpečujú plynové regulačné a meracie zariadenia (RaMZ). Prevádzku OPZ zabezpečujú odberatelia ZP na vlastné náklady.

3.2. Prehľad a parametre plynárenských zariadení

Prehľad a parametre PZ nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce Veľké Dvorany podľa jednotlivých zariadení sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách:

distribučné STL2 prepojovacie PL:

<i>Názov</i>	<i>prevádzkový tlak</i>	<i>dimenzia</i>	<i>materiál</i>
PL Urmince - Veľké Dvorany	do 300 kPa	DN100	oceľ

distribučné STL plynovodné MS:

<i>Názov</i>	<i>konštrukčný tlak</i>	<i>prevádzkový tlak</i>	<i>materiál</i>
MS Veľké Dvorany	PN4	do 300 kPa	oceľ / PE

distribučné zariadenia KAO:

Názov	SKAO	anódové uzemnenie
KAO Veľké Dvorany	Veľké Dvorany	koľajnicové

4. Riešenie plynofikácie

Navrhované riešenie spočíva v rozšírení jestvujúcich STL PZ o nové STL PZ v súlade s Návrhom ÚPN-O.

Navrhované STL plynovodné úseky v intraviláne obce budú ZP zásobované z jestvujúcich STL plynovodnej DS Veľké Dvorany. Prevádzkované budú na taký pretlak ZP STL2, na aký je v súčasnosti prevádzkovaná jestvujúca plynovodná DS obce.

Rozvojové lokality obce budú riešené predĺžením jestvujúcich alebo výstavbou nových plynovodných úsekov.

PZ musia byť navrhnuté tak, aby sa docielilo:

- zachovanie bezpečnostných pásiem na zamedzenie resp. zmiernenie účinkov havárií PZ,
- minimálne križovanie ciest,
- plošné pokrytie zastavaného územia,
- minimálny vecný rozsah PZ a nákladov na ich zriadenie,
- dostatočná prepravná kapacita očakávaných množstiev ZP k miestam jeho budúcej spotreby,
- minimálne zaťaženie súkromných pozemkov vecným bremenom zo situovania PZ.

Na výstavbu STL plynovodov DS treba použiť rúry z HDPE MRS10 – do D75 SDR11 a od D90 SDR17,6.

Na doreguláciu pretlaku plynu STL/NTL treba použiť STL regulátory so vstupným pretlakom o rozsahu do 400 kPa. Zariadenia na doreguláciu tlaku a meranie spotreby ZP budú umiestnené v zmysle platných STN a interných predpisov SPP – distribúcia a.s..

Predmetná obec sa nachádza v oblasti s najnižšou vonkajšou teplotou - 11 °C. Z tohto dôvodu pre kategóriu domácnosti (D) – individuálna bytová výstavba (D_{IBV}) treba na výpočet max. hodinového odberu ZP (Q_{mh}) uvažovať s hodnotou 1,4 m³/h.

Hydraulické parametre navrhovaných úsekov plynovodnej DS (dimenzia, rýchlosť a požadovaný pretlak) budú stanovené / posúdené odbornými pracovníkmi dodávateľa ZP, t.j. v súčasnosti SPP – distribúcia a.s., a to v procese územného konania resp. stavebného povolenia pri návrhoch vyšších stupňov projektovej dokumentácie.

Na hydraulický výpočet treba použiť nasledujúce parametre:

- drsnosť PE potrubia 0,05 mm,
- hustota ZP 0,74 kg/m³,
- teplota ZP 15 °C.

Odbery v uzlových bodoch siete sú dané výskytom jednotlivých kategórií odberov na príslušných úsekoch siete. Max. hodinové odbery treba stanoviť podľa vyššie uvedených špecifických odberov tejto kapitoly.

Vstupné pretlaky do týchto úsekov budú zrejmé z výpočtovej schémy pri spracovaní hydraulického návrhu. Uzlové body navrhovaných úsekov budú špecifikované pretlakmi a odbermi. Treba stanoviť podmienku, aby tlak v jednotlivých uzlových bodoch nepoklesol pod 1,5 násobok pretlaku 20 kPa, t.j., že pretlak v uzlových bodoch siete nesmie poklesnúť pod 30 kPa.

4.1. Rozsah navrhovaných PZ

miestne STL plynovody:

kat. úz.	dimenzia v mm	dĺžka v bm	materiál
Veľké Dvorany	D32	25	HDPE MRS10 SDR11
	D40	135	
	D50	3085	

Dĺžky úsekov plynovodnej DS boli zaokrúhľované na celých 5 m.

4.2. Nárast odberu ZP

ZP na bývanie:

počet BJ IBV	počet BJ HBV	m ³ /h	tis.m ³ /r
328	12	468,8	404,4

5. Ochranné a bezpečnostné pásma

Ochranné pásma jestvujúcich i navrhovaných PZ:

- STL PL a PR v intraviláne 1 m od osi
- KAO anódové uzemnenie 8 m od zariadenia

Bezpečnostné pásma jestvujúcich i navrhovaných PZ:

- STL PL a PR v extraviláne 10 m od osi
- STL PL a PR v intraviláne (2+0,5xD) m od osi
- KAO anódové uzemnenie 40 m od zariadenia

Ochranné a bezpečnostné pásma PZ a činnosť v nich vymedzuje zákon č. 251/2012 Z.z.. Pre situovanie PZ v dotknutom území platia ustanovenia príslušných technických noriem a predpisov.

B16.4 ELEKTRIFIKÁCIA

Obec Veľké Dvorany a jej okolie je zásobovaná elektrickou energiou z prípojok vzdušného vedenia 22kV, ktoré sú napojené na hlavnú linku č. 242, 22kV vzdušného vedenia. Prípojky vedú ku stožiarovým a kioskovým trafostaniciam. Elektrizáciu sieť v obci spravuje ZSD, a teda je i prevádzkovateľom väčšiny trafostaníc. Energetický kód obce je 0103. Vzdušné vedenia SEPS cez katastrálne územie neprechádzajú

Sekundárny rozvod v obci je riešený ako vzdušný na betónových stožiaroch. Súčasné napäťové pomery na sekundárnej strane, aj na koncoch odbočiek, sú dobré.

Vzhľadom na predpokladanú výstavbu jednotlivých celkov a ulíc v trase vzdušného 22kV vedenia sa urobí zakabelizovanie napojenia existujúcich, rekonštruovaných (zo stožiarových na kioskové) a nových TS v rámci obce.

V obci sa nachádzajú nasledovné trafostanice, ktoré sú v správe ZSD alebo sú cudzie.

Prehľad pôvodných , rekonštruovaných navrhovaných trafostaníc

	pôvodný Pi	navrhovaný Pi.
TS 0103 - 01 PTS400	/ 160 KvA /	kiosk / 250 KvA /ZSD
TS 0103 - 02 2.5stĺpová	/ 160 KvA /	kiosk / 400 KvA /ZSD
TS 0103 - 03 PTS 250	/160 KvA /	kiosk /250 KvA /ZSD
TS 0103 - 04	/ 160 KvA /	kiosk / 250 KvA /cudzia

Novonavrhované trafostanice :	navrhovaný Pi.
-TS-nová-1-kiosková (UPC „H “)	250 kVA
-TS-nová-2-kiosková (UPC „U “)	100 kVA

Elektrické rozvody v obci sú prevedené vodičmi AlFe 25 mm² až AlFe 70 mm² na nadzemných podperách. Elektrické vzdušné rozvody sú v pomerne dobrom stave. V prípade plánovanej investičnej výstavby, podnikateľských a výrobných areálov, bude vybudovaná nová sieť trafostaníc s uložením káblových rozvodov do zeme (prípadne napojenie na existujúce trafostanice). V kontexte rozvoja budú zároveň riešené rozvody pre verejné osvetlenie iba zemnými káblami a osadením svietidiel na oceľové estetické stožiare.

Navrhované a rekonštruované TS bude treba riešiť ako typové -TBSV s napojením na navrhované káblové vedenie 22kV.

V urbanistickom návrhu výstavby sa uvažuje s nárastom počtu bytových jednotiek, občianskou vybavenosťou a s výrobou a podnikaním. Sídlný útvar je rozdelený na územno priestorové celky (UPC), v ktorých sa uvažuje s nárastom energetickej záťaže na celkovú hodnotu cca 1500 kVA. Ktoré bude riešené vybudovaním nových TS a rekonštrukciou existujúcich TS.

Ochranné pásmo el. vedení a transformátora treba dodržať v zmysle zákona o energetike č.656/2004. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti elektroenergetického zariadenia, ktorý je určený na zabezpečenie jeho spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča .

Táto vzdialenosť je 10 m pri napätí 22 kV (v súvislých lesných priesekoch 7 m) a u stožiarovej TS.

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti do 2m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
- vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti presahujúcej 5m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia.
- vlastník nehnuteľnosti je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na ten účel umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného vedenia udržiavať priestor pod vedením a voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia. Táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej od krajného vodiča nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podperného bodu.
- stavby, konštrukcie, skládky, výsadbu trvalých porastov, práce a činnosti vykonané v ochrannom pásme je povinný odstrániť na vlastné náklady ten, kto ich bez súhlasu vykonal alebo dal vykonať.

Elektrické vedenia a ich ochranné pásma.

Elektrické nadzemné vedenie VN 22kV a slúžia predovšetkým pre potreby obce časť má tranzitný charakter.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia 22 kV (1kV až 35 kV vrátane, pre vodiče bez izolácie) je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti 10 m meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča.

Podľa § 36 zákona č. 656/2004 o energetike a o zmene niektorých zákonov je v ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané: pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m. Vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia je možné porasty pestovať do takej výšky, aby sa pri páde nemohli dotknúť vodiča elektrického vedenia. Na základe konzultácii s predstaviteľmi Západoslovenských elektrární bolo dohodnuté, že priamo pod vedením bude ponechaný priesek 3 m bez výsadby, z dôvodu prístupnosti k objektu.

ÚPN vytvára územno-technické predpoklady pre zavedenie silových elektroenergetických sietí do všetkých rozvojových lokalít a radí ich medzi verejnoprospešné stavby. ÚPN obce rešpektuje všetky elektroenergetické siete a zariadenia a ich ochranné pásma.

Trvalé ciele riešenia:

1. *Vytvárať územno-technické predpoklady pre napojenie silových elektroenergetických sietí do všetkých rozvojových lokalít a zaradiť ich medzi verejnoprospešné stavby.*
2. *Rešpektovať všetky elektroenergetické siete a zariadenia a ich ochranné pásma.*
3. *Kabelizovať všetky určené 22 kV vzdušné elektrické vedenia tak, aby sa odblokovali rozvojové územia obce.*

B 16.5 SPOJE A ZARIADENIA SPOJOV

Riešeným územím prechádzajú spojovacie telefónne vedenia, podzemné oznamovacie vedenia. Obec patrí z hľadiska telekomunikačného členenia do primárnej oblasti Topoľčany. V rámci sídla, ktoré je kategorizované ako sídlo miestneho významu.

Rozvod po obci je riešený káblom vedením uloženým v zemi a z časti vzduchom závesným káblom TCEKES k jednotlivým účastníkom je riešené odbočenie cez vonkajšie spojky vzdušne.

Súčasná kapacita káblového rozvodu postačuje pokryť terajšie požiadavky na zriadenie telefónnych účastníckych staníc.

Pre plánované rozšírenie je potrebné pri rozšírení zväčšiť kapacitu RSÚ. Z RSÚ je potrebné uložiť telekomunikačné káble v zemi s možnosťou odbočiek pre navrhované rozšírenie liniek.

Rozvodná sieť miestnych telekomunikačných sietí je vedená zemnými káblami prevažne popri komunikáciách. Vo väčšej časti obce sú vzdušné telekomunikačné rozvody, cez ktoré sa prostredníctvom účastníckych rozvádzačov napájajú jednotliví účastníci.

V zmysle zákona č.610/2003 podľa § 67 o elektronických komunikáciách sú vedenia verejnej elektronickej komunikačnej siete (VEKS) chránené ochranným pásmom.

Ochranné pásmo VTS je široké 1 m od osi jeho trasy. Hĺbka a výška OP je 2 m od úrovne zeme pri podzemných vedeniach a v okruhu 2 m pri nadzemných vedeniach.

V ochrannom pásme nemožno:

- umiestňovať stavby, zariadenia a porasty, ani vykonávať zemné práce, ktoré by mohli ohroziť telekomunikačné zariadenie,

- vykonávať prevádzkové činnosti spojené s používaním strojov a zariadení, ktoré rušia prevádzku telekomunikačných zariadení, alebo poskytovanie verejných telekomunikačných služieb.

V obci sa nachádzajú siete elektronických komunikácií (ďalej len SEK) spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Telekomunikačné vedenia a zariadenia v plnom rozsahu rešpektovať, z uvedeného dôvodu do grafickej časti dokumentácie územného plánu /ÚP/, zakresliť a zapracovať všetky existujúce trasy telekomunikačných vedení a zariadení.

– Existujúce zariadenia sú chránené ochranným pásmom (§68 zákona č. 351/2011 Z. z.) a zároveň je potrebné dodržať ustanovenie §65 zákona č. 351/2011 Z. z. o ochrane proti rušeniu.

– Upozorňujeme že v textovej časti musí figurovať podmienka spoločnosti Slovak Telekom, a.s. a/alebo DIGI SLOVAKIA, s.r.o. o zákaze zriaďovania skládok materiálu a zriaďovania stavebných dvorov počas výstavby na existujúcich podzemných kábloch a projektovaných trasách prekládok podzemných telekomunikačných vedení a zariadení.

– Nedodržanie vyššie uvedených podmienok ochrany zariadení je porušením povinností podľa § 68 zákona č. 351/2011Z.z. o elektronických komunikáciách v platnom znení.

– Križovania a súběhy navrhovaných inžinierskych sietí s PTZ je potrebné, riešiť podľa STN 73 6005

– Pri umiestňovaní zástavby alebo iných činností v blízkosti existujúcich telekomunikačných vedení a zariadení požadujeme, rešpektovať ich ochranné pásma.

V rámci plánovaného rozvoja obce je potrebné navrhnuť a zapracovať do ÚP, pripojenia jednotlivých riešených lokalít na verejnú elektronickú komunikačnú sieť /VEKS/, zemnými káblami rozvodmi.

Obecný rozhlas

Ústredňa obecného rozhlasu je umiestnená v budove obecného úradu .

Záver

V ochrannom pásme telekomunikačných zariadení a sietí nemožno:

- umiestňovať stavby, zariadenia a porasty, ani vykonávať zemné práce, ktoré by mohli ohroziť telekomunikačné zariadenie;
- vykonávať prevádzkové činnosti spojené s používaním strojov a zariadení, ktoré rušia prevádzku telekomunikačných zariadení, alebo poskytovanie verejných telekomunikačných služieb.

ÚPN vytvára územno-technické predpoklady pre napojenie elektrických a telekomunikačných sietí do všetkých rozvojových lokalít, ku všetkým objektom a zaraďuje ich medzi verejnoprospešné stavby. V zmysle § 67e ods.1. vrátane odseku 2 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v platnom znení sú v územnom pláne zakreslené trasy vedenia elektrickej komunikačnej siete. Vedenie elektrickej komunikačnej siete je podľa § 2 ods. 14 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách ako aj podľa § 139a ods. 10 písm. e) stavebného zákona verejným technickým vybavením územia.

B17 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, PRÍPADNE HODNOTENIE Z HĽADISKA PREDPOKLADANIA VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Prírodné stresové javy

Seizmicita

Riešené územie sa nachádza v oblasti mimo epicentier zemetrasnej činnosti /lokalita s možnosťou výskytu makroseizmickej intenzity o sile 6° MCS. Pásmo 6. stupňa medzinárodnej stupnice MSK-64 (Medvedevova-Sponheuerova-Kárnikova stupnica). zdroj: *geo.enviroportal*

Rádioaktivita

Problematika rádioaktívneho ožarovania obyvateľstva je v ostatných rokoch vo svete i v Slovenskej republike predmetom zvýšenej pozornosti. Dôvodom je značná radiačná záťaž, podmienená umelými i prírodnými zdrojmi a nové poznatky hodnotenia ionizujúceho žiarenia. Z celkového rádioaktívneho žiarenia, ktoré voľne pôsobí na obyvateľstvo, viac ako dve tretiny tvoria prírodné rádioaktívne zdroje. Z nich radón sa podieľa 47 % na skladbe priemerného ročného efektívneho dávkového ekvivalentu ožiarovania obyvateľstva (Vedecký výbor OSN pre otázky ožiarovania, New York, 1988).

Najzávažnejším prírodným zdrojom žiarenia je radón-222 a jeho dcérske produkty rozpadu. Je to karcinogén, ktorý sa podieľa na vzniku rakoviny pľúc až desiatimi percentami. Zdrojovým objektom radónu sú väčšinou hlbšie pôdne horizonty a horniny s obsahom rádia-226, ktorého rozpadom Rn-222 vzniká. Z hĺbky sa radón rôznym spôsobom a rôznymi prísunovými cestami (neotektonické netesné zlomy, priepustné horniny, drvené zóny hornín, atď.) dostáva v pôdnom vzduchu, vode alebo v stavebných materiáloch do obytných priestorov.

Podľa mapového portálu ŠGÚ Dionýza Štúra spadá celé k.ú. obce do územia so stredným radónovým rizikom (63,0%). Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia výskyt stredného radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č.98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Geodynamické javy

V riešenom území sa potencionálne vyskytujú nasledovné geodynamické javy:

- *ohrozenie poľnohospodárskych pôd veternou eróziou .– žiadna až slabá erózia*
/Zdroj: *podnemapy.sk/*
- *ohrozenie poľnohospodárskych pôd vodnou eróziou:*
/Zdroj: *podnemapy.sk/*

Zosuvné procesy a výmoľová erózia

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra nie sú v predmetnom území zaregistrované zosuvy ani svahové deformácie. V predmetnom území nie sú evidované staré banské diela. Do predmetného územia zasahuje prieskumné územia - P1/19

„Topolčany - horľavý zemný plyn“ určené pre držiteľov prieskumného územia NAFTA a.s., Bratislava – 50% a Vermilion SlovakiaExploration s.r.o. Bratislava – 50%; 31.12.2024.
V prieskumnom území sa nenachádzajú výhradné ložiská s určeným CHLÚ a OVL .
V území je potrebné rešpektovať jestvujúce rigoly.

Geotermálna energia

Geotermálna energia je najstaršou energiou na našej planéte. Je to energia, ktorú získala Zem pri svojom vzniku z materskej hmloviny, následnými zrážkami kozmických telies. V poslednej dobe je energia čiastočne generovaná rádioaktívnym rozpadom niektorých prvkov v zemskom telese. Podľa Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra územie nespadá do vymedzenej geotermálnej oblasti.
Geotermálne vody

Sekundárne stresové javy a zdroje

Stresové javy a zdroje predstavujú sprievodné javy, ktoré vznikli ľudskou aktivitou a majú negatívny dosah na územie.

Znečistenie ovzdušia

Ochrana ovzdušia sa vykonáva v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší. Kategorizácia zdrojov znečistenia veľkých a stredných zdrojov znečistenia ovzdušia sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 410/2003 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 706/2002 Z. z. o zdrojoch znečisťovania ovzdušia, o emisných limitoch, o technických požiadavkách a všeobecných podmienkach prevádzkovania, o zozname znečisťujúcich látok, o kategorizácii zdrojov znečisťovania ovzdušia a o požiadavkách zabezpečenia rozptylu emisií znečisťujúcich látok. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším. V záujmovom území sa veľké ani stredné zdroje znečistenia nenachádzajú. Obec je plynofikovaná. V obci sa nachádzajú malé zdroje znečistenia z domových prevádzok.

Zdrojmi znečistenia ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú:

- automobilová doprava na ceste III. triedy, ako aj na miestnych komunikáciách;
- výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach;
- výrobné prevádzky v mestách Topolčany, Partizánske.

Najbližším veľkým zdrojom znečistenia sú prevádzky:

- Kotelňa na drevo, Topolčany
- Kogeneračná jednotka, Topolčany

Povrchové vody

Nariadením vlády č. 296/2005 Z. z. sa ustanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd.

Povrchové vody sú znečisťované hlavne odpadovými vodami priemyselnými a komunálnymi, ktoré sú vypúšťané priamo do vodného toku. K nepriamemu znečisťovaniu dochádza aj vplyvom dažďovej vody (znečisťujúce látky v ovzduší a v pôde).

Ekologický stav povrchových vôd na území k.ú. obce , 2019, dobrý ,vodný tok Bojnianka-jediný pstruhový revír v rámci okresu. Chemický stav vodného toku je dobrý (D). (Zdroj: RÚSES TO, 2019)

Podpovrchové vody

Hydrogeologická charakteristika širšieho okolia záujmového územia je odrazom jej geologickej stavby. Kvartérne sedimenty, ktoré tvoria pokryvný útvar a sú zastúpené sprašovými sedimentami, sú vzhľadom na mocnosť a litologické zloženie hydrogeologickým izolantom. Preto sú z vodárenského hľadiska bezpredmetné a prakticky nevyužiteľné.

Neogénny komplex v širšom okolí sa javí ako jediný využiteľný zdroj podzemnej vody ako pre hospodárske tak i pre pitné účely. Piesčité horizonty neogén – pont však majú malú mocnosť, jemnozrnnosť a veľmi častú ílovitú prímes. Tieto pomery predstavujú nízke filtračné vlastnosti a tým aj využiteľné množstvá podzemnej vody z týchto kolektorov.

Polohy pieskov a pieskovecov a tiež ojedinele aj drobných štrkov sú uzatvorené v nepriepustných íloch a tým vytvárajú artézské horizonty s negatívnou výtlacnou výškou. Hydrogeologické pomery záujmového územia sú podmienené geotektonickým vývojom širšieho okolia, morfológiou a klimatickými pomermi. Podzemná voda neogénneho komplexu je viazaná na priepustné polohy pieskov a štrkov, uzavretých v nepriepustnom ílovitom súvrství a má charakter artézskych podzemných vôd. Dopĺňovanie zásob neogénnych vôd je zo zrážok alebo z podzemných vôd kvartéru v miestach styku výchozov priepustných vrstiev na povrch, pod eróznou bázou potokov, po zlomových a poruchových líniach. Podľa výsledkov hydrogeologických prieskumov je v danom území výdatnosť vodných zdrojov premenlivá a kolíše od 0,3 l.s-1 do 3,0 l.s-1., v závislosti od hrúbky zvodnenej vrstvy, plošného rozšírenia, granulometrického zloženia a spôsobu dotácie. Kvartérne podzemné vody majú malý hydrogeologický význam.

V rámci sídelného útvaru sa nachádza v areáli družstva lokálny vodný zdroj, ktorý slúžil výlučne pre potreby poľnohospodárskeho družstva.

Pramene a pramenné oblasti

V záujmovom území nachádzajúcom sa v podcelku Nitrianska pahorkatina a časti Bojnianska pahorkatina sa pramene, ani minerálne a termálne vody nevyskytujú.

Vodohospodársky chránené územia

Predmetné územie nezasahuje do Chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO). Priamo v dotknutom území sa nenachádza vodohospodársky významné územie.

Kontaminácia pôd

Všetky druhy poľnohospodárskych pôd v posledných desaťročiach dlhodobým pôsobením intenzifikačných činiteľov a všeobecným zhoršovaním kvality životného prostredia utrpeli na kvalite, čiže znížila sa ich prirodzená úrodnosť. Zvyšovanie ich produktivity sa dialo vďaka zväčšujúcemu sa množstvu dodatkovej energie pri pestovaní poľných plodín (nafta, počet operácií, inovácia strojového parku, chemické prostriedky na hnojenie a ochranu). V súčasnosti, kedy prišlo k radikálnemu zníženiu množstiev aplikovaných ochranných a výživových prostriedkov na jednotku plochy, sa obsahy cudzorodých látok postupne znižujú na limitné hodnoty, respektíve paradoxne sa pomaly začína objavovať ich deficit, čo sa sekundárne prejavuje na kvalite porastov.

Zníženie fyzikálnych a chemických kvalít pôd spočíva v znižovaní podielu humusu obmedzeným prísunom organickej hmoty.

Chemická degradácia pôdy môže byť spôsobená vplyvom rizikových látok anorganického a organického povahy z prírodných aj antropických zdrojov, ktoré v určitej koncentrácii pôsobia škodlivo na pôdu, vyvolávajú zmeny jej chemických a biologických vlastností, negatívne ovplyvňujú produkčný potenciál pôd, znižujú hodnotu plodín, negatívne pôsobia na vodu, atmosféru, zdravie ľudí a zvierat.

Z hľadiska kontaminácie sú pôdy riešeného územia zaradené medzi nekontaminované pôdy, resp. mierne kontaminované pôdy. . (Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002)

Zaťaženie prostredia hlukom

Negatívny vplyv na sídlo má prítomnosť cesty III. triedy, III/1720, ktorá prechádza zastavaným územím obce. Je zdrojom hluku a vibrácií. Cesta III. triedy zabezpečuje spojenie

obce s bezprostredným okolím . Po ceste III. triedy premáva v pravidelných intervaloch medzimestská hromadná doprava.

Poškodenie bioty

Biota zahŕňa všetky živé organizmy vo vymedzenom priestore. K poškodzovaniu bioty dochádza vplyvom aj prírodných činiteľov. V tejto časti sú uvedené najmä tie, ktoré súvisia s činnosťou človeka v krajine a ktoré poškodzujú najmä pôvodné druhy rastlín a živočíchov, z ktorých mnohé sú predmetom ochrany prírody.

Medzi dôsledky hospodárskej činnosti človeka patrí aj napr. znižovanie plochy pôvodných a prirodzených biotopov, ich fragmentácia resp. ich zničenie. Zároveň tieto plochy pôvodných biotopov boli resp. sú nahradzované umelými človekom vytvorenými biotopmi, ktoré boli obsadené nepôvodnými druhmi organizmov, či už zámerne (napr. cieľavedomé pestovanie poľnohospodárskych kultúr) alebo sekundárne prenikaním agresívnejších druhov, ktoré vytlačili resp. vytláčajú pôvodné druhy organizmov. Dôsledkom tohto procesu je postupné znižovanie biodiverzity v krajine až po vymiznutie niektorých druhov.

K poškodzovaniu bioty v súčasnosti dochádza aj sekundárnymi stresovými zdrojmi, ktoré sú spojené so zavádzaním intenzívnej poľnohospodárskej výroby, zakladaním nových urbanizovaných plôch (najmä výstavbou objektov bývania, dopravy a priemyselnej výroby) a to znečisťovaním ovzdušia, pôdy a vody ako základných zložiek životného prostredia živých organizmov.

V riešenom území k najrozsiahlejšiemu poškodzovaniu bioty došlo vplyvom zavádzania intenzívnej poľnohospodárskej výroby. Súčasťou tohto procesu bolo odvodnenie, melioračné a regulačné úpravy územia, následkom ktorých došlo k zmene aj vodných pomerov v krajine. Postupné rozširovanie plôch poľnohospodárskej pôdy sa uskutočňovalo najmä na úkor prirodzených lúčnych a lesných spoločenstiev.

Biota v riešenom území je ohrozovaná a poškodzovaná aj existujúcimi bariérovými objektmi, ktoré ohrozujú najmä živočíchy. Sú to predovšetkým nadzemné elektrovedy a dopravné koridory.

Nadzemné elektrovedy spôsobujú zranenie resp. uhynutie vtákov v dôsledku nárazu počas letu alebo zásahu elektrickým prúdom. Pri novobudovaných elektrovedov resp. pri rekonštrukcii jestvujúcich je potrebné vykonať technické opatrenia na zabránenie úhynu vtákov.

Cestná doprava spôsobuje zranenie resp. úhyn ďalších druhov živočíchov (najmä obojživelníkov, plazov a cicavcov) v dôsledku nárazu. Kosenie okrajov ciest výrazne znižuje toto riziko.

Pôvodná biota je poškodzovaná aj využívaním niektorých foriem hospodárenia napr.

v lesnom hospodárstve je to holorubný spôsob obnovy, celoplošná príprava pôdy a pestovanie nepôvodných druhov drevín akými sú napr. agát biely a topoľ šľachtený.

Biota je poškodzovaná aj vplyvom používania rôznych chemických látok

v poľnohospodárskej i lesohospodárskej činnosti, znečisťovaním pôdy a vody odpadovými vodami, nelegálnymi skládkami.

Stresové prvky a javy sídelné a technické

Výrobné a poľnohospodárske areály

Ekonomická základňa obce je tvorená súkromným sektorom, ktorý v obci predstavujú predovšetkým podnikatelia - živnostníci. V obci má zastúpenie aj niekoľko malých firiem (do 25 zamestnancov). Priemyselná výroba, ktorá by ohrozovala kvalitu zložiek životného prostredia tu nie je. Potenciálnym zdrojom hluku, prachu ako aj znečisťovania ovzdušia je Poľnohospodárske družstvo.

Obytné areály a areály služieb

Kvalita životného prostredia je ohrozovaná najmä z bodových zdrojov znečisťovania ovzdušia (vykurovanie tuhým palivom, nepovolené spaľovanie bioodpadu v záhrade), ohrozením kvality podzemnej vody, únikom odpadových vôd z netesných žump a šírením invázných druhov rastlín v neudržiavaných priestoroch. Obytné územie je permanentne ohrozované zasypávaním rigolov komunálnym odpadom.

Dopravné línie a plochy

Z hľadiska širších dopravných vzťahov, najvýznamnejšou dopravnou tepnou je cesta III. triedy, III/1720, ktorá prepája obec s okolitými obcami. Cesta zabezpečuje vzájomné prepojenie obce s okresným miestom, zároveň je to dopravná línia, po ktorej premáva medzimestská hromadná doprava v pravidelných intervaloch. Dopravné línie v území sú zdrojom hluku a vibrácií, predstavujú bariéry, ktoré ohrozujú hlavne migrujúce živočíchy.

Elektrovody

Predmetným územím prechádza nadradená linka 22 kVA vzdušného elektrického vedenia. Vzdušné elektrické vedenia sú potenciálnym nebezpečenstvom pre vtáky a patria medzi pohľadovo krajinnooestetické negatíva.

Produktovody

Cez riešené územie neprechádzajú produktovody a nezasahujú do neho ani ich ochranné pásma.

Telekomunikácie

Spoločnosť Slovak Telekom má v k. ú. trasy telekomunikačných káblov rôznej dôležitosti, vrátane zariadení a objektov, ktoré sú zapracované ako v textovej, tak i v grafickej časti návrhu ÚPN.

Čerpacia stanica pohonných hmôt

V obci sa verejné ČSPHM nenachádzajú. Najbližšie verejné ČSPHM a ich zariadenia sa nachádzajú v obci Lipovník /cca 6km/ a v okresnom meste Topoľčany.

Skládky a smetiská

Všeobecne záväzné nariadenie o odpadoch na základe ustanovenia § 6 zákona NR SR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v súlade so zákonom č. 409/2006 o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v obci určuje systém zberu, prepravy a zneškodňovania komunálneho odpadu.

Odvoz komunálneho odpadu je z obce zabezpečený na lokalitu : Skládku komunálneho odpadu Bojná, s. r. o.

. Separovaný zber využiteľných zložiek komunálneho odpadu je v súčasnosti organizovaný v rôznych formách, separované zložky budú využité ako druhotné suroviny. Likvidáciu komunálneho odpadu sa odporúča riešiť v súlade so širšími vzťahmi v kraji, v nadväznosti na zákon o odpadoch.

V návrhu je potrebné lokalizovať zberný dvor.

V predmetnom území nie sú na základe registra skládok Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra evidované skládky:

Ohrozenie prvkov ÚSES

Prvky územného systému ekologickej stability ohrozujú socioekonomické javy, ktoré sa prejavujú plošným, líniovým alebo bodovým zásahom, ohrozujú funkčnosť ÚSESu, ale aj samotnú existenciu jednotlivých prvkov ÚSES.

V riešenom území sú prvky ÚSES najviac ohrozované:

- intenzívnou poľnohospodárskou výrobou

Intenzívna poľnohospodárska činnosť je zdrojom *znečisťovanie zložiek ŽP, najmä pôdy a vody napr. vplyvom používaných agrochemikálií* (obzvlášť citlivé sú vodné ekosystémy). Veľkoplošný spôsob obhospodarovania ornej pôdy priniesol so sebou redukciu najmä plôch NSKV a TTP a potlačilo mozaikovitosť krajiny, jej rozmanitosť.

- odpadovým hospodárstvom

Nelegálne skládky sú potencionálnym zdrojom znečistenia podlažia, pôdy a podzemných vôd (nelegálne skládky pri poľných cestách). Potencionálnou environmentálnou záťažou pre životné prostredie je aj nesprávna manipulácia a uskladňovanie odpadov, skladovanie rôznych materiálov resp. medziproduktov z výroby.

V k.ú. obce Veľké Dvorany nie je evidovaná environmentálna záťaž .

- prvkami technickej a dopravnej infraštruktúry

Najohrozenejšími prvkami v ekologickej sieti sú biokoridory vodných tokov - najviac sú ohrozené vodohospodárskymi úpravami (reguláciami) a ich križovaním s líniovými stavbami, ako aj znečisťovaním vôd odpadovými vodami zo žump.

Vzdušné elektrické vedenia, ktoré križujú poľnohospodársku krajinu, obmedzujú možnosť doplniť sieť ÚSES o nové prvky a zároveň sú hrozbou najmä pre vtáctvo.

Cesty sú bariérou pre migráciu menej pohyblivých živočíchov.

Pásma hygienickej ochrany

Pásma hygienickej ochrany (PHO) v okolí technických prvkov sa určujú s cieľom ochrany okolia pred ich nepriaznivými účinkami. Možno ich považovať za zóny negatívneho vplyvu daných objektov na okolité prostredie. Okrem pásiem hygienickej ochrany sa v okolí technických prvkov vyčleňujú tiež technické a bezpečnostné pásma, cieľom ktorých je ochrana technických objektov pred negatívnymi vplyvmi okolia.

Spoločnou črtou uvedených pásiem je limitujúci a obmedzujúci vzťah k rozvoju jednotlivých socioekonomických aktivít a z toho vyplývajúci obmedzujúci a limitujúci účinok využitia potenciálu územia.

B18 VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

Ochrana prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín

Ochranu a využitie nerastného bohatstva upravuje najmä zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení ďalších zákonov, zákon č.

569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) a vyhlášky MŽP SR č.51/2008 Z.z., ktorou sa vykonáva geologický zákon a iné právne predpisy.

Chránené ložiskové územie zahŕňa územie, na ktorom by stavby a zariadenia, ktoré nesúvisia s dobývaním výhradného ložiska, mohli znemožniť alebo sťažiť dobývanie výhradného ložiska.

Chránené ložiskové územie a jeho zmeny určuje obvodný banský úrad rozhodnutím po vyjadrení príslušného orgánu ochrany prírody a po dohode s príslušným stavebným úradom podľa osobitného predpisu.

Z hľadiska využívania ložísk nerastov ako aj ich ochrany má zásadný význam rozdelenie ložísk na výhradné ložiská, ktoré tvoria nerastné bohatstvo vo vlastníctve štátu a ložiská nevýhradných nerastov, ktoré sú súčasťou pozemku.

Ochrana prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín

Ochranu a využitie nerastného bohatstva upravuje najmä zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení ďalších zákonov, zákon č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) a vyhlášky MŽP SR č.51/2008 Z.z., ktorou sa vykonáva geologický zákon a iné právne predpisy.

Chránené ložiskové územie (CHLÚ)

Chránené ložiskové územie zahŕňa územie, na ktorom by stavby a zariadenia, ktoré nesúvisia s dobývaním výhradného ložiska, mohli znemožniť alebo sťažiť dobývanie výhradného ložiska. Banský zákon vymedzuje rozdelenie nerastov na výhradné ložiská, ktoré tvoria nerastné bohatstvo vo vlastníctve štátu a ložiská nevýhradných nerastov, ktoré sú súčasťou pozemku. Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra (ŠGÚDŠ) v katastrálnom území neevidujú:

- objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín;
- staré banské diela v zmysle § 35 ods.1, zákona č. 44/1988;
- skládky odpadov;
- environmentálnu záťaž;
- zaregistrované svahové deformácie a zosuvy;
- výhradné ložiská DP;
- výhradné ložiská CHLU;
- výhradné ložiská OVL;
- ložiská nevyhradeného nerastu;

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra evidujú:

- prieskumné územia - P1/19 „Topoľčany - horľavý zemný plyn“ určené pre držiteľov

prieskumného územia NAFTA a.s., Bratislava – 50% a Vermilion Slovakia Exploration s.r.o. Bratislava – 50%, 31.12.2024;

- predmetné územie spadá do stredného radónového rizika. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia;
- neevidujú prognózu zvýšeného radónového rizika (eU nad 4 ppm);
- neevidujú referenčné plochy radónového rizika

B19 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU, NAPR. ZÁPLAVOVÉ ÚZEMIE

Katastrálnym územím Veľké Dvorany, priamo cez zastavané územie obce, preteká v smere zo severu na juh **vodný tok Bojnianka**, ktorý je v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku. V zmysle vyhlášky MŽP SR č. 211/2005, ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov je vodný tok **zaradený medzi vodohospodársky významné vodné toky**.

Pre ďalší rozvoj, či už bytový, výrobný, športový alebo rekreačný upozorňuje SVP, š.p. na oprávnenie pri správe vodných tokov, kde v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z. z. podľa § 49 môže správca vodného toku pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami, v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku, sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze. V potenciálnom záplavovom území toku Kadaň ani v jeho blízkosti sa s novou bytovou výstavbou nepočíta. Ohrozené však môžu byť existujúce – pôvodné objekty, ktoré sa nachádzajú v kritickej blízkosti toku. Toto sú potenciálne ohrozené objekty a tie je potrebné chrániť.

Ohrozenie územia povodňami

Ochrana pred povodňami zahŕňa:

- a) úpravy tokov,
- b) budovanie ochranných hrádzí
- b) kombináciu opatrení a) + b)

Do celkovej koncepcie vodného hospodárstva je zahrnutá aj úprava menších vodných tokov a drobných prítokov v území.

Medzi ochranu pred povodňami zaraďujeme najmä: povodňové plány, povodňové prehliadky, predpovedná, hlásna a varovná povodňová služba, povodňové zabezpečovacie a záchranné práce.

Pri návrhu rozvojových zámerov v tomto území je nevyhnutné rešpektovať zákon o ochrane pred povodňami č.7/2010 Z.z. (§20, ods. 6, 7, 8, 9).

Vzhľadom na klimatické zmeny a riziko vzniku povodní navrhujeme vypracovať dokument: POVODŇOVÝ PLÁN ZÁCHRANNÝCH PRÁČ OBCE VEĽKÉ DVORANY.

Riziko povodní

Pri návrhu rozvojových zámerov v tomto území je nevyhnutné rešpektovať zákon o ochrane pred povodňami č.7/2010 Z.z. (§20, ods. 6, 7, 8, 9).

V prípade akýchkoľvek stavebných zámerov v blízkosti vodných tokov s nedostatočnou kapacitou koryta na odvedenie prietoku Q_{100} – ročnej veľkej vody požadujeme rešpektovať ich inundačné územie, zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti v zmysle tohto zákona.

Vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánu obce.

Stavby protipovodňovej ochrany sú zaradené v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby.

V rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a povrchových technických diel na nich.

Stavby na území s trvalo zvýšenou aktivitou podzemných vôd požadujeme osádzať s úrovňou suterénu min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov.

Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma odsúhlasiť so správcom vodného toku –SVP š.p.

V prípade situovania rozvojových lokalít v potenciálne zaplavovanom území si musí žiadateľ – investor protipovodňovú ochranu zabezpečiť na vlastné náklady, vrátane príslušnej projektovej dokumentácie. Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov.

Pri vzniku mimoriadnych udalostí sa činnosť v teritóriu obce Veľké Dvorany riadi v zmysle základných ustanovení Prehľadu činnosti Obecného úradu po vyhlásení stupňov pohotovosti :

3. stupeň pohotovosti - situácia nebezpečenstva

4. stupeň pohotovosti - stav ohrozenia

Právo vyhlasovania predbežných opatrení a stupňov pohotovosti má Bezpečnostná rada štátu. Materiál podrobne charakterizuje realizáciu opatrení pri prvom stupni pohotovosti – situácia nebezpečenstva a pri vyššom stupni pohotovosti – stave ohrozenia. Ďalej sú presne určené opatrenia príslušných ústredných orgánov, o ktorých rozhodla BR SR a spôsob ich nevyhnutnej realizácie. Dôležité je zabezpečenie spojenia. Spojenie Obecného úradu sa organizuje tak, aby bol zabezpečený styk s určenými organizáciami na teritóriu obce s nadriadenými orgánmi okresu Topoľčany a so súčinnosťnými organizáciami pre odborné zabezpečenie činnosti Obecného úradu. Využívajú sa všetky dostupné technické prostriedky (telefón, fax,...). Plán činnosti Obecného úradu po vyhlásení stupňov pohotovosti musí mať starosta obce a členovia štábu obrany už v období mieru. Z hľadiska územno-technického je dôležité nezablokovať automobilové komunikácie a udržiavať v prejazdnom stave hlavnú evakuačnú trasu, cestu III. triedy.III/1720 v smere Malé Dvorany – Urmince.

Záver:

1. Zabezpečiť vykonanie preventívnych opatrení pred povodňami, ako sú opatrenia, ktoré spomaľujú odtok vody z povodia do vodných tokov, zvyšovať retenčnú schopnosť územia, zabezpečiť akumuláciu vôd v lokalitách na to vhodných, ktoré chránia obec pred zaplavením územia vodou z povrchového odtoku, ako aj zaplavenia vodou z vodného toku.

2. Snažiť sa udržať vody z povrchového odtoku na miestach, kde vzniknú a neodvádzajú ich do recipientu.

3. Pri umiestňovaní stavieb brať do úvahy inundačné územia, územia ohrozené povodňami (v potenciálnej zóne zaplavenia) a pobrežné pozemky pozdĺž toku Bojnianka.

4. Pri schvaľovaní nových investičných zámerov brať do úvahy ich budúci možný vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd. ako aj ich celkový vplyv na životné prostredie.

5. Pri činnostiach plánovaných na pobrežných pozemkoch drobných vodných tokov, kde je ochranné pásmo 5 m od brehovej čiary, je potrebný súhlas OÚ Topoľčany, OSŽP, ŠVS, podľa § 27 vodného zákona.

6. Podporovať opatrenia na vodných tokoch z hľadiska ochrany pred povodňami, úpravy pred vybrežovaním vôd, stabilizácia koryta na tokoch a realizovať ochranné technické opatrenia na monitorovaných lokalitách v rámci katastrálneho územia Veľké Dvorany.

V záujme zabezpečenia ochrany riešeného územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity súlade so Zákom č.7/2010 Z.z o ochrane pred povodňami a v súlade s „Povodňovým plánom záchranných prác“.

Zvýšenú ochranu treba venovať aj nasledujúcim lokalitám s významnou mikroklimatickou, ekostabilizačnou funkciou :

- biocentrum miestneho významu mokraď za kostolom MBc1 , ktorá leží na Kostolnom kanáli.

B20 VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ A LESNEJ PÔDY NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

Definícia pôdy

Tak ako sa vyvíjala pôda, vyvíjali sa aj definície pôdy. Kron /1853/definoval pôdu ako vrchnú vrstvu Zeme schopnú niesť rastlinný kryt. O tridsať rokov neskôr Dokučajev /1880/ vniesol do definície biotické a abiotické prvky. V každom prípade môžeme konštatovať, že pod vplyvom vedomostného rastu sa vždy jednalo o veľmi pragmatické vyjadrenia. V odporúčaní Rady Európy R-92-8 o ochrane pôdy je definícia pôdy uznávajúca rozsah jej významu s nasledovnými funkciami:

- produkcia biomasy
- filtrácia, pufrácia a transformácia látok v prírode
- ochrana diverzity druhov živých organizmov
- fyzikálne médium a priestorová základňa pre socio-ekonomické aktivity (poľnohospodárstvo, lesníctvo, priemysel a iné.)
- zdroj surovín, zásobáreň vody, ílu, piesku, kameňa, minerálov a i.
- kultúrne dedičstvo vrátane paleontologických a archeologických nálezov.

V úvode spomínané funkcie pôdy majú podľa Agendy 21(1992) rovnakú dôležitosť so zachovaním princípu, podľa ktorého pri konflikte medzi ekonomickými a ekologickými záujmami človeka k pôde sa musia uprednostniť záujmy ekologické. Môžeme konštatovať, že zvýšenie poľnohospodárskej výroby pre zabezpečenie potravín v našom kraji nie je možné riešiť zväčšením výmery poľnohospodársky využívannej pôdy. Podľa tvz. „carrying capacity“ územia, súčasná výmera poľnohospodárskych pod SR je na hranici dostatočnosti (0,46 ha na 1 obyvateľa). Táto hranica pri súčasných široko využiteľných technológiách je limitujúca a pokles pod túto hranicu znižuje potenciál pre uspokojenie výživy obyvateľstva.

Právna ochrana poľnohospodárskej pôdy

Právna ochrana poľnohospodárskej pôdy na území Slovenskej Republiky má viac ako 40-ročnú históriu.

V roku 1992 nadobudol účinnosť zákon o ochrane poľnohospodárskej pôdy, zákon SNR č. 307/1992 Zb., a nariadenie vlády SR č. 19/1993 Z.z o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy . V roku 1996 bolo nar. vlády SR č. 19/1993 Z.z v znení nar. vlády SR č. 278/1994 Z.z. zrušené a nahradené novým nariadením vlády SR č.152/1996 Z.z o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy.

Dôvodom pre spracovanie a vydanie úplne nového zákona v roku 1992 bolo nové právne prostredie v SR po roku 1990.

V ustanoveniach zákona je pôda deklarovaná ako nenahraditeľný prírodný zdroj a nezastupiteľná zložka životného prostredia. Každý je povinný chrániť prirodzené funkcie poľnohospodárskej pôdy a vyhnúť sa konaniu, ktoré by viedlo k jeho zhoršeniu.

Od 1.mája 2004 nadobudol účinnosť nový zákon NR SR č. 220/2004 O ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z o integrovanej

prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Právne úpravy dali priestor pre uplatnenie zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy už pri územnoplánovacej činnosti, zvlášť pri spracovaní návrhov územnoplánovacej dokumentácie.

Medzi základné zásady patria:

- čo najmenej narúšať funkciu PP a zabezpečovať jej poľnohospodárske využívanie;
- chrániť poľnohospodársku pôdu najkvalitnejšiu a najproduktívnejšiu a v tomto zmysle už v územnoplánovacom procese zabezpečovať ochranu poľnohospodárskej pôdy
- chrániť poľnohospodársku pôdu 1-4-bonitnej triedy, prípadne ornú pôdu, na ktorej boli vybudované závlahy a odvodnenie;
- urbanistický rozvoj sídelných útvarov (obcí a miest) na PP pristúpiť len v prípade, ak možnosti dostavby, zástavby a prestavby boli zastavanom území vyčerpané;
- klásť dôraz na alternatívne riešenia, v prípade záberu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy. Vyhláška č. 508/2004 Z.z ustanovuje podrobnosti o spracúvaní bilancie a skrývky humusového horizontu, rekumulácii dočasne odňatej pôdy.

Princípy súčasnej bonitácie poľnohospodárskych pôd

Koncepcia bonitácie poľnohospodárskych pôd v podstate nadväzuje na tradičné princípy bonitácie u nás. Každá parcela je charakterizovaná parametrami pôdno-ekologických vlastností vyjadrenými tzv. "bonitovanými" pôdno-ekologickými jednotkami" BPEJ. Týmto jednotkám odpovedajú aj normatívne údaje o produkcii poľnohospodárskych plodín, ktoré sa môžu v daných prírodných podmienkach a pri obvyklej agrotechnike pestovať, ako aj normatívne údaje o nákladoch, čo slúži pre výpočet ceny pôdy.

Bonitácia je vytvorená na základe pomerne podrobného pôdoznaleckého prieskumu a kategórií sklonu svahov, bonita- cena parcely sa vypočíta ako vážený priemer z plôch jednotlivých BPEJ, ktoré sa nachádzajú na určitej parcele.

Sústava pôdno- ekologickej jednotky BPEJ má dve úrovne:

- **Hlavná pôdno-klimatická jednotka:**
Je to hlavná pôdna jednotka vyskytujúca sa v určitom klimatickom regióne, definovaná podľa pôdných druhov, hlavných kategórií hĺbky pôdy a sklonu u svahov.
- **Bonitovaná pôdno ekologická jednotka - BPEJ:**
V podstate predstavujú hlavné pôdno-klimatické jednotky, ktoré sú podrobnejšie rozdelené podľa kategórií ich sklonu svahov, expozície, skeletovitosti, hĺbky pôdy a zrnitosti povrchového horizontu.

Každá BPEJ je určená kombináciou kódov jednotlivých vlastností na stabilných pozíciách 7 miestneho kódu.

Prehľad a zloženie PPF podľa BPEJ v k.ú je podrobne spracované na mape č.3 v mierke M 1: 5000.

Charakteristika a skladba BPEJ

Priestorová rozmanitosť prírodných podmienok má vplyv aj na priestorovú rozmanitosť pôdných pomerov v krajine. Kvalita a stav pôdneho fondu sú závislé od ich prirodzených vlastností, od prírodných a antropogénne vyvolaných procesov a od vykonaných melioračných opatrení a vplyvu ľudskej činnosti.

Pôdno-ekologické údaje

Snaha o ochranu a racionálne využívanie poľnohospodárskeho pôdneho fondu viedla k systematickému získavaniu a triedeniu informácií o pôde a následne aj klasifikácií pôd, čo je základom bonitačného informačného systému, aj systému oceňovania pôd. Základnými jednotkami pre začlenenie pôd do typologických kategórií sú bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ).

Stav pôdneho fondu podľa BPEJ

Vlastnosti a kvalita poľnohospodárskych pôd sú vyhodnocované pomocou aktualizovaných bonitovaných pôdnoekologických jednotiek BPEJ (Džatko a kol. 1976, Likneš a kol. 1996), ktoré sú zároveň podkladom pre vyhodnotenie ceny poľnohospodárskej pôdy a pozemkov.

Identifikované BPEJ v riešenom území sú zaradené nasledovne

Pôdny kryt v záujmovom území je ovplyvnený nivou vodohospodársky významných vodných tokov Bojnianka a Perkovského potoka. Vyskytujú sa tu hlavne úrodné fluvizeme. V zastavanom území a poľnohospodárskych areáloch sú vyvinuté antropogénne pôdy (kultizeme). Z hľadiska úrodnosti patrí celé územie k úrodnejším pôdam Slovenska. Katastrálne územie obce Veľké Dvorany je intenzívne poľnohospodársky využívané, pričom až 91,62% plochy územia leží na poľnohospodárskom pôdnom fonde (710,0006 ha). Podľa stupňa BPEJ prevládajú veľmi produkčné až produkčné pôdy. V kategórii najkvalitnejšej pôdy /zákonom chránenej pôdy podľa NV č.58/2013/ sú v k.ú. obce Veľké Dvorany zaradené nasledovné BPEJ (2. bonitná skupina): 0106002; (3. bonitná skupina): 0144002, 0244002.

Údaje o katastrálnej ploche

K.Ú. VEĽKÉ DVORANY

Celková výmera katastrálneho územia je **774,9665 ha**, z toho:

- poľnohospodársky pôdny fond predstavuje **710,0006 ha** - 91,62 %
- nepoľnohospodársky fond predstavuje **64,9659 ha** - 8,38 %

Poľnohospodársky pôdny fond (PPF) má nasledovnú štruktúru:

- celkom rozloha PPF	710,0006 ha (91,62 %)
z toho : - orná pôda	685,1192 ha (88,41 %)
- vinice	0 ha (0,00 %)
- záhrady	20,8178 ha (2,69 %)
- trvalé trávnaté porasty	1,6487 ha (0,21 %)
- chmeľnice	2,4149 ha (0,31 %)
- ovocné sady	0 ha (0,00 %)

Nepoľnohospodársky fond predstavuje rozlohu:

- celkom rozloha NPPF	64,9659 ha (8,38 %)
z toho : - lesné pozemky	0 ha (0,00 %)
- vodné plochy	7,6518 ha (0,99 %)
- zastavané plochy a nádvoria	53,2534 ha (6,87 %)
- ostatné plochy	4,0607 ha (0,52 %)

(zdroj: Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky; údaje platné k 17.12.2020)

Z horeuvedeného vyplýva, že najväčšie percentuálne zastúpenie v katastrálnom území má orná pôda, a to 685,1192 ha.

Pri stanovovaní plôch na rozvoj sídelného útvaru sa budú uprednostňovať ako vnútorné rozvojové lokality plochy poľnohospodársky neobrábané a problematické. Pri rozširovaní zastavaného územia obce a stanovovaní vonkajších rozvojových plôch sa budú uprednostňovať v prvom kroku pôdy menej produkčné.

"Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerné meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd. Kontaminácia pôd prichádza do úvahy pozdĺž cesty III. triedy, v poľnohospodárstve pri manipulácii s ropnými produktami, hnojivami, pesticídmi. Kontaminácia pôd vplyvom dopravy sa rieši na celoštátnej úrovni zavedením bezolovnatých benzínov a katalyzátorov. Manipuláciu s rizikovými látkami upravujú rôzne predpisy.

Priestorová rozmanitosť prírodných podmienok má vplyv aj na priestorovú rozmanitosť pôdných pomerov v krajine. Kvalita a stav pôdneho fondu sú závislé od ich prirodzených vlastností, od prírodných a antropogénne vyvolaných procesov a od vykonaných melioračných opatrení a vplyvu ľudskej činnosti.

Stav pôdneho fondu podľa BPEJ

Identifikované BPEJ v riešenom území sú zaradené nasledovne:

KÓD BPEJ – 0111005 – 3.SKUPINA

KÓD BPEJ – 0111002 – 3.SKUPINA

KÓD BPEJ – 0144002 – 3.SKUPINA

KÓD BPEJ – 0244002 – 3.SKUPINA

KÓD BPEJ – 0150202 – 5.SKUPINA

KÓD BPEJ – 0247202 – 6.SKUPINA

KÓD BPEJ – 0147202 – 6.SKUPINA

KÓD BPEJ – 0147402 – 6.SKUPINA

KÓD BPEJ – 0247202 – 6.SKUPINA

KÓD BPEJ – 0247402 – 6.SKUPINA

Pri stanovovaní plôch na rozvoj sídelného útvaru sa budú uprednostňovať ako vnútorné rozvojové lokality plochy poľnohospodársky neobrábané a problematické. Pri rozširovaní zastavaného územia obce a stanovovaní vonkajších rozvojových plôch sa budú uprednostňovať v prvom kroku pôdy menej produkčné.

Pôdne zdroje

Poľnohospodárska pôda je nenahraditeľným výrobným prostriedkom na výrobu potravín. Ochranu poľnohospodárskej pôdy upravuje zákon č. 220/2004 Z. z. O ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa tohto zákona a jeho prílohy č. 3 je povinnosť chrániť pôdy prvej až štvrtej kvalitnej skupiny.

Zoznam chránených pôd, podľa jednotlivých katastrálnych území, je uvedený v prílohe č.2 k nariadeniu vlády č.58/2013.

Riešenie

Táto časť je spracovaná ako súčasť ÚPN obce a slúži na vyhodnotenie trvalého záberu poľnohospodárskej pôdy pre účely vybudovania komunikácii, chodníkov

a pridružených zelených pásov, rodinných domov, a objektov občianskej vybavenosti a priemyslu. Je spracovaná v súlade so zákonom č.220/2004 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.5.2004.

Vzhľadom na to, že obec sa dynamicky rozvíja, je potrebné rešpektovať demografický výhľad a stanoviť plochy na rozvoj sídelného útvaru. Tieto plochy delíme na 2 druhy, jednak sú to vnútorné priestorové rezervy /hnedá/ a ďalej sú to plochy, ktoré budú získané v odôvodnených prípadoch z okolitých disponibilných plôch /modrá/, pričom sa budú uprednostňovať lokality poľnohospodársky problematické.

Katastrálne územie Veľké Dvorany

Vnútorné rozvojové lokality:

Lokalita č. 1 (ÚPC E)

Celá plocha sa nachádza v zastavanom území obce, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter nevyužívaných nadmerných záhrad. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0147202 (100% - 3,2365 ha) – 6.skupina;

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou : 3,4341 ha.

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche : 3,2365 ha. Lokalita sa nachádza v zastavanom území obce. K vyňatiu pôdy dôjde, pretože územie bude určené na vytvorenie IBV s novou miestnou komunikáciou. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 32 365 m².

Lokalita č. 2 (ÚPC H1)

Celá plocha sa nachádza v zastavanom území obce, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter nevyužívaných nadmerných záhrad. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0111005 (100% - 1,2710 ha) – 3.skupina;

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou : 1,2710 ha.

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche : 1,2710 ha. Lokalita sa nachádza v zastavanom území obce. K vyňatiu pôdy dôjde, pretože územie bude určené na vytvorenie IBV s novou miestnou komunikáciou. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 12 710 m².

Lokalita č. 3 (ÚPC H2)

Celá plocha sa nachádza v zastavanom území obce, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter nevyužívaných nadmerných záhrad. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0247202 (100% - 2,2605 ha) – 3.skupina;

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou : 2,3361 ha.

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche : 2,2605 ha . Lokalita sa nachádza v zastavanom území obce. K vyňatiu pôdy dôjde, pretože územie bude určené na vytvorenie IBV s novou miestnou komunikáciou. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 22 605 m².

Lokalita č. 4 (ÚPC I1)

Celá plocha sa nachádza v zastavanom území obce, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter nevyužívaných nadmerných záhrad. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0111002 (100% - 1,2887 ha) – 3.skupina;
Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou : 1,2977 ha.
Z toho orná pôda sa nachádza na ploche : 1,2887 ha . Lokalita sa nachádza v zastavanom území obce. K vyňatiu pôdy dôjde, pretože územie bude určené na vytvorenie IBV s novou miestnou komunikáciou. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.
Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 12 887 m².

Lokalita č. 5 (ÚPC L)

Celá plocha sa nachádza v zastavanom území obce, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter nevyužívaných plôch. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0144002 (100% - 0,1512 ha) – 3.skupina(chránená pôda v zmysle NV č. 58/2013);
Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou : 0,1512 ha
Z toho orná pôda sa nachádza na ploche : 0,1512 ha . Lokalita sa nachádza v zastavanom území obce. K vyňatiu pôdy dôjde, pretože územie bude určené na vytvorenie výrobnopodnikateľského územia s novou miestnou komunikáciou. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.
Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 1512 m².

Lokalita č. 6 (ÚPC K)

Celá plocha sa nachádza v zastavanom území obce, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter nevyužívaných nadmerných záhrad. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0111002 (100% - 0,6809 ha) – 3.skupina;
Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou : 0,6809 ha.
Z toho orná pôda sa nachádza na ploche : 0,6809 ha . Lokalita sa nachádza v zastavanom území obce. K vyňatiu pôdy dôjde, pretože územie bude určené na vytvorenie IBV . Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.
Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 6 809 m².

Lokalita č. 7 (ÚPC G,F)

Celá plocha sa nachádza v zastavanom území obce, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter nevyužívaných záhrad. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0111005 (100% - 0,4170 ha) – 3.skupina;
Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou : 0,4170 ha.
Z toho orná pôda sa nachádza na ploche : 0,4170 ha . Lokalita sa nachádza v zastavanom území obce. K vyňatiu pôdy dôjde, pretože územie bude určené na vytvorenie IBV v rozptyle s novou miestnou komunikáciou. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.
Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 4 170 m².

Lokalita č. 8 (ÚPC A,F)

Celá plocha sa nachádza v zastavanom území obce, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter nevyužívaných záhrad. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0247202 (100% - 0,7104 ha) – 6.skupina;
Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou : 0,7104 ha.

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche : 0,7104 ha . Lokalita sa nachádza v zastavanom území obce. K vyňatiu pôdy dôjde, pretože územie bude určené na vytvorenie IBV v rozptyle . Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 7 104 m².

Lokalita č. 9 (ÚPC C,E)

Celá plocha sa nachádza v zastavanom území obce, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter nevyužívaných záhrad. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0111002 (100% - 0,3506 ha) – 3.skupina;

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou : 0,4169 ha.

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche : 0,3506 ha . Lokalita sa nachádza v zastavanom území obce. K vyňatiu pôdy dôjde, pretože územie bude určené na vytvorenie IBV v rozptyle . Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 3 506 m².

Lokalita č. 10 (ÚPC C,K)

Celá plocha sa nachádza v zastavanom území obce, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter nevyužívaných záhrad. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0111002 (100% - 0,2672 ha) – 3.skupina;

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou : 0,3728 ha.

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche : 0,2672 ha . Lokalita sa nachádza v zastavanom území obce. K vyňatiu pôdy dôjde, pretože územie bude určené na vytvorenie IBV v rozptyle . Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 2 672 m².

Lokalita č. 11 (ÚPC K)

Celá plocha sa nachádza v zastavanom území obce, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter nevyužívaných záhrad. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0147202 (100% - 0,2086 ha) – 6.skupina;

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou : 0,2086 ha.

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche : 0,2086 ha . Lokalita sa nachádza v zastavanom území obce. K vyňatiu pôdy dôjde, pretože územie bude určené na vytvorenie IBV v rozptyle . Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 2 086 m².

Vonkajšie rozvojové lokality:

Lokalita č. 12 (ÚPC L1)

Celá plocha sa nachádza za hranicou zastavaného územia , v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter poľnohospodárskej produkčnej krajiny. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0244002 (78% - 1,4714) – 3.skupina(chránená pôda v zmysle NV č. 58/2013);
- 014002 (22% - 0,4150) – 3.skupina(chránená pôda v zmysle NV č. 58/2013);

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou :1,9090 ha.

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche: 1,8864 ha. K vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie IBV a potrebnej dopravnej a technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 18 864 m².

Lokalita č. 13a (ÚPC O1)

Celá plocha sa nachádza za hranicou zastavaného územia, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter poľnohospodárskej produkčnej krajiny. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0144002 (15% - 0,2728) – 3.skupina(chránená pôda v zmysle NV č. 58/2013);
- 0147202 (63% - 1,1457) – 6.skupina;
- 0144202 (22% - 0,4000) – 3.skupina;
-

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou 2,0675 ha

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche: 1,8185 ha. K vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie IBV a potrebnej dopravnej a technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 18 185 m².

Lokalita č. 13b (ÚPC O2)

Celá plocha sa nachádza za hranicou zastavaného územia, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter poľnohospodárskej produkčnej krajiny. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0144202 (100% - 0,7035 ha) – 3.skupina;

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou 0,7035 ha

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche: 0,7035 ha. K vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie IBV a potrebnej dopravnej a technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 7 035 m².

Lokalita č. 13c (ÚPC O3)

Celá plocha sa nachádza za hranicou zastavaného územia, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter poľnohospodárskej produkčnej krajiny. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0144002 (0,5% - 0,0232) – 3.skupina(chránená pôda v zmysle NV č. 58/2013);
- 0147202 (89% - 4,1285) – 6.skupina;
- 0144202 (10,5% - 0,4871) – 3.skupina;

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou 4,6396 ha

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche: 4,6388 ha. K vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie IBV a potrebnej dopravnej a technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 46 388 m².

Lokalita č. 14 (ÚPC G1)

Celá plocha sa nachádza za hranicou zastavaného územia, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter poľnohospodárskej produkčnej krajiny. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0247202 (100% - 0,3346) – 6.skupina;

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou 0,3346 ha

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche: 0,3346 ha. K vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie IBV a potrebnej dopravnej a technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 3 346 m².

Lokalita č. 15 (ÚPC F1)

Celá plocha sa nachádza za hranicou zastavaného územia, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter záhrad. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0111005 (100% - 0,2071) – 3.skupina;

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou 0,2361 ha

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche: 0,2071 ha. K vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie IBV a potrebnej dopravnej a technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 2 071 m².

Lokalita č. 16 (ÚPC H4)

Celá plocha sa nachádza za hranicou zastavaného územia, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter ornej pôdy. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0147202 (100% - 0,4088) – 6.skupina;

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou 0,4190 ha

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche: 0,4088 ha. K vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie IBV a potrebnej dopravnej a technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 4 088 m².

Lokalita č. 17 (ÚPC H4)

Celá plocha sa nachádza za hranicou zastavaného územia, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter ornej pôdy. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0147202 (100% - 0,2963) – 6.skupina;

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou 0,2963 ha

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche: 0,2963 ha. K vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie komunikácii a potrebnej dopravnej a technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 2 963 m²

Lokalita č. 18 (ÚPC I2)

Celá plocha sa nachádza za hranicou zastavaného územia, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter záhrad. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0147202 (100% - 0,2665) – 6.skupina;

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou 0,2665 ha

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche: 0,2665 ha. K vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie IBV, komunikácii a potrebnej technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 2 665 m²

Lokalita č. 19 (ÚPC J1)

Celá plocha sa nachádza za hranicou zastavaného územia, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter ornej pôdy. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0144002 (100% - 0,4736) – 6.skupina (chránená pôda v zmysle NV č. 58/2013);

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou 0,4736 ha

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche: 0,4736 ha. K vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie športoviska. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 4 736 m²

Lokalita č. 20 (ÚPC L1)

Celá plocha sa nachádza za hranicou zastavaného územia, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter ornej pôdy. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0144002 (100% - 0,9210) – 6.skupina (chránená pôda v zmysle NV č. 58/2013);

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou 0,9210 ha

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche: 0,9210 ha. K vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie areálu výroby a podnikania a technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 9210 m²

Lokalita č. 21 (ÚPC K1)

Celá plocha sa nachádza za hranicou zastavaného územia, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter ornej pôdy. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0147202 (100% - 0,3320) – 6.skupina;

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou 0,3372 ha

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche: 0,3320 ha. K vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na IBV. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 3 320 m²

Lokalita č. 22 (ÚPC M)

Celá plocha sa nachádza za hranicou zastavaného územia, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter ornej pôdy. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0111002 (100% - 0,2964) – 3.skupina;

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou 0,3662 ha

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche: 0,3662 ha. K vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie potrebnej komunálnej a technickej infraštruktúry, rozšírenie ČOV, zberný dvor. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 3662 m²

Lokalita č. 23 (ÚPC U)

Celá plocha sa nachádza za hranicou zastavaného územia, v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter ornej pôdy. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0150202 (85% - 1,4787) – 5.skupina;
- 0147202 (7% - 0,1218) – 6.skupina;
- 0111002 (8% - 0,1392) – 3.skupina;

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou 1,7397 ha

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche: 1,7397 ha. K vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie IBV komunikácii a potrebnej dopravnej a technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 17 397 m²

Lokalita č. 24 (ÚPC H3)

Celá plocha sa nachádza za hranicou zastavaného územia , v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter ornej pôdy. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0247202 (100% - 0,0303) – 6.skupina;

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou 0,0551 ha

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche: 0,0303 ha. K vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie IBV. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 303 m²

Lokalita č. 25 (ÚPC V)

Celá plocha sa nachádza za hranicou zastavaného územia , v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter ornej pôdy. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0147202 (63% - 0,3132) – 6.skupina;
- 0150202(37% - 0,1868) – 5.skupina;
-

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou 0,5 ha

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche: 0,5 ha. K vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie agroturistického areálu dopravnej a technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 5 000 m²

Lokalita č. 26 (ÚPC O4)

Celá plocha sa nachádza za hranicou zastavaného územia , v katastrálnom území **Veľké Dvorany**. V súčasnosti má lokalita charakter ornej pôdy. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

- 0144002 (86% - 2,3992) – 3.skupina(chránená pôda v zmysle NV č. 58/2013);
- 0147202 (14% - 0,3846) – 6.skupina;

Jedná sa o lokalitu s celkovou výmerou 2,7838 ha

Z toho orná pôda sa nachádza na ploche: 2,7838 ha. K vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie IBV komunikácii a potrebnej dopravnej a technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu 27 838 m²

Vonkajšie rozvojové plochy spolu = 18,0187 ha

Vonkajšie rozvojové plochy určené na vyňatie spolu = 176071 ha

Vnútorne rozvojové plochy spolu = 11,2967ha

Vnútorne rozvojové plochy určené na vyňatie spolu = 10,8426 ha

Vnútorne a vonkajšie rozvojové plochy určené na vyňatie spolu = 28,4497 ha

Z toho chránená pôda v zmysle NV č. 58/2013 = 6,1274 ha

Spolu dôjde pre potreby rozvoja jednotlivých funkčných zložiek v rámci k. ú. Veľké Dvorany v návrhovom období k vyňatiu **28,4497 ha** pôdy.

Podrobne viď. Tabuľka : Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na iné účely.

B21 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA NAJMÄ Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNO-TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

Obec Veľké Dvorany nie je vzhľadom na svoju polohu pod žiadnym urbanizačným tlakom a je už dnes veľmi dobre pripravená ukončiť živelnú etapu vývoja a zapojiť sa medzi obce s regulovaným vývojom a zavedenými pravidlami rozvoja . Obec má dobré predpoklady z hľadiska inžinierskych sietí a technickej vybavenosti , ktorú návrh vhodne dopĺňa . Jednou z najdôležitejších priorít pri tvorbe urbanistického usporiadania obce je zachovanie súčasných hodnôt jak urbánneho, tak prírodného prostredia celého záujmového –riešeného územia. ÚPN obce spĺňa požiadavky občana – vlastníka rozčleniť priestor jednotlivých rozvojových území na stavebné pozemky pre IBV tak, aby bola po zohľadnení miestnych špecifik rešpektovaná pôvodná, historická, prirodzená parcelácia. V prípade tejto obce je mimoriadne dôležité stanovenie vonkajších rozvojových limitov aby nedošlo k degradácii okolitej krajiny.

Premiestnením rušivých prevádzok do kompaktných výrobných-podnikateľských zón na obvode obce /ÚPC – L, L1 ,M/ sa vytlačí ťažká doprava z centrálnej časti obce a zabezpečí sa pokojnejšie prostredie pre bývanie. Presným zadefinovaním vybavenostného uzla a líní sa zlepší estetický výraz obce a zabezpečí sa harmonickejší charakter verejných priestorov.

Nová IBV znamená zvrát v stagnácii ,stabilizáciu a rozvojové istoty pre mladé rodiny, zlepšenie úrovne bývania a zastavenie úniku obyvateľstva z obce za lepšími podmienkami na bývanie. Nová IBV je optimálne, rovnomerne navrhnutá vo všetkých častiach obce.

Významnou súčasťou návrhu je metóda využitia vnútorných územných rezerv a spôsob formovania obce podľa princípov urbanistickej kompozície.

Zavedenie a rešpekt ochranných a bezpečnostných pásiem predstavuje garanciu kvality , lepšej hygieny životného prostredia a zvýšenie bezpečnosti v území.

Vzhľadom na kritický nedostatok zariadení OV je dôležité polyfunkčné formovanie centrálneho sídelného priestoru –hlavného referenčného uzla., ktorý vytvára predpoklady pre lokalizáciu chýbajúcej OV. Ďalšou prioritou návrhového obdobia je dobudovanie inžinierskych sietí aj do rozvojových lokalít , rekonštrukcia- intenzifikácia obecnej ČOV

a funkčná zonácia. Tým sa zvýši životná úroveň občanov a zlepší sa kvalita životného prostredia v celom záujmovom priestore obce.

Zdôvodnenie

ÚPN prináša stratégiu rozvoja obce, ktorá vychádza zo súčasného demografického správania populácie. Ide o optimistický rozvoj jednotlivých vitálnych zložiek obce. Proporčne formuje funkčnú skladbu obce. Uprednostňuje funkčné zónovanie obce a formovanie územia so samostatnou zónou výroby, podnikania bez negatívneho vplyvu na ostatné funkčné celky obce. Návrh vytvára predpoklady pre rozvoj športovo-rekreačného areálu zabezpečí tak podmienky pre šport , rekreáciu – zvýši sa tak príťažlivosť obce jak pre obyvateľov tak pre návštevníkov obce.

V oblasti riešenia technickej infraštruktúry je pre návrh charakteristické rekonštrukcia a výstavby nových miestnych komunikácií a dobudovanie ostatných IS .

Jedným z cieľov je zlepšiť architektonicko – urbanistický výraz obce a zabezpečiť harmonický charakter verejných priestorov .

Z hľadiska dlhodobého rozvoja obce a proporčného formovanie sídelnej štruktúry sa návrh javí ako optimálny a jednoznačne sa snaží v maximálnej možnej miere vytvoriť predpoklad usporiadaného bezkolízneho regulovaného vývoja a rastu obce s progresívnym demografickým trendom.

NEUTRA 10/2021

DOKLADY - PRÍLOHY